

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**NAČRT RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V KOČEVSKO-
BELOKRANJSKEM RIBIŠKEM OBMOČJU ZA OBDOBJE
2017-2022**

Sp. Gameljne, september 2016

**NAČRT RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V KOČEVSKO-BELOKRANJSKEM
RIBIŠKEM OBMOČJU ZA OBDOBJE 2017-2022**

Pripravila: Miha Ivanc, univ. dipl. biol.
Marko Bertok, univ. dipl. biol.

Sodelavci: Matej Ivenčnik, univ. dipl. biol.
Rok Hamzič, dipl. inž. grad.

Direktor: Dejan Pehar, spec.

Datum: september 2016

Kazalo

1	Uvod.....	7
2	Pravna ureditev.....	8
3	Splošni opis ribiškega območja.....	11
3.1	Ribiški okoliši in vode posebnega pomena kočevsko-belokranjskega ribiškega območja.....	11
3.2	Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju	13
3.3	Opis, oziroma ocena biološke produktivnosti.....	16
3.4	Seznam vrst in njihova razširjenost	17
3.5	Ocena naseljenosti in dinamike rasti.....	20
3.6	Podatki o drstiščih.....	20
3.7	Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanja	22
4	Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja.....	24
4.1	Pregled in presoja uplena	24
4.2	Pregled in presoja vlaganj.....	28
4.2.1	Vlaganja v ribolovne revirje.....	28
4.2.2	Vlaganja in odlovi v gojitvenih revirjih	30
4.3	Pregled realizacije načrtovanih ukrepov	31
4.4	Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov	31
5	Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib.....	33
5.1	Cilji in ukrepi za ohranjanje populacij posameznih domorodnih vrst rib	34
5.1.1	Potočna postrv	35
5.1.2	Sulec.....	37
5.1.3	Lipan	40
5.1.4	Podust.....	41
5.1.5	Platnica.....	42
5.1.6	Linj	43
5.1.7	Ščuka.....	44
5.1.8	Druge domorodne vrste.....	45
5.1.9	Tujerodne vrste.....	45
6	Varstvo rib, potočnih piškurjev in rakov območij Natura 2000	49
6.1	Sulec	50
6.2	Pohra.....	51
6.3	Platnica	51
6.4	Navadna nežica.....	52
6.5	Zlata nežica.....	52
6.6	Velika nežica.....	52
6.7	Kapelj.....	52
6.8	Zvezdogled	53
6.9	Pezdirk	53

6.10	Pegunica	53
6.11	Činklja	54
6.12	Upiravec	54
6.13	Kesslerjev globoček	54
6.14	Potočni piškurji	54
6.15	Navadni koščak	55
6.16	Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status	55
6.16.1	Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status	56
7	Usmeritve za trajnostno rabo rib	60
7.1	Načela posegov v populacije rib	60
7.1.1	Ribolov in obseg ribolova po posameznih vrstah rib	60
7.1.2	Usmeritve za ribolovni režim	61
7.1.3	Drugi posegi	62
7.2	Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib	63
7.2.1	Poribljavanja ribolovnih revirjev	63
7.2.2	Vrsta in obseg sonaravne gojitve	63
7.2.3	Odvzem spolnih celic	64
7.3	Spremljanje stanja prehranske ustreznosti vodnih organizmov	65
8	Viri	66
9	Pripombe javne obravnave	67
10	Priloge	68
10.1	Priloga 1: Seznam revirjev, ribiških okolišev v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju glede na dosedanje rabo (sezname so narejeni na podlagi veljavnih RGN za obdobje 2006 – 2010)	68
10.2	Priloga 2: Razširjenost posameznih v uplenu najpogostejše zastopanih vrst rib	71
10.3	Priloga 3: Seznam drstišč v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju	77

Kazalo slik

<i>Slika 1: Ribiški okoliši in revirji v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	12
<i>Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)</i>	15
<i>Slika 3: Morfološka spremenjenost vodotokov v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)</i>	16
<i>Slika 4: Drstišča v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	22
<i>Slika 5: Ribogojnice v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju (Volos.startup, 2016)</i>	22
<i>Slika 6: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000–2014</i>	24
<i>Slika 7: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014</i>	25
<i>Slika 8: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014</i>	26
<i>Slika 9: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000–2014</i>	26
<i>Slika 10: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000–2014</i>	27
<i>Slika 11: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000–2014</i>	28
<i>Slika 12: Poribljavanja (število rib) salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje v obdobju 2000–2014</i>	29
<i>Slika 13: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014</i>	30
<i>Slika 14: Poribljavanja in odlovi potočne postrvi v gojitvene revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014</i>	31
<i>Slika 15: Uplen potočne postrvi (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	36
<i>Slika 16: Uplen sulca (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	39
<i>Slika 17: Uplen lipana (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	40
<i>Slika 18: Uplen podusti (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	41
<i>Slika 19: Uplen platnice (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	42
<i>Slika 20: Uplen linja (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	43
<i>Slika 21: Uplen ščuke (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	44
<i>Slika 22: Uplen šarenke (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	46
<i>Slika 23: Uplen krapa (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	47
<i>Slika 24: Pregledna karta kočevsko-belokranjskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja</i>	56
<i>Slika 25: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja</i>	57
<i>Slika 26: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote</i>	58
<i>Slika 27: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja</i>	59
<i>Slika 28: Razširjenost potočne postrvi v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	71
<i>Slika 29: Razširjenost lipana v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	71
<i>Slika 30: Razširjenost sulca v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	72
<i>Slika 31: Razširjenost šarenke v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	72
<i>Slika 32: Razširjenost klana v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	73
<i>Slika 33: Razširjenost krapa v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	73
<i>Slika 34: Razširjenost linja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	74
<i>Slika 35: Razširjenost mrene v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	74
<i>Slika 36: Razširjenost platnice v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	75
<i>Slika 37: Razširjenost podusti v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	75
<i>Slika 38: Razširjenost ščuke v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	76

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Seznam ribiških okolišev kočevsko-belokranjskega ribiškega območja z izvajalci.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 2: Površine (ha) revirjev po ribiških okoliših in vodah posebnega pomena ter dosednji način izvajanja ribiškega upravljanja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 3: Seznam vrst v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju ter njihov varstveni status</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 4: Naseljenost(ločeno za salmonide in ciprinide) v ribolovnih revirjih kočevsko-belokranjskega ribiškega območja [kg/ha]</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 5: Razvrstitev rib glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev.</i>	<i>49</i>

1 Uvod

V skladu z 11. členom Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006, v nadaljnjem besedilu ZSRib) in 27. členom Pravilnika o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) je Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZZRS) na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti pripravil osnutke načrtov ribiškega upravljanja v ribiških območjih.

V postopku priprave Osnutka načrta ribiškega upravljanja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju za obdobje 2017 – 2022 (v nadaljnjem besedilu načrt) je bil le ta najprej usklajen s Programom upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021, sprejetim 03. 12. 2015. V nadaljevanju postopka je bil načrt usklajen naravovarstvenimi smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, s katerim so bile predhodno opravljene usklajevalne delavnice.

Tako usklajen načrt je bil od 1. 7. 2016 do vključno 8. 8. 2016 objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano (http://www.mkgp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article//8778/), vse pristojne občine pa z dopisom pozvane, da nanj podajo svoje mnenje. Osnutek načrta je bil na podlagi pripomb iz javne razgrnitve ustrezno popravljen oziroma dopolnjen.

2 Pravna ureditev

Predpisi s področja sladkovodnega ribištva

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006),
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/2007),
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/2007),
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/2007),
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/2007),
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/2009),
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/2007, 100/2012),
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010),
- Pravilnik o ribiškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008),
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008),
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiškočuvajske službe (Uradni list RS, št. 85/2008),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega gospodarja (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribogojca (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega čuvaja (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/2008),
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/2008),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/2010)
- Uredba o izvajanju Operativnega programa za razvoj ribištva v Republiki Sloveniji 2007-2013 (Uradni list RS, št. 57/2009, 30/2011),
- Sklep o preoblikovanju Zavoda za ribištvo Ljubljana v Javni zavod za ribištvo Slovenije (Uradni list RS, št. 31/2001, 60/2001, 4/2005, 23/2006, 61/2006, 116/2007, 4/2009, 96/2009, 16/2011),
- Zakon o društvih (ZDru-1), (Uradni list RS, št. 61/2006, št. 91/2008Odl.US: U-I-380/06-11, 102/2008Odl.US: U-I-57/07-7, 58/2009, 39/2011, 64/2011-UPB2).

Predpisi s področja ohranjanje narave, varstvo okolja, urejanje prostora, akvakultura in drugo

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO),
- Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR),
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15),
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15),
- Operativni program-program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (Potrjen s sklepom vlade št. 35600-3/2007/7),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13 in 99/13),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/2002, 67/2003),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14),
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/2002, 41/2004-ZVO-1),
- Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10 in 96/13),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010),
- Pravilnik o prostoživečih živalskih vrstah za katere ni potrebno pridobiti dovoljenja za gojitev (Uradni list RS, št. 62/2007),
- Pravilnik o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz akvakulture ter o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje določenih bolezni vodnih živali (Uradni list RS, št. 6/14),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11),
- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/2005),
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06 in 32/11),

Mednarodne konvencije in predpisi ES

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št.7/1996),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija (Uradni list RS, št.15/1992),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Uradni list RS –MP, št. 18/1998, 27/1999),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS -MP, št.17/1999),
- Konvencija o varstvu Alp – Alpska konvencija (Uradni list RS, št.19/1995, MP št.5),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št.15/1992),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih (s spremembami in dopolnitvami),
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih vrst ptic –Direktiva o pticah (s spremembami in dopolnitvami),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike.

3 Splošni opis ribiškega območja

3.1 Ribiški okoliši in vode posebnega pomena kočevsko-belokranjskega ribiškega območja

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji določa dvanajst ribiških območij. Ribiško območje je največja prostorska enota za ribiško upravljanje, ki združuje več ribiških okolišev s podobnimi ekosistemskimi značilnostmi. V ribiška območja in ribiške okoliše spadajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških območij oziroma ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena) in komercialni ribniki ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Tabela 2).

V skladu z zgoraj omenjeno uredbo so v Sloveniji določena naslednja ribiška območja: pomursko, zgornjedravsko, spodnjedravsko, gornjesavsko, srednjesavsko, notranjsko-ljubljansko, spodnjesavsko, savinjsko, novomeško, kočevsko-belokranjsko, soško in obalno-kraško.

Kočevsko-belokranjsko ribiško območje obsega porečje Kolpe s Čabranko do državne meje, s pritoki na levem bregu; Rinža. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so določeni štirje ribiški okoliši (Tabela 1) in sicer: kočevski, viniški, črnomaljski in metliški ribiški okoliš. Iz kočevsko-belokranjskega ribiškega območja je izločen del kočevskega ribiškega okoliša (Kolpa od jezua v Slavskem Lazu do jezua v Dolu pri Starem Trgu s pritoki na levem bregu), ki je v skladu z Uredbo o določitvi voda posebnega pomena in načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih določen za vode posebnega pomena.

Tabela 1: Seznam ribiških okolišev kočevsko-belokranjskega ribiškega območja z izvajalci

Šifra okoliša	Ime okoliša	Šifra izvajalca	Ime izvajalca (ribiške družine)
57	kočevski ribiški okoliš	27	Ribiška družina Kočevje
58	viniški ribiški okoliš	30	Ribiška družina Črnomelj
59	črnomaljski ribiški okoliš	30	Ribiška družina Črnomelj
60	metliški ribiški okoliš	31	Ribiška družina Metlika

Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Tabela 2: Površine (ha) revirjev po ribiških okoliših in vodah posebnega pomena ter dosednji način izvajanja ribiškega upravljanja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

ROK	RR	G1	R3	B	Skupaj	%
kočevski	143	6,76	2,45	0,75	152,96	29,0
metliški	79,2	0	0,11	0	79,2	19,4
črnomaljski	120,79	0	1,79	1,1	123,68	23,5
viniški	102	0	0,11	0	102,11	15,0
vode posebnega pomena	66,8	1,4	0,52	0	68,72	13,0

skupaj	511,79	8,16	4,87	1,85	526,67	100
%	97,2	1,5	0,9	0,4	100	

Legenda:

Šifra	Raba
RR	Ribolovni revir
G1	Gojitveni potok salmonidni
R3	Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst
B	Revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

Po podatkih ribiškega katastra je površina revirjev ribiških okolišev in voda posebnega pomena v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju skupno 526,67 ha, od tega površina ribiških okolišev skupaj meri 457,95 ha ali 87,0 %, površina revirjev v vodah posebnega pomena pa 68,72 ha ali 13,0 % od skupne površine kočevsko-belokranjskega ribiškega območja. Po površini je največji kočevski ribiški okoliš, ki meri 152,96 ha ali 29,0 % skupne površine območja. Sledijo črnomaljski ribiški okoliš s 123,68 ha ali 23,5 %, viniški s 102,11 ha ali 19,4 %, najmanjši pa je metliški z 79,20 ha ali 15 %.

Glede na način izvajanja ribiškega upravljanja merijo ribolovni revirji kočevsko-belokranjskega ribiškega območja skupaj 511,79 ha ali 97,2 % vse površine ribiškega območja. Sledijo gojitveni revirji za sonaravno gojitev salmonidnih domorodnih vrst rib z 8,16 ha kar predstavlja 1,5 %, rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib 4,87 ha ali 0,9 % in revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja 1,85 ha ali 0,4 %.

V Prilogi 1 so prikazani posamezni revirji ribiških okolišev in voda posebnega pomena, njihove meje, površine in način izvajanja ribiškega upravljanja.

Pregledna karta ribiškega območja

Slika 1: Ribiški okoliši in revirji v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

Na sliki (Slika 1) so prikazani ribiški okoliši kočevsko-belokranjskega ribiškega območja, vode posebnega pomena izločene iz kočevskega ribiškega okoliša in ribiški revirji glede na način ribiškega upravljanja.

3.2 Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

Glavni odvodnik kočevsko-belokranjskega ribiškega območja je reka Kolpa. Njena dolžina znaša 117,82 km. Porečje reke Kolpe je sestavljeno iz močno zakraselih kamnin, zato je gostota rečne mreže le 0,52 km/km².

Reka Kolpa ima dežno-snežni rečni režim. Za ta režim je značilen primarni višek, ki nastopi aprila. Lahko se pojavi tudi marca ali celo maja. Razlog za to je velika količina padavin v tem obdobju ter taljenje snega, vendar je taljenje snega v tem primeru drugotnega pomena. Sekundarni višek se pojavi v novembru. Primarni nižek nastopi poleti v mesecu avgustu ali redkeje v septembru. Sekundarni nižek je pozimi, vendar ne traja dolgo. Je večji od primarnega nižka. Nižka sta posledica majhne količine padavin v tem obdobju in snežne retinence pozimi (Kolbezen, 1998).

Leta 2013 na je na reki Kolpi na vodomerni postaji Radenci II povprečni najmanjši letni dnevni pretok (Qnp) znašal 4,05 m³/s, povprečni srednji letni pretok (Qs) 56,7 m³/s in povprečni najvišji letni dnevni pretok (Qvp) 491 m³/s. V konicah je absolutno najnižji pretok (Qnk) na vodomerni postaji Radenci II znašal 2,35 m³/s, in sicer julija 1983, absolutno najvišji pretok (Qvk) pa je znašal 922 m³/s, in sicer novembra 2005 (Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016.).

Poleg reke Kolpe sta v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju pomembni tudi reki Lahinja in Rinža. Obe imata dežno-snežni rečni režim, kateri je že bil opisan v sklopu reke Kolpe (Kolbezen, 1998).

Leta 2005 je na vodomerni postaji Gradac na reki Lahinji najnižji letni pretok znašal 0,141 m³/s, srednji letni pretok 7,95 m³/s in najvišji letni pretok 64 m³/s. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal 0,03 m³/s, in sicer septembra 1954, absolutno najvišji pretok pa je znašal 158 m³/s, in sicer maja 1954 (Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016.).

Porečje reke Kolpe je sestavljeno iz mezozojskih apnencev in dolomitov, ki so močno zakraseli in prepustni. Vsa padavinska voda ob stiku s površjem ponikne v podzemlje. Večji del vode se zaradi tega pretaka podzemno, na kar kaže tudi gostota rečne mreže Pokolpja. Nekaj neprepustnih kamnin se pojavlja le v zgornjem toku, vendar je količina premajhna, da bi vplivala na hidrogeološke lastnosti Pokolpja. Takoj, ko vode dosežejo zakrasele apnence, poniknejo. Reka Rinža in Lahinja tečeta po enaki matični podlagi kot Kolpa. Lahinja se izliva v reko Kolpo pri Metliki, Rinža pa je tipična reka ponikalnica, ki ponikne v bližini Štalcerije. Od tod se podzemno pretaka proti reki Kolpi in naprej na Hrvaško ozemlje.

Poleg hidroloških in geoloških lastnosti je za ribje združbe pomembna tudi kakovost vode oziroma stanje površinskih voda. Z vstopom Slovenije v ES se je spremenila tudi metodologija za spremljanje kakovosti oziroma stanja površinskih voda. Tako je bilo kemijsko in ekološko stanje v letih 2006-2008 prvič določeno na podlagi določil Uredbe o

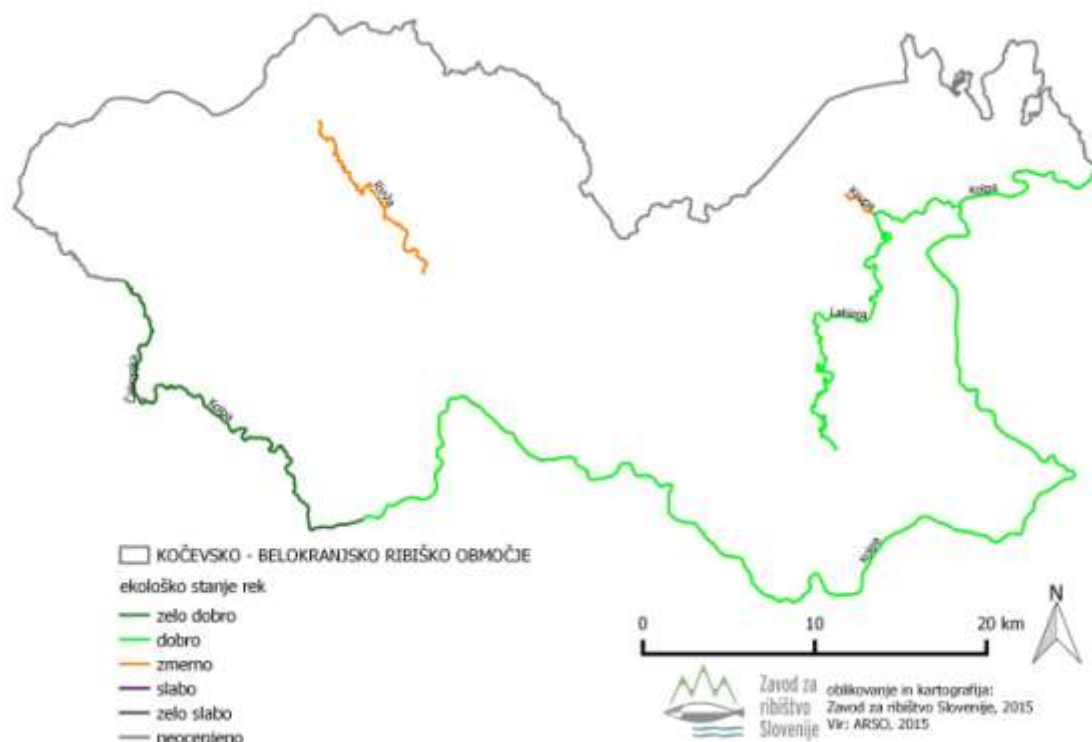
stanju površinskih voda. Na 31 merilnih mestih je potekal nadzorni monitoring, na ostalih merilnih mestih pa operativni monitoring (Vir: ARSO, 2011).

Kemijsko stanje predstavlja obremenjenost površinskih voda glede na vsebnost prednostnih in prednostno nevarnih snovi. Med te snovi spadajo npr. atrazin, benzen, kadmij, živo srebro, ogljikov tetraklorid, itd. Skupno šteje seznam 33 snovi, za katere so določeni okoljski standardi kakovosti (Vir: ARSO, 2011).

Dobro kemijsko stanje je ugotovljeno za 147 vodnih teles površinskih voda (95%), slabo kemijsko stanje pa je ugotovljeno za 7 vodnih teles (Sava pri Vrhovem zaradi živega srebra, Krka pri Otočcu in vodna telesa morja zaradi tributilkositrovih spojin. V splošnem slovenske površinske vode niso obremenjene s prednostnimi oz. prednostno nevarnimi snovmi). Eno vodno telo (Škocjanski zatok) ni ocenjeno, ker so na območju naravnega rezervata v tem obdobju potekala prostorsko-ureditvena dela (Vir: ARSO, 2011).

Za ovrednotenje ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda so bili uporabljeni biološki elementi kakovosti, podporni splošno fizikalno-kemijski parametri in posebna onesnaževala. Od bioloških elementov kakovosti sta bila na celinskih vodah uporabljena dva biološka elementa kakovosti: bentoški nevretenčarji ter fitobentos in makrofiti, na morju pa trije: fitoplankton, bentoški nevretenčarji ter makroalge. V okviru nadzornega monitoringa je bilo na rekah izvedeno tudi vzorčenje rib, vendar te v oceni ekološkega stanja niso bile upoštevane, saj metodologija za ocenjevanje ekološkega stanja na osnovi rib še ni izdelana (Vir: ARSO, 2011).

Vodna telesa površinskih voda v 58-ih primerih (42,96 %) ne dosegajo dobrega ekološkega stanja oz. dobrega ekološkega potenciala. Eno vodno telo (0,74 %) je razvrščeno v kategorijo zelo slabo (VT Cerknica), osem (5,93 %) v slabo in 40 (29,63 %) v zmerno ekološko stanje oz. zmeren ali slabši ekološki potencial. Okoljske cilje dosega 83 vodnih teles (61,48 %), od tega jih je 6 (4,44 %) razvrščeno v zelo dobro, 77 (57,04 %) pa v dobro stanje. Ekološko stanja ni določeno za 3 (2,22 %) (Vir: ARSO, 2015).

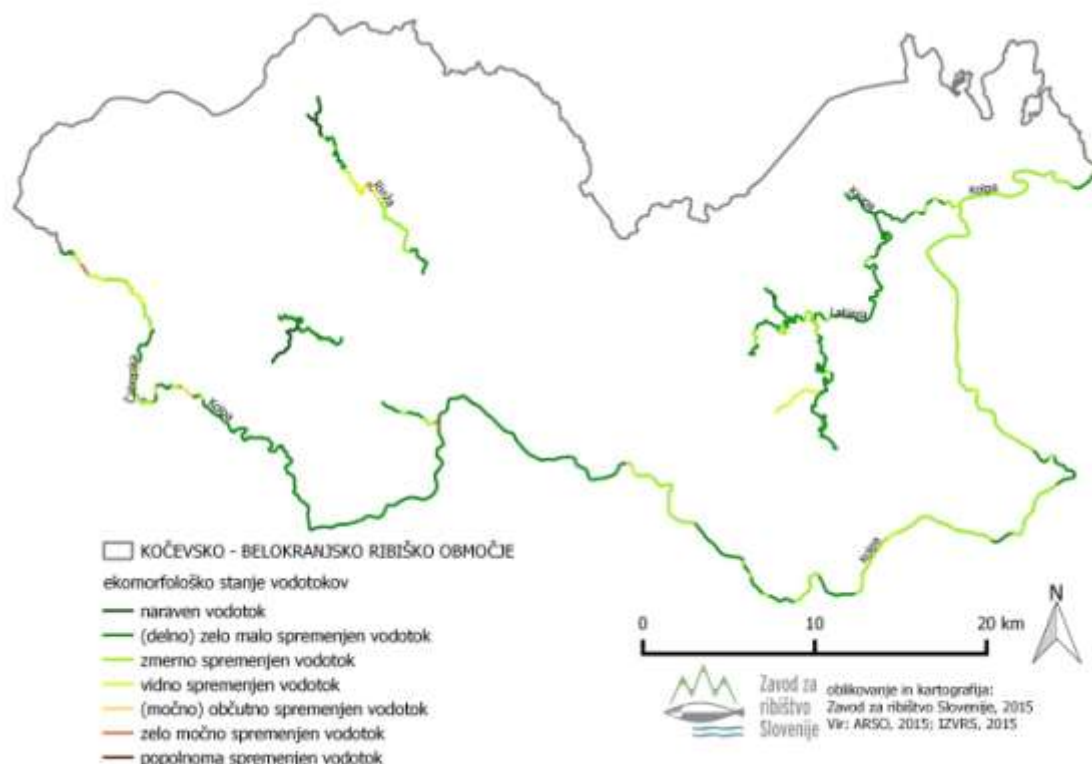

Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)

Od večjih vodotokov kočevsko-belokranjskega ribiškega območja oceno zelo dobro ekološko stanje dosejata Čabranka od Čabra do sotočja s Kolpo in Kolpa od sotočja s Čabranko do Broda na Kolpi (Slika 2). V dobrem ekološkem stanju sta Kolpa od Broda na Kolpi do kraja Kamanje in Lahinja v celoti, od izvira do izliva v Kolpo. Zmerno ekološko stanje dosejata Krupa od izvira do izliva v Lahinjo in Rinža.

Sestava ribje združbe je v veliki meri odvisna tudi od ekomorfoloških lastnosti habitata. Morfološka spremenjenost slovenskih vodotokov je v prilogi osnutkov načrtov upravljanja voda (NUV) prikazana na podlagi pridobljenih podatkov ARSO (Agencija RS za okolje) in IZVRS (Inštitut za vode RS), po katerih so vodotoki oziroma njihovi odseki uvrščeni v štiri osnovne razrede in 3 medrazrede (vodotoki z manj kot 10 km² prispevne površine niso vrednoteni) in sicer:

- 1 razred: naravni vodotok
- 1-2 razred: (delno) zelo malo spremenjeni vodotok
- 2 razred: zmerno spremenjeni vodotok
- 2-3 razred: vidno spremenjeni vodotok
- 3 razred: (močno) občutno spremenjeni vodotok
- 3-4 razred: zelo močno spremenjeni vodotok
- 4 razred: popolnoma spremenjeni vodotok

Slika 3: Morfološka spremenjenost vodotokov v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)

Glede na morfološko spremenjenost je Kolpa večinoma uvrščena v razreda »(delno)zelo malo spremenjen vodotok« in razred »zmerno spremenjen vodotok«. Od drugih večjih vodotokov je Lahinja večinoma uvrščena v razred»(delno) zelo malo spremenjen vodotok« in »zmerno spremenjen vodotok«, Krupa v razred»(delno) zelo malo spremenjen vodotok«, Rinža je v zgornjem toku uvrščena v razreda »naraven vodotok« in »(delno) zelo malo spremenjen vodotok«, v Kočevju in njegovi okolici v razreda»vidno spremenjen vodotok« in »zelo močno spremenjen vodotok«, spodnji tok pa v »zmerno spremenjen vodotok« in »(delno) zelo malo spremenjen vodotok«.Večji del Čabranke pa je uvrščene v razrede »(delno zelo malo spremenjen vodotok)«, »zmerno spremenjen vodotok« in »vidno spremenjen vodotok« na nekaterih odsekih tudi v razreda »(močno) občutno spremenjen vodotok« in »zelo močno spremenjen vodotok«.

3.3 Opis, oziroma ocena biološke produktivnosti

Biološka produkcija je produkcija ekosistema v nekem časovnem obdobju in jo izražamo v masi na enoto površine. Delimo jo na produkcijo avtotrofov - zelene rastline in alge(primarna produkcija), produkcijo heterotrofov-konzumenti in razgrajevalci. Konzumente oziroma potrošnike, ki sestavljajo glavnino biocenoze celinskih voda na območju Slovenije delimo v dve skupini: nevretenčarji (sekundarna produkcija) in ribe (terciarna produkcija). Z vidika trajnostne rabe ribjih populacij in načrtovanja izvajanja ribiškega upravljanja je pomemben odnos med razpoložljivo hrano (predvsem primarna in sekundarno produkcija) na eni strani in velikostjo ribjih populacij. To je eden pomembnejših elementov pri določanju nosilne kapacitete vodnega okolja oziroma ribiškega revirja. Poleg razpoložljive hrane je pomembna,

tudi kakovost in raznolikost habitatov. Raziskave kažejo, da je stanje habitata še pomembnejše od razpoložljive hrane.

Nosilna kapaciteta okolja določa velikost populacije, ki lahko preživi v danem okolju. Populacije se prilagajajo na spremembe pogojev v naravi oziroma populacija niha okrog nosilne kapacitete. Nihanja se odražajo s časovnim zamikom, tako imenovanim časovnim reakcijskim zamikom.

Raziskave biološke produktivnosti posameznih vodotokov in jezer v Sloveniji so redke in se ne izvajajo sistematično. Obstajajo večinoma enkratni podatki o biološki produktivnosti posameznih odsekov vodotokov, opazovanj v daljšem časovnem obdobju ni. Za verodostojno oceno biološke produktivnosti posameznih ribiških okolišev oziroma revirjev bi bilo treba vzpostaviti smiselni in racionalen monitoring, mrežo vzorčnih mest z rednimi opazovanji vsaj enkrat v času trajanja posameznega načrtovalskega obdobja.

Dokler monitoring ni vzpostavljen, ukrepi za izvajanje trajnostne rabe populacij lovnih vrst rib slonijo na analizi ribiškega upravljanja v preteklem obdobju.

3.4 Seznam vrst in njihova razširjenost

V tabeli (Tabela 3) je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju. Njihovo varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah, Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam in habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V.

Tabela 3: Seznam vrst v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju ter njihov varstveni status

Vrsta	Latinsko ime	HD	U	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba ***
potočna postrv	<i>Salmo t. m. Fario</i> (Linnaeus, 1758)			E	25	1.10.- 28.2
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)				-	1.12. – 28.2.
sulec	<i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	2,5	H	E	70	15.2. – 30.9.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	5		V	30	1.12. – 15.5.
rdečeoka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4.-30.6.
platnica	<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	2	H	E	35	1.3. – 31.5.
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)				30	1.5. – 30.6.
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4. – 30.6.
rdečeperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (L.,1758)				-	1.4. - 30.6.
podust	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	35	1.3. – 31.5.
bolen	<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	E	40	1.5. – 30.6.
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5. – 30.6.
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	5	H	E	30	1.5. – 30.6.
pohra	<i>Barbus balcanicus</i> (Kot.,Ts.,Rab&Ber.2002)	2,5	H		-	1.5. – 30.6.
pisanka	<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)			O1		
ogrica	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5. – 30.6.
ploščič	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)				30	1.5. – 30.6.
beli amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valencien.1844)					
srebrni tolstolobik	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenc.1844)					
pezdirk	<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	2	H	E		
koreselj	<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.5. – 30.6.
krap (gojena oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758				-	-
krap (divja oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758		Z	E	-	-
babica	<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)			O1		

Vrsta	Latinsko ime	HD	U	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba ***
činklja	<i>Misgurnus fossilis</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	E		
nežica	<i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu&Maier, 1969		Z,H	V		
velika nežica	<i>Cobitis elongata</i> Heckel&Kner 1858	2	Z,H	E		
zlata nežica	<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	2	H	E		
čep	<i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	2,5	H	E	20	1.3.-31.5
globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> Valenciennes, 1842					
keslerjev globoček	<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	2	Z,H	V		
upiravec	<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	2	H	E		
zvezdogled	<i>Romanogobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	2	H	V		
pegunica	<i>Alburnus sarmaticus</i> (Freyhof & Kottelat 2007)	2	Z,H	E		
som	<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)			V	60	1.5. – 30.6.
ščuka	<i>Esox lucius</i> (Linnaeus, 1758)		H	V	50	1.2. – 30.4.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	V		
smuč	<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)			E	50	1.3. – 31.5.
navadni ostriž	<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.3. – 30.6.
donavski potočni piškur	<i>Eudontomyzon vladkovi</i> (Oliva&Zanan 1959)	2	Z,H	E		

Legenda:

U = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

HD = Habitatna direktiva - Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

RS = Rdeči seznam - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti

P = Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju živi 38 vrst rib in ena vrsta piškurja (Tabela 3). Večina (35) ribjih vrst je domorodnih, tri pa so tujerodne: šarenka, beli amur in srebrni tolstolobik.

Med 38 vrstami (37 vrst rib in piškur) jih je 17 varovanih po Habitatni direktivi, med njimi je dvanajst vrst uvrščenih v prilogo II, dve v prilogo V, tri pa v prilogo II in V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah se vrste, ki so v tabeli označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje Ministrstva za kmetijstvo in okolje. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je pet takih vrst: nežica, velika nežica, keslerjev globoček, medtem ko je za 17 vrst varovan njihov habitat.

Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej uredbi vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto.

Na rdečem seznamu je štirinajst vrst uvrščenih v kategorijo prizadete vrste (E), šest je uvrščenih v kategorijo ranljivih vrst (V), dve pa v kategorijo O1, vrst trenutno izven nevarnosti. Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam določa, da je prizadeta vrsta (E) kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju Republike Slovenije ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala. Ranljiva vrsta (V) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma se zmanjšuje. Vrste so zelo občutljive na kakršnekoli spremembe oziroma poseljujejo habitate, ki so na človekove vplive zelo občutljivi. Oznaka O1 označuje vrste, ki so bile zavarovane s predhodno veljavno uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst in ki so trenutno zunaj nevarnosti, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti.

Ribolovne vrste imajo s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah predpisane najmanjše dolžine, pri katerih je dovoljen uplen in varstveno dobo (v času drsti), ko jih ni dovoljeno loviti. Izjema so tujerodne vrste, ki nimajo predpisane najmanjše dolžine uplena. Med vrstami, razširjenimi v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je 23 lovni vrst rib.

Razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju, je prikazana v Prilogi 2.

3.5 Ocena naseljenosti in dinamike rasti

V spodnji tabeli (Tabela 4) so prikazani podatki o naseljenosti rib in piškurjev v vodotokih kočevsko-belokranjskega ribiškega območja. Podatki so povzeti po ihtioloških raziskavah ZZRS opravljenih po letu 2000.

Tabela 4: Naseljenost(ločeno za salmonide in ciprinide) v ribolovnih revirjih kočevsko-belokranjskega ribiškega območja [kg/ha].

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	ciprinidi	salmonidi	Skupaj
Črnomaljski ribiški okoliš	Kolpa	Adlešiči - Fučkovci	2013	23,7	0,0	23,7
Črnomaljski ribiški okoliš	Lahinja	Čudno selo	2013	1007	0,0	1007
Črnomaljski ribiški okoliš	Lahinja	Mala Lahinja	2013	118	0,0	118
Črnomaljski ribiški okoliš	Lahinja	Zorenci	2013	542	0,0	542
Kočevski ribiški okoliš	Čabranka	Osilnica	2011	63	162	226
Kočevski ribiški okoliš	Čabranka	Papeži	2011	63	169	233
Kočevski ribiški okoliš	Kolpa	Osilnica	2012	58	220	278
Kočevski ribiški okoliš	Mokri potok	Mokri potok	2011	30	4	34
Kočevski ribiški okoliš	Mokri potok	Šahen	2011	70	1	71
Kočevski ribiški okoliš	Žagarski potok	Žaga	2011	18	17	35
Kočevski ribiški okoliš	Rinža	Slovenska vas	2013	10	1	11
Metliški ribiški okoliš	Kolpa	Radoviči	2008	38,9	0,0	38,9
Viniški ribiški okoliš	Kolpa	Dalnje Njive - Damelj	2013	9,1	0,1	9,2
Viniški ribiški okoliš	Kolpa	Učakovci - Vinica	2012	15,1	0,0	15,1

Vzorčenje ribjih združb s strani ZZRS poteka z elektroribolovom. Manjše, prebrodljive vodotoke, z globino vode pod 0,7 m, vzorčimo z brodenjem po vodi. Globlje vodotoke vzorčimo iz čolna.

Glede na vrstni sestav rib so manjši pritoki Kolpe in zgornji tokovi večjih vodotokov kočevsko-belokranjskega ribiškega območja mešanega značaja, v njih živijo tako ciprinidne, kot tudi salmonidne vrste rib. Spodnji tokovi večjih vodotokov, kot sta Lahinja in Kolpa, pa so ciprinidnega značaja.

Ocene naseljenosti rib in piškurjev v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so se v Kolpi gibale med 9 in 278 kg/ha. Najvišja naseljenost je bila ugotovljena v Osilnici in sicer 278 kg/ha. V Lahinji, kot največjem pritoku Kolpe, so se ocene naseljenosti gibale med 118 in 1007 kg/ha. Najvišja naseljenost je bila ugotovljena v najnižjem odseku Lahinje, pri kraju Čudno selo, in sicer 1007 kg/ha. V manjših pritokih Kolpe so se ocene naseljenosti gibale od 11 kg/ha v Rinži do 233 kg/ha v Čabranki.

3.6 Podatki o drstiščih

Drstišča se uvrščajo med najpomembnejše habitatne tipe, ki so neobhodni za reprodukcijo posameznih vrst rib. Hidromorfološke lastnosti vodotoka, ki pogojujejo in omogočajo nastanek in obstoj habitatov, da funkcionirajo kot drstišča, so odvisne od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih letih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se temu prilagajajo in za drst poiščejo mikrolokacije, ki so primerne za

odlaganje iker. Pogosto so drstišča litofilnih drstnic, vrst, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago, pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Taka drstišča so bolj ali manj stalna. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so taka drstišča na primer v reki Kolpi v zgornjem in srednjem toku, kjer se drstijo postrvi, lipan in sulec od salmonidnih vrst in platnica, podust, mrena in klen od ciprinidnih vrst rib. Drstišča podusti v Kolpi in njenih pritokih je opisal Bertok (2008). Na odseku od Osilnice do jezua v Dolu se drsti v Čabranki 100 m nad sotočjem s Kolpo ter v Kolpi na naslednjih drstiščih: Bosljiva Loka, sotočje z Račkim potokom, Gladloka, Pirče, Slavski Laz, Brsnik, Grgel, Vrt, Hreljin. Na odseku od Dola do Božakovega se drsti na naslednjih drstiščih: Vinica, Gorenji Radenci, Prelesje, Pobrežje, Dolenje Griblje, Krasinec, Križevska vas, Radoviči in pritokih Lahinji v Pavičičih, Gradcu, Gerčičih, Krivoglavica in Primosteku ter Dobljici v Črnomlju. Stalna drstišča so tudi v ožjih območjih rečnih sipin na odsekih, kjer širina struge in primeren strmec povzročata zmanjšanje hitrosti vode in s tem zmanjšanje transportne sposobnosti vodotoka, zaradi česar se tam rečne naplavine odlagajo in tvorijo sipine. Podvodni deli sipin litofilnim drstnicam omogočajo drst in na vseh takih odsekih so evidentirana bolj ali manj stalna drstišča. Zaradi gospodarskega izkoriščanja rečnih naplavin-odvzema proda na sipinah ali izvajanja vzdrževalnih del na neprimeren način in ob nepravem času, so mnoga znana drstišča ogrožena in včasih tudi uničena.

V pritokih in manjših vodotokih, kjer se drstijo predvsem postrvi, ki se drstijo v paru in za uspešno drst zadostujejo tudi manjše površine s primerno podlago, hitrostjo in globino vode, so drstišča mnogo bolj dinamična in manj kot stalne točke. Tu lahko bolj govorimo o daljših ali krajših odsekih, kjer se ribe drstijo, drstne jame pa se iz leta v leto ponavljajo in pojavljajo na enakih ali različnih točkah znotraj primerne odseka. Dinamika spreminjanja pozicije drstišč je odvisna od hidroloških razmer v času drsti. Zato je pri evidentiranju drstišč treba to upoštevati in drstišča jemati kot množico potencialno možnih drstnih mest na določenem odseku vodotoka. Ocena površine drstišč je v takih primerih manj natančna in zelo okvirna. Vrste, ki se drstijo v skupinah, kot na primer podust, imajo bolj stalna drstišča, ki jih večinoma lahko spremenijo le izredni dogodki.

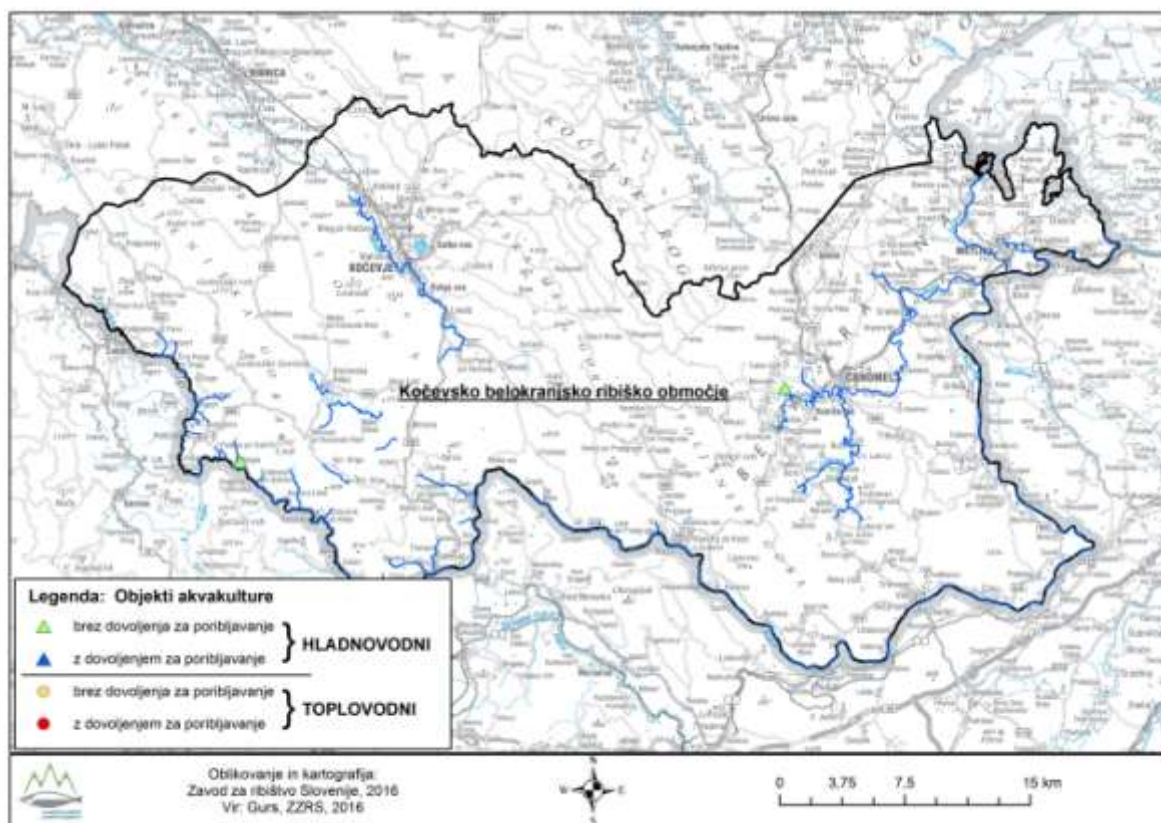
Posegi lahko spremenijo funkcionalnost drstišča, v skrajnih primerih jih tudi nepovratno uničijo. To se zgodi v primerih velikih zajezev, ko se globine, hitrosti in temperature vode ter struktura substrata dna spremenijo do te mere, da drst tam ni več mogoča.

V Prilogi 3 je v tabeli prikazan seznam drstišč v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju, vrste rib, ki se drstijo na posameznih drstiščih, ocenjena površina posameznega drstišča in čas glavne drsti.

Slika 4: Drstišča v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

3.7 Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za porabljanja

Slika 5: Ribogojnice v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju (Volos.startup, 2016)

Vsi ribogojni obrati morajo biti vpisani v Centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov, kjer se zbirajo podatki o objektih, nosilcih dejavnosti, vrstah rib, in letno o zalogi in proizvodnji. Centralni register vodi MKGP, Sektor za identifikacijo in registracijo živali.

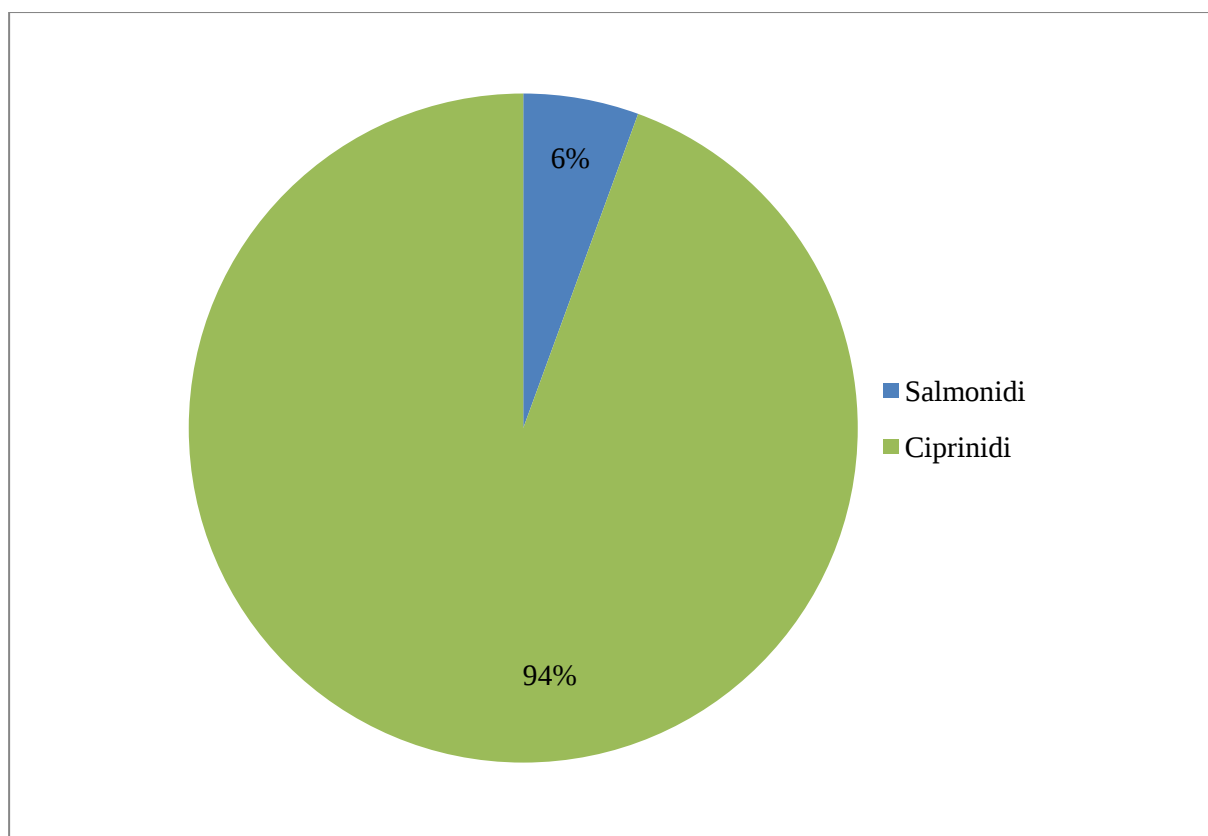
Ribiške družine v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju ne razpolagajo z lastnimi ribogojnicami. Tudi ZZRS, ki izvaja ribiško upravljanje v vodah posebnega pomena, v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju nima ribogojnice. Dve ribogojnici, ki imata vodno dovoljenje za gojitev rib na tem območju sta v zasebni lasti in sta namenjeni predvsem gojitvi šarenke za prehrano ljudi.

4 Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

Analiza izvajanja ribiškega upravljanja je izdelana na podlagi podatkov ribiškega katastra, ki ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije. Podatki o uplenu, ribolovnih dneh, poribljavanjih, kot tudi drugi podatki o izvajanju ribiškega upravljanja v posameznih ribiških območjih, se v ribiškem katastru vodijo na podlagi letnih poročil, ki jih izdelajo ribiške družine za posamezne ribiške okoliše. Ribiški kataster je aktivna podatkovna zbirka, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo. Za analizo ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših v preteklem petnajst-letnem obdobju, oziroma analizo uplena posameznih vrst rib v obdobju 1986-2014, so bili uporabljeni podatki na dan 31. 12. 2014.

4.1 Pregled in presoja uplena

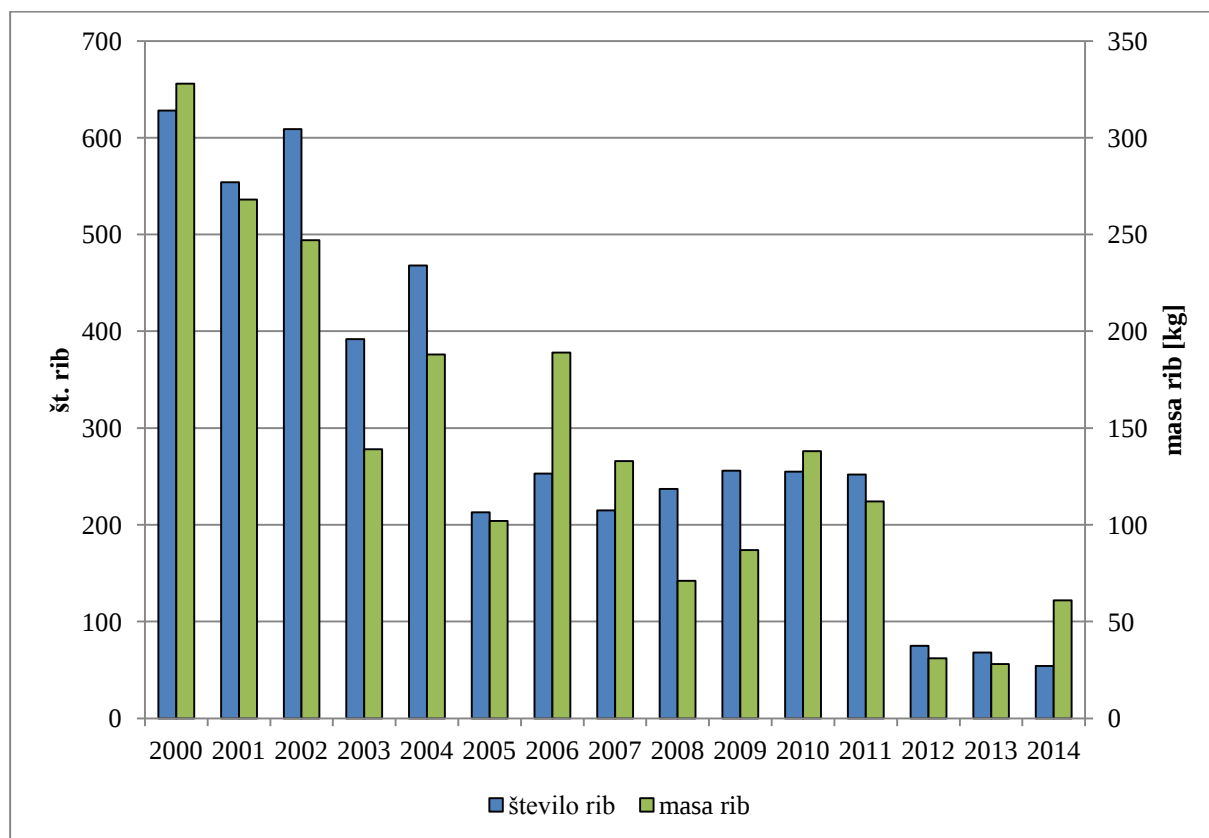
V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so ribiči v obdobju 2000-2014 uplenili mnogo več rib iz skupine ciprinidnih vrst rib. V skupnem uplenu rib povprečni letni uplen ciprinidnih vrst rib po številu (Slika 6) uplenjenih rib predstavlja 94 %, delež salmonidnih vrst pa je 6 %.

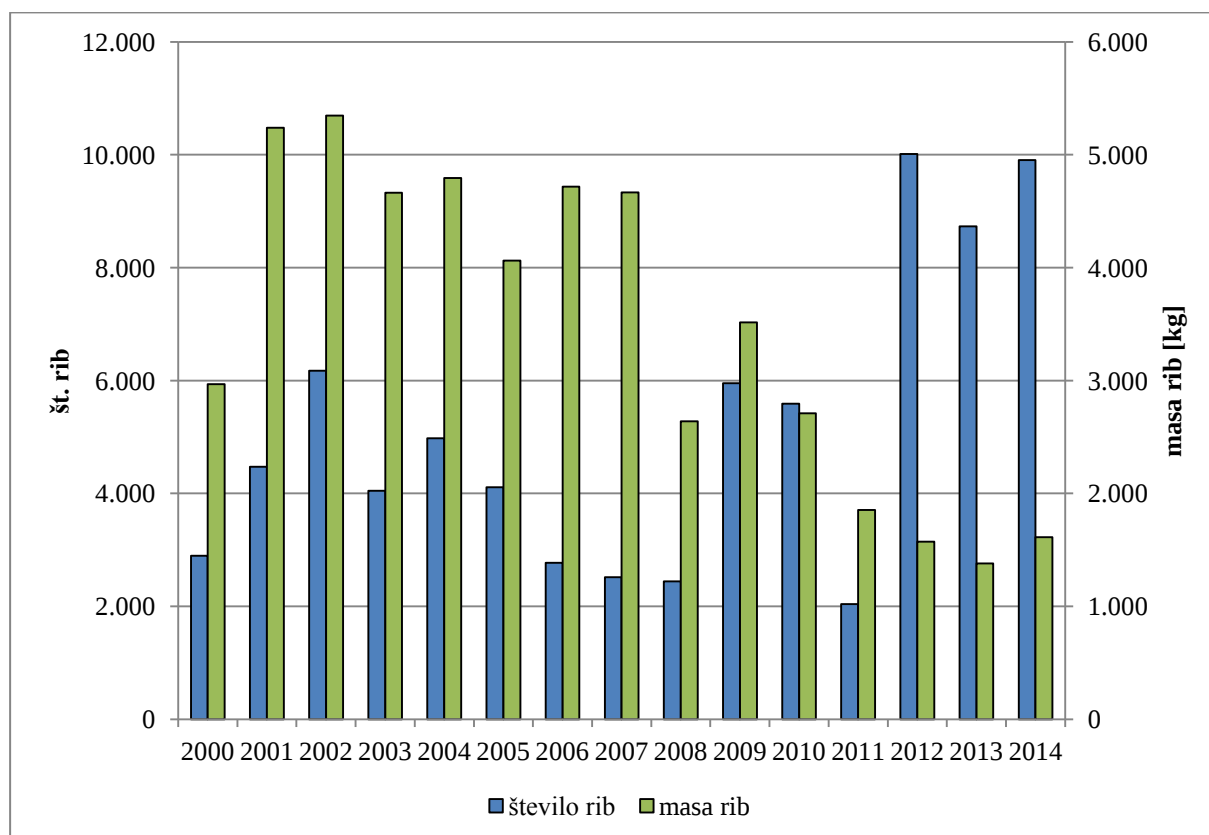
Slika 6: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000–2014

V obdobju 2000–2014 se v uplenu salmonidnih vrst rib v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju kaže tendenca upadanja (Slika 7). Povprečni letni uplen je bil 302 ribe s skupno povprečno maso 142 kg. Glede na število uplenjenih rib je bil uplen največji v začetku opazovanega obdobja. Maksimum je bil zabeležen leta 2000, ko so ribiči uplenili 628 rib s

skupno maso 328 kg. Najmanj rib je bilo uplenjenih leta 2005, ko so ribiči uplenili 213 rib s skupno maso 102 kg.

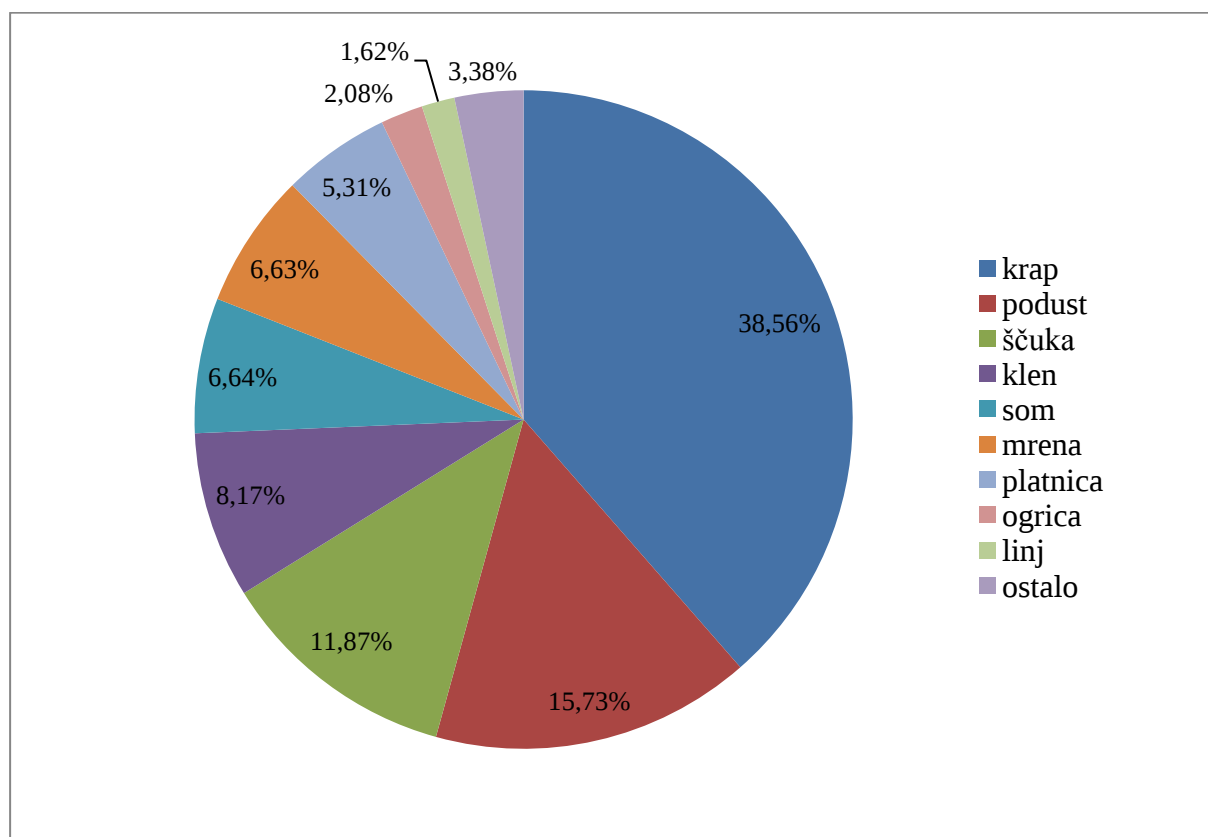

Slika 7: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014

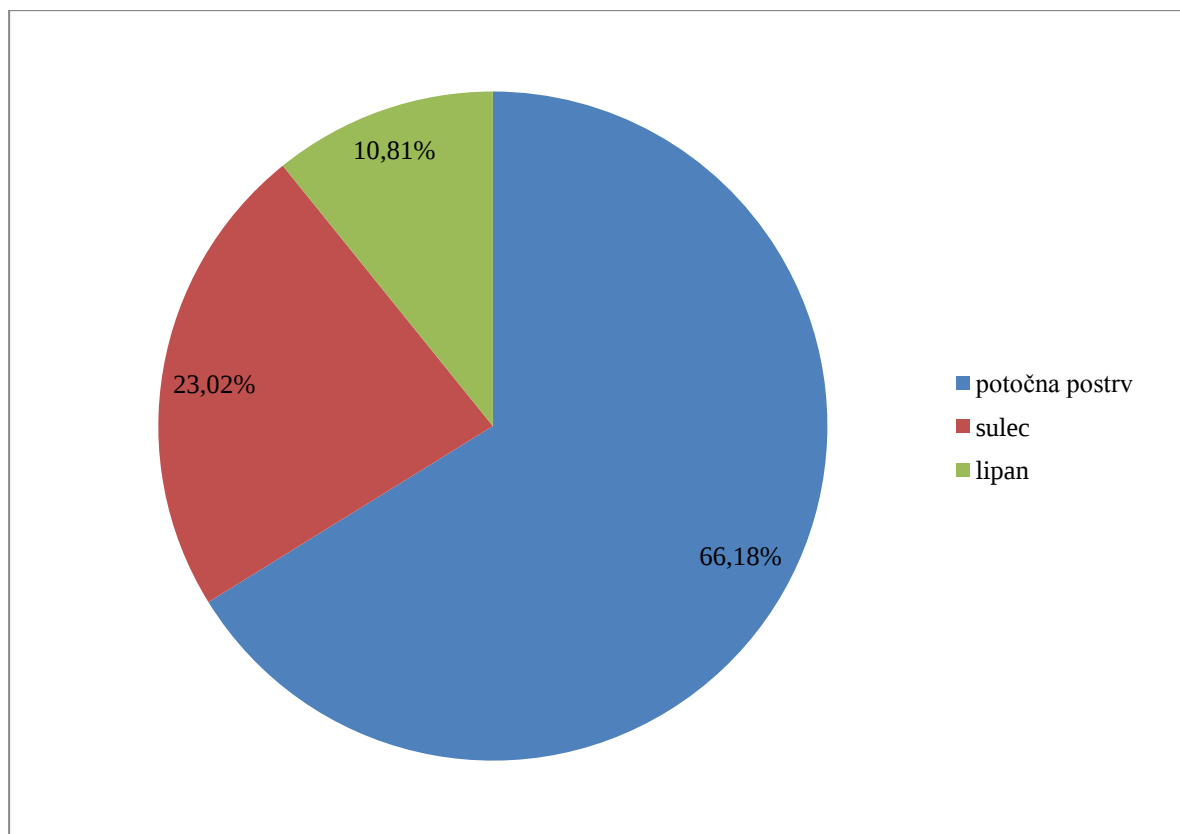
Slika 8: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014

Povprečno letno so ribiči v obdobju 2000–2014 uplenili 5.109 ciprinidnih rib s skupno povprečno maso 3,45 t. Uplen ciprinidnih vrst rib je bil glede na število uplenjenih rib v okviru od najmanj 2.040 s skupno maso 1,9 t v letu 2011 do največ 10.012 rib s skupno maso 1,6 t v letu 2012 (Slika 8).

Slika 9: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000–2014

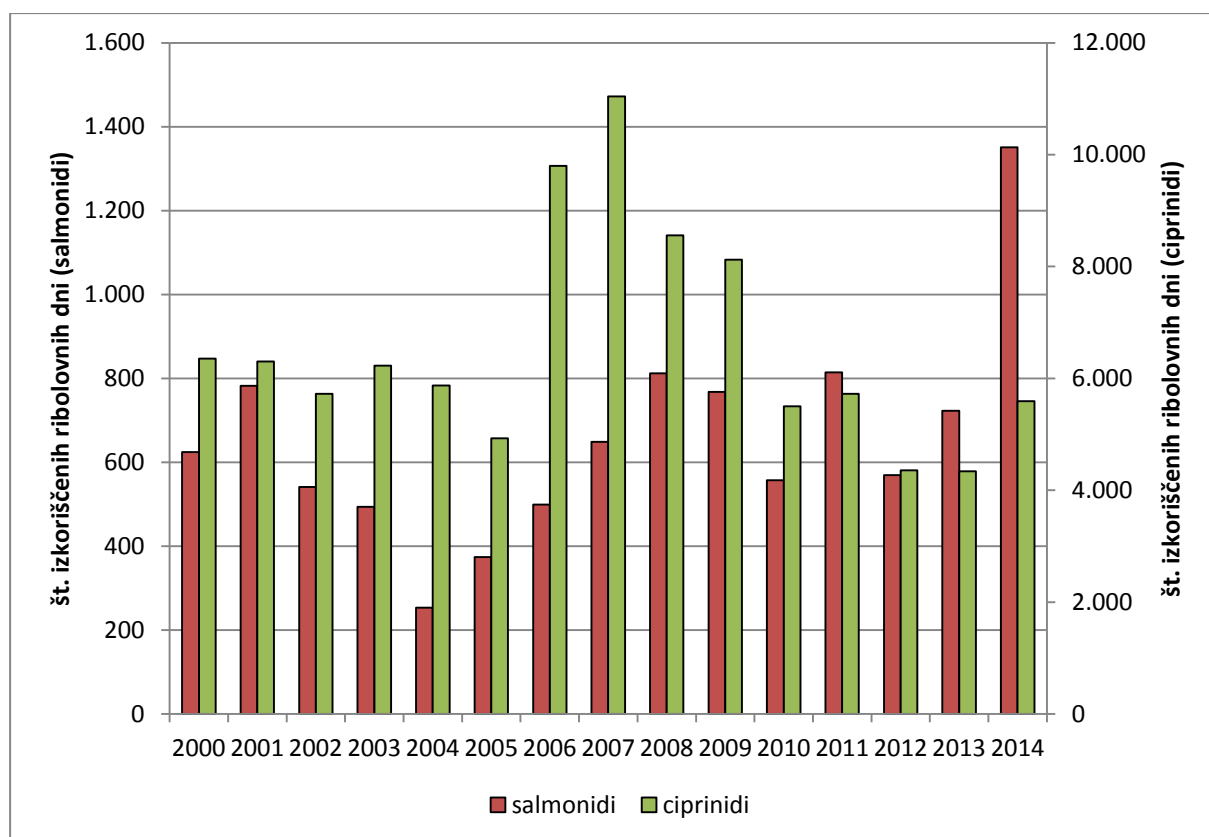
Od skupaj 22 ciprinidnih vrst rib (Slika 9), ki so jih ribiči lovili v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 2000–2014, največji delež po masi uplenjenih rib predstavlja gojeni krap. Ribiči so ga v teh letih uplenili 19,95 t ali povprečno letno 1,33 t, kar predstavlja 38,56 % od skupnega uplena ciprinidnih vrst rib v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju. Glede na skupni uplen sledijo podust (8,14 t, 15,73 %), ščuka (6,14 t, 11,87 %), klen (4,23 t, 8,17 %), som (3,44 t, 6,64 %), mrena (3,43 t, 6,63 %), platnica (2,75 t, 5,31 %), ogrica (1,08 t, 2,08 %) in linj (0,84 t, 1,62 %). Deleži vseh drugih vrst, kot so navadni ostriž, smuč, rdečeperka, rdečeoka, zelenika, beli amur, ploščič, koreselj, pisanec, bolen, androga, sončni ostriž in pohra so mnogo manjši, skupaj 3,38 % od celotnega uplena ciprinidnih vrst rib v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 2000–2014.

Slika 10: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000–2014

Med salmonidnimi vrstami je dominantna potočna postrv (Slika 10). Njen delež po masi uplenjenih rib v skupnem uplenu salmonidnih vrst rib v obdobju 2000–2014 predstavlja več kot polovico skupnega uplena oziroma 66,18 % ali 1,40 t. Glede na skupni uplen sledi sulec (23,02 %, 0,49 t), najmanjši delež v uplenu pa ima lipan (10,81 %, 0,23 t). Od leta 2004 do preklica je namreč v ribolovnem delu Kolpe, s katerim upravlja Ribiška družina Kočevje, prepovedan uplen lipana. Ribiška družina Kočevje se je odločila za tak ukrep zaradi drastičnega zmanjšanja populacije, ki je nastala zaradi pogina rib ob suši leta 2003 in vsakoletnega plenjenja kormoranov.

Podobno kot je uplen ciprinidnih vrst rib večji od uplena salmonidnih vrst rib, je tudi delež ciprinidnih ribolovnih dni (90,94 %) večji od deleža salmonidnih ribolovnih dni (9,06 %). V obdobju 2000–2014 je bilo povprečno letno izkoriščenih 654 salmonidnih in 6.563 ciprinidnih ribolovnih dni. Večino ribolovnih dni, 70,51 % so izkoristili člani ribiških družin, ribiči turisti pa so izkoristili 29,49 % ribolovnih dni. Največ ribolovnih dni je bilo izkoriščenih v letu 2007, skupaj 11.688, od tega 649 salmonidnih in 11.039 ciprinidnih (Slika 11).. Najmanj ribolovnih dni je bilo izkoriščenih leta 2012, skupaj 4.922, od tega 569 salmonidnih in 4.353 ciprinidnih ribolovnih dni.

Slika 11: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000–2014

4.2 Pregled in presoja vlaganj

Poribljavanja so v ribiškem katastru evidentirana v različnih velikostnih kategorijah rib: do 5 cm, od 5-9 cm, 9-12 cm, 12-15 cm, 15-20 cm, 20-30 in 30-50 cm, v posameznih obrazcih pa so velikostne kategorije še bolj razdeljene. Zaradi boljše preglednosti so različne velikostne kategorije pri prikazovanju poribljavanj združene v tri osnovne in sicer:

1. zarod (do 5 cm)
2. mladice (od 5-20 cm)
3. odrasle ribe (nad 20 cm).

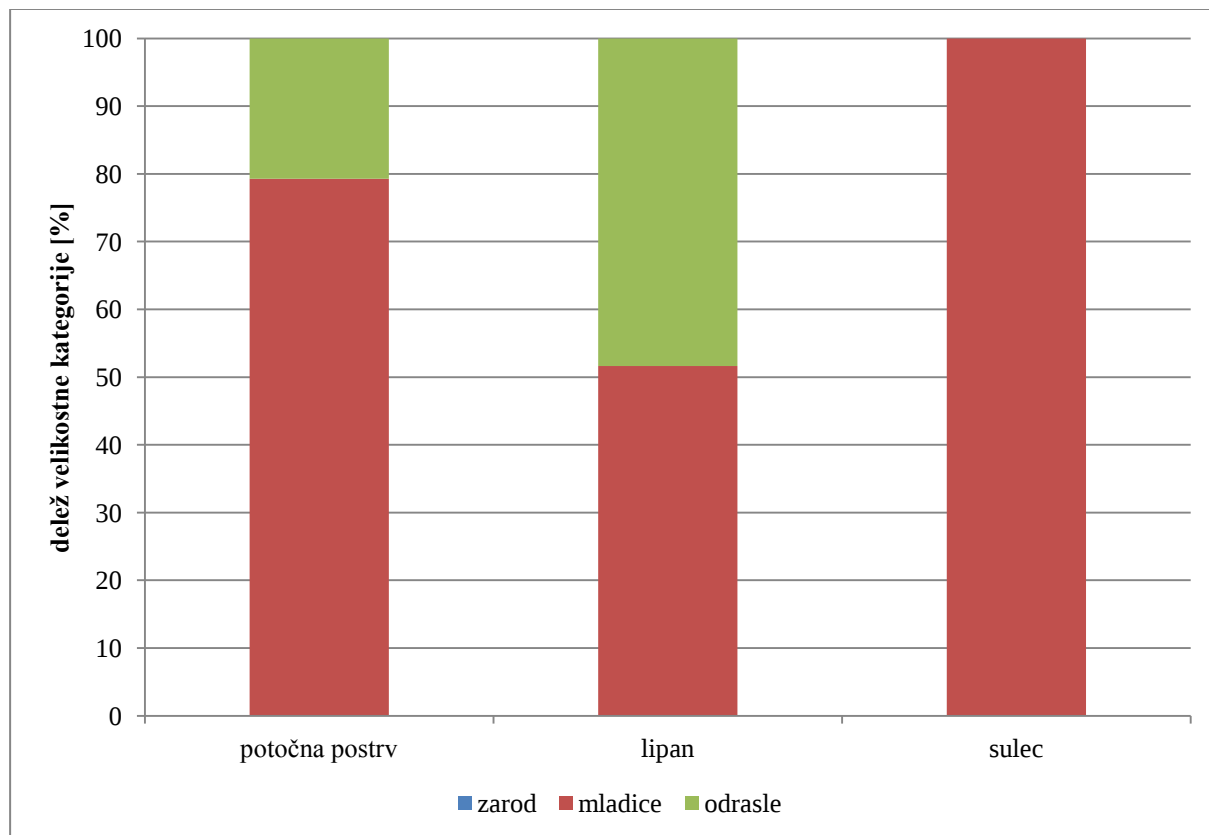
Izjema so sulec, ščuka, smuč, za katere se kot odraslo ribo smatra dolžina več kot 50 cm.

4.2.1 Vlaganja v ribolovne revirje

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so v obdobju 2000–2014 ribiči poribljavali naslednje vrste rib: potočna postrv, lipan in sulec iz skupine salmonidnih vrst ter podust, rdečeoka, platnica, krap, linj, ščuka, smuč, mrena, ploščič, som, srebrni tolstolobik, beli amur iz skupine ciprinidnih vrst.

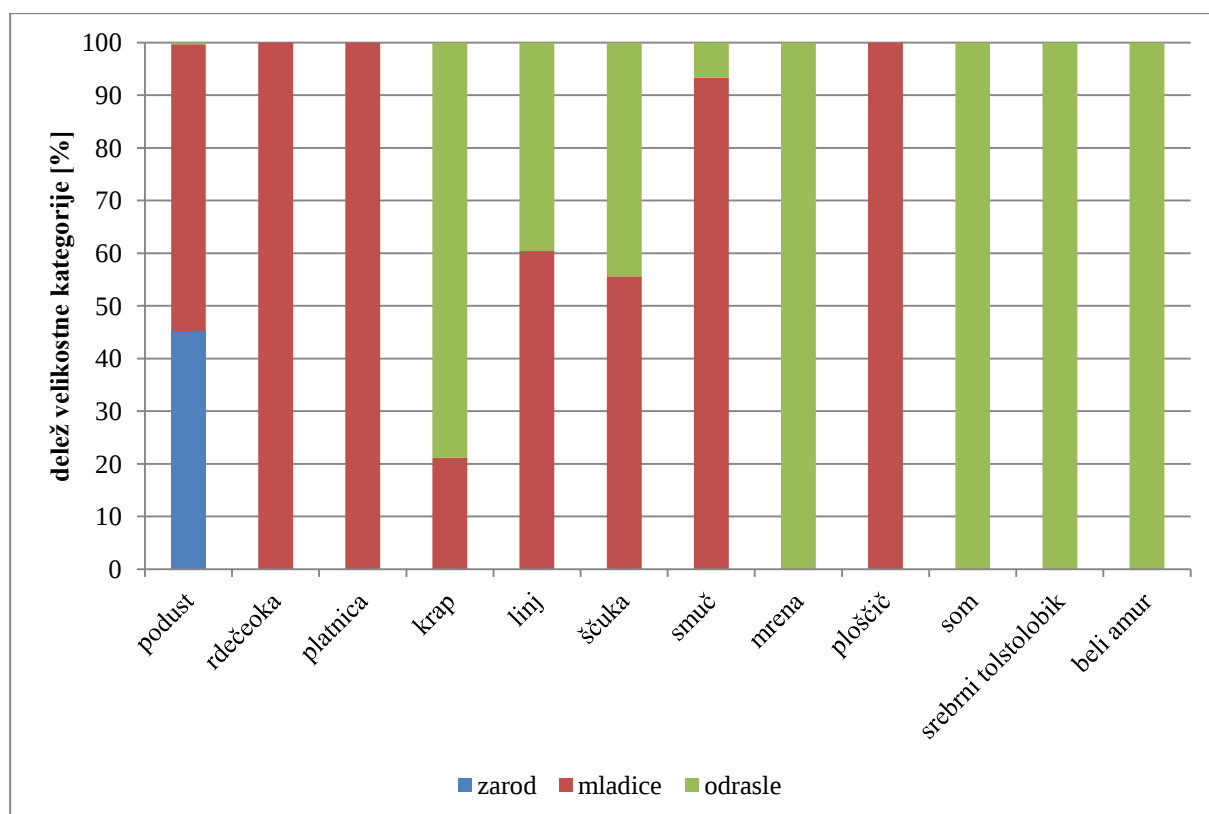
Od salmonidnih vrst se je redno in največ (Slika 12) poribljavalo predvsem potočno postrv, ki se je v okviru sonaravne gojitve odlavljala v gojitvenih potokih, mladice pa so se nato v okviru vzdrževalnih poribljavanj prenesle v ribolovne revirje. V 15 letih je bilo tako vloženih

70.477 mladic in 18.423 odraslih potočnih postrvi ali povprečno letno 4.699 mladic in 1.228 odraslih rib. Na drugem mestu po številu vloženih rib je lipan, v desetih letih je bilo vloženih 28.090 mladic in 26.295 odraslih lipanov ali povprečno letno 1.873 mladic in 1.753 odraslih rib. Najmanjša so bila vlaganja sulca, skupaj 12.107 mladic sulcev oziroma povprečno letno 807 mladic.

Slika 12: Poribljavanja (število rib) salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje v obdobju 2000–2014

Od ciprinidnih vrst so ribiči izvajali poribljavanja 12 vrst rib: podust, rdečeoka, platnica, krap, linj, ščuka, smuč, mrena, ploščič, som, srebrni tolstolobik in beli amur. Največja, glede na skupno maso rib, so bila vlaganja gojenega krapa. V okviru dopolnilnih poribljavanja »pod trnek« je bilo v enajstih letih vloženih 17,1 t rib ali povprečno letno 1,1 t. Poribljavanja drugih vrst so evidentirana po številu vloženih rib in so se izvajala v precej manjšem obsegu (Slika 13). Še največ je bilo vložene podusti, v 15 letih skupno 203.000 komadov zaroda, 244.400 mladic in 1.500 odraslih rib. Po številu vloženih rib sledijo rdečeoka (81.750 mladic), platnica (38.720 mladic), linj (4.120 mladic in 2.700 odraslih), ščuka (2.167 mladic in 1.730 odraslih) in smuč (1.397 mladic in 100 odraslih). V manjših količinah so se vlagale tudi naslednje vrste: mrena, ploščič, som, srebrni tolstolobik in beli amur.

Slika 13: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je bilo v povprečju letno v ribolovne vode vloženih 2,1 kg/ha krapa. Omenjena količina se nanaša na površino vseh ribolovnih revirjev, čeprav je dejansko poribljavanje s krapom potekalo večinoma v manjše stoječe vode. Posledično je bila količina vloženih rib v nekaterih ribolovnih revirjih večja, v nekaterih pa manjša od povprečja za ribiško območje. Ocene o primernosti poribljavanj s krapom na nivoju ribiškega območja posledično ne moremo podati. Predvidene količine rib namenjene za poribljavanja posameznih ribolovnih revirjev bodo opredeljene v RGN.

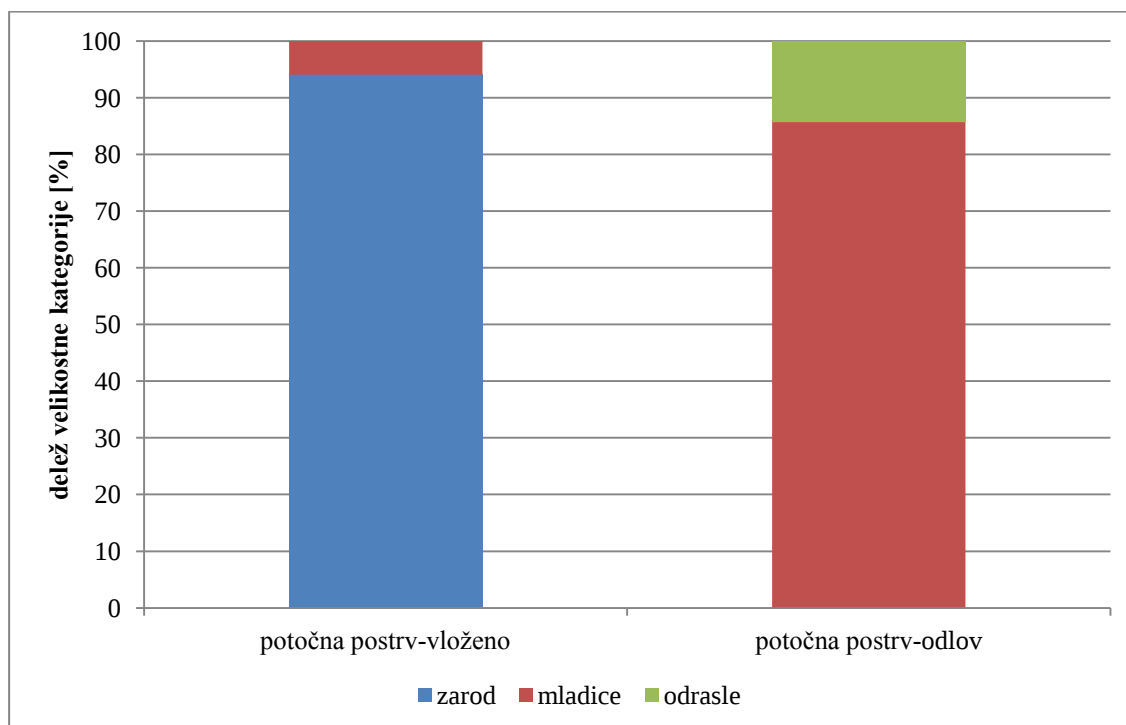
Poribljavanja domorodnih salmonidnih vrst rib, ki so bile odlovljene v ciklusih sonaravne vzreje, najverjetneje pri potočni postrvi predstavljajo zgornjo količinsko mejo, ki jo lahko producirajo gojitveni potoki. Podobno kot pri krapu bo primerna količina vložka za vsak posamezen ribolovni revir določena v RGN (sonaravna vzreja in dodatna poribljavanja z ribami vzrejenimi v ribogojnicah). Podobno velja za druge domorodne ciprinidne vrste rib.

V preteklem obdobju se je občasno še izvajalo poribljavanje ribolovnih revirjev z belim amurjem in srebrnim tolstolobikom. V RGN 2017-2022 bo poribljavanje ribolovnih revirjev s tujerodnimi vrstami rib prepovedano. Izjema sta šarenka in krap.

4.2.2 Vlaganja in odlovi v gojitvenih revirjih

Sonaravni gojitvi rib je bilo v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju namenjenih 19 gojitvenih revirjev s skupno površino 8,16 ha. Od tega so revirji Potok - Lukežki potok, Žagarski potok in Kolpa 2 s skupno površino 68,72 ha, uvrščena med vode posebnega pomena. Vseh 19 revirjev je namenjenih sonaravni gojitvi mladice potočne postrvi. V enajstih

letih je bilo v gojitvene revirje vloženih 431.650 komadov zaroda in 27.376 mladic potočne postrvi.

Slika 14: Poribljavanja in odlovi potočne postrvi v gojitvene revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014

Na zaključku ciklusa sonaravne gojitve je bilo v vseh 19 gojitvenih potokih odlovljenih 37.631 mladic in 6.274 odraslih potočnih postrvi. Glede na število vloženih zaroda in mladic na začetku ciklusa je to 9,6 % izkoristek oziroma uspeh vzreje, kar glede na podatke o sonaravni gojitvi v drugih potokih lahko štejemo za srednje dober rezultat. Po dosedanjih izkušnjah in analizah sonaravne gojitve se šteje, da je uspeh sonaravne vzreje dober, kadar je izplen večji od 10% in srednje dober kadar je med 5% in 10%.

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je bilo v okviru sonaravne vzreje v gojitvene potoke vloženih povprečno manj kot 1 kom zaroda potočne postrvi na kvadratni meter vzrejne površine. Ocenjujemo, da je bila za gojitvene potoke načrtovana primerna količina zaroda. Natančnejše količine vložka zaroda potočne postrvi za posamezne revirje bodo določene v RGN.

4.3 Pregled realizacije načrtovanih ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim ZSRib. Zato pregled realizacije načrtovanih ukrepov ni možen, saj se ukrepi na tem nivoju prvič načrtujejo.

4.4 Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim ZSRib. Usmeritve in ukrepi v tem območnem načrtu so bili pripravljeni na

podlagi preteklih podatkov ribiškega upravljanja, kjer smo spremljali trende za vsako posamezno vrsto rib, kakor tudi na podlagi pripomb in usmeritev Zavoda za varstvo narave, ki pokrivajo področje okoljske zakonodaje.

Na podlagi usklajevanj med posameznimi ribiškimi družinami, Zavodom za varstvo narave in Zavodom za ribištvo Slovenije smo oblikovali postavljene usmeritve in ukrepe, za katere ocenjujemo, da so ustrezni.

5 Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib

V načrtu se določajo temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib v ribiškem območju, ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib, varstvo vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000, ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in usmeritve za trajnostno rabo rib. Podrobni ukrepi za ohranitev in trajnostno rabo se določijo v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših.

Podlaga za izvajanje ribiškega upravljanja v vodah posebnega pomena je srednjeročni načrt ribiškega upravljanja v vodah posebnega pomena (v nadaljnjem besedilu: načrt voda posebnega pomena), ki se izdelava v skladu z načrtom izvajanja ribiškega upravljanja ribiškega območja, znotraj katerega se nahajajo posamezni revirji voda posebnega pomena.

V tem poglavju so podani varstveni cilji in smernice za ohranitev in trajnostno rabo posameznih vrst rib. Od celotne palete varstvenih ciljev in smernic v skladu z ZSRib izvajalci ribiškega upravljanja izvajajo le del, druge ukrepe pa morajo v skladu z Zakonom o ohranjanju narave izvajati druge pristojne službe (vodarstvo, varstvo narave) oziroma se ti ukrepi vgradijo v ustrezne sektorske načrte.

Ribiško upravljanje se izvaja na način, da se ne poslabša stanje ogroženih in zavarovanih vrst ter habitatnih tipov. V primeru, da se ugotovi negativen vpliv ribiškega upravljanja na stanje ogroženih in zavarovanih vrst rib, se temu prilagodi način izvajanja ribiškega upravljanja. Upošteva se usmeritve za varstvo biotske raznovrstnosti v območjih z naravovarstvenim statusom.

Zaradi specifične lege kočevsko-belokranjskega ribiškega območja, ki deloma meji na republiko Hrvaško, je pri izvajanju ribiškega upravljanja potrebno upoštevati tudi določila Zakona o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju (BHROPS).

Ta določa, da bosta pogodbenici z namenom, da zagotovita skupno gospodarjenje s sladkovodnim življem v vodah mejnih vodotokov, vzajemno omogočali gospodarjenje ribiškimi organizacijam na obmejnem območju in športni ribolov za državljane obeh pogodbenic. Gospodarjenje s sladkovodnim življem zajema vzrejo, varstvo in lov rib ter drugih organizmov in poribljavanje v skladu z notranjo zakonodajo pogodbenic o sladkovodnem ribištvu.

Ribiški organizaciji, ki gospodarita z delom mejnega vodotoka, izdelata skupni ribiško-gojitveni načrt (na slovenski strani sodeluje oz. izdelava ribiško-gojitveni načrt Zavod za ribištvo Slovenije v sodelovanju z ribiško družino). Pri tem je treba upoštevati predpise tiste pogodbenice, ki so strožji in bolj kakovostno varujejo sladkovodni živelj.

Pri dosedanjem izvajanju ribiškega upravljanja se je izkazalo, da je sodelovanje med državama v tem delu pomanjkljivo, kar se kaže tudi v neusklajenem upravljanju (razlike v varstvenih dobah, dovoljenem dnevnem uplenu, najmanjših lovnihih dolžinah rib, poribljavanjih). Zaradi navedenega bi bilo smiselno razmisliti o ponovni vzpostavitvi meddržavne delovne skupine za skupno ribiško upravljanje na mejnih vodah.

5.1 Cilji in ukrepi za ohranjanje populacij posameznih domorodnih vrst rib

V tem poglavju so podane usmeritve in ukrepi za zaščito in trajnostno rabo nekaterih najbolj pomembnih domorodnih vrst rib, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah, dovoljeno loviti.

Primarni dolgoročni cilj je ohranjanje populacij domorodnih vrst rib in biotske raznolikosti. Z načrti se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij. Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih lovni vrst rib so predvsem prilagojen ribolovni režim, omejeno število ribolovnih dni in poribljavanja, kar omogoča nadzorovan uplen in nadomeščanje uplenjenih rib z mladnicami in odraslimi ribami ustreznega porekla in vzgojenimi v primernih ribogojnicah. Med ukrepi, ki pripomorejo pri ohranjanju populacij domorodnih vrst rib je tudi primerna organizacija ribiškočuvajske službe, s katero se lahko omeji in zmanjša vpliv krivolova na ribje populacije. Izvajanje ribiškočuvajske službe se za posamezni ribiški okoliš določi v RGN.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih območij, okolišev in revirjev. To pomeni, da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma z usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih kočevsko-belokranjskega ribiškega območja se nadomešča bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. V tem primeru se lahko izjemoma poribljava tudi z merskimi ribami domorodnih in tujerodnih vrst (šarenka). Ukrepi za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena in zaostritev ribolovnega režima. Obseg ribolova bo prilagojen naravni reprodukciji v posameznih ribolovnih revirjih kočevsko-belokranjskega ribiškega območja in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribolovnih revirjih ter taka, da ne ogrožajo ogroženih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prostoživečih vrst.

Vpliv plenjenja kormoranov se kaže tudi na populacijah nekaterih domorodnih vrst rib, med njimi tudi ogroženih in zavarovanih. Učinkovitost dosedanjih lokalnih ukrepov je ali prostorsko omejena ali kratkotrajna, ukrepi pa so dragi ter delovno intenzivni. Dosedanji sistem odvrčanja kormoranov, ki je temeljil na letnem dovoljenju se je izkazal za neučinkovitega. Za zaščito ribjih populacij je treba izdelati dolgoročno strategijo o zaščiti posameznih vrst rib pred plenjenjem kormoranov oziroma sprejeti dolgoročni program za reševanje problematike ribe-kormorani.

Velik vpliv na ribje populacije, predvsem to velja za manjše vodotoke, ima tudi siva čaplja, ki je v Sloveniji gnezdicec. Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) poteka že od leta 1997 naprej, kjer pokriva vse večje reke, celotno slovensko obalo in večino pomembnejših stoječih vodnih teles v državi (ptice.si, 2015). V okviru januarskih štetij bilo med leti 2002 - 2014 prešteti v

povprečju 16 osebkov sivih čapelj na sami reki Kolpi. Poleg malih sesalcev in dvoživk so njena hrana tudi ribe. Pleni pa predvsem v potokih in manjših, srednje velikih in velikih rekah na plitvejših odsekih.

Med rednim izvajanjem ribiškočuvajske službe tudi izven ribolovnih revirjev je bilo zabeleženo povečano pojavljanje sive čaplje v manjših potokih. Zaradi vse večje prisotnosti sive čaplje je v mnogih gojitvenih potokih resno ogrožena sonaravna gojitev domorodnih postrvjih vrst. V nekaterih primerih so rezultati tako slabi, da nadaljevanje sonaravne gojitve ni več smiselno. Predlaga se izvedba projekta, s katerim se razišče vpliv sive čaplje na ribje populacije in predlaga možne ukrepe za zaščito rib.

5.1.1 Potočna postrv

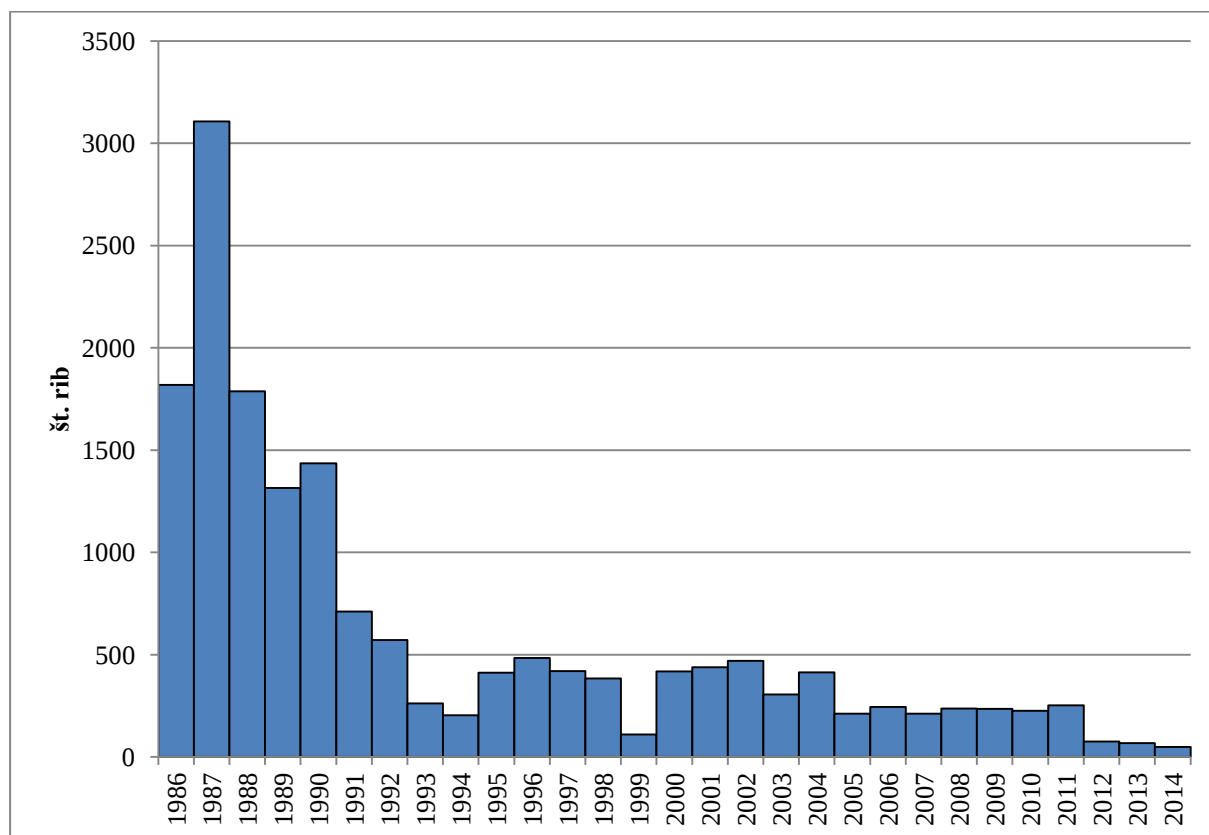
Potočna postrv kaže veliko genetsko pestrost, posamezne lokalne populacije se med seboj močno razlikujejo in odražajo prilagojenost na specifično okolje v katerem živijo. Kot ena ribolovno bolj zanimivih vrst je bila gojena za poribljavanja ribolovnih revirjev v mnogih državah in različnih ribogojnicah, tudi v Sloveniji. Gojitev mladice potočnih postrvi je v preteklosti v različnih ribogojnicah potekala s plemenkami različnega izvora. Zaradi boljšega prilagajanja na pogoje v ribogojnicah in boljše rezultate (manjša smrtnost v ribogojnicah) se je razširila gojitev domesticirane potočne postrvi atlantskega tipa. Ta se po mnogih lastnostih razlikuje od naše lokalno prisotne potočne postrvi donavskega tipa.

Zaradi boljšega prilagajanja na pogoje v ribogojnicah se je konec 20. stoletja tudi v Sloveniji razširila gojitev atlantskega tipa potočne postrvi, ki se po mnogih lastnostih razlikuje od naše lokalno prisotne potočne postrvi donavskega tipa. V ta namen se je večinoma uporabljala ribogojniško vzrejena oziroma domesticirana potočna postrv iz Danske (Hansen in Loeschcke, 1994). Ta linija ima svoj izvor v atlantski evlucijski veji, zaradi česar ji pogosto poenostavljeno pravijo kar »atlantska« postrv. Zaradi izrazite prilagojenosti na ribogojniško okolje, kar se odraža v večji in cenejši prireji v primerjavi z divjimi linijami, je med ribogojci zelo priljubljena in se dandanes na široko uporablja po celem svetu (Laikre et al., 1999). Ker se je v preteklosti v Sloveniji premalo pozornosti posvečalo izbiri plemenskih rib za gojenje potočnih postrvi za poribljavanja, se je v ta namen začela uporabljati ribogojniška – atlantska linija, ki je bila v osnovi namenjena za vzrejo mesa. V to smer je šla tudi selekcija plemenk, s čimer se je genska pestrost teh rib manjšala. Iz stališča ohranjanja domačih populacij potočne postrvi je uporaba ribogojniških-atlantskih potočnih postrvi za poribljavanja, popolnoma zgrešena.

V zadnjem desetletju je bilo opravljenih nekaj preliminarne genetskih analiz potočne postrvi v Sloveniji, ki so pokazale, da je razširjenost »atlantske« domesticirane linije postrvi v slovenskih vodah velika in da skoraj povsod, kjer se izvaja aktivno ribiško upravljanje, že prevladujejo križanci (Snoj, 2007). Temu problemu je potrebno v bodoče posvetiti vso pozornost in na podlagi predhodnih genetskih raziskav za gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi, uporabljati samo ribe genskih tipov značilnih za lokalne populacije posameznih območij.

Sonaravna vzreja in poribljavanja s potočno postrvjo v Sloveniji so bila v začetku zelo dobro organizirana. Ribiške družine, ki so imele ribolovne vode s potočno postrvjo, so večinoma imele tudi vališča, v katerih so valile ikre potočne postrvi. Ikre so se pridobivale s smukanjem plemenk potočnih postrvi na drstiščih v lastnih ribiških revirjih. Izvaljeni zarod se je uporabil za sonaravno vzrejo v gojitvenih potokih. Po zaključku vzrejnega ciklusa, običajno je to bilo

po dveh letih, lahko tudi treh ali tudi že po enem letu, so se mladice z elektrodlovom izlovile in v okviru vzdrževalnih vlaganj prenesle v ribolovne revirje.

Slika 15: Uplen potočne postrvi (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Na sliki (Slika 15) je prikazan uplen potočne postrvi v obdobju 1986–2014 v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju. Zelo nazorno je izražena tendenca upadanja uplena potočne postrvi. V prvih petih letih opazovanega obdobja je bil letni uplen potočnih postrvi največji, nato je po letu 1992 uplen upadel pod 500 rib. V zadnjih treh letih opazovanega obdobja pa je bilo letno uplenjenih manj kot 100 potočnih postrvi. Povprečni letni uplen celotnega obdobja je 582 potočnih postrvi. Največji uplen je bil evidentiran leta 1987 (3.107), najmanjši pa v letu 2014 (48).

Populacija potočne postrvi v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je v upadu. Njen areal se zmanjšuje in pomika vedno bolj proti izvirnim delom vodotokov. Med dejavniki, ki na to vplivajo so slabšanje stanja habitatov, dvig temperature vode, zgrešena izbira in selekcija plemenskih jat.

Varstveni cilji: primarni dolgoročni cilj je vzpostavitev ekološko značilnih lokalnih populacij potočne postrvi na posameznih območjih. Ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljjanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do dristišč, varstvo in ohranjanje dristišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: zaščita dristišč in omogočanje primernih mest za reprodukcijo, prehranjevanje, prezimovanje. Mapiranje genotipa potočnih postrvi, zavarovanje lokalnih ekološko

signifikantnih (genetsko čistih) populacij donavskega tipa, postavitve rezervatov za plemenke, določitev ribogojnic za gojitev rib za poribljavanja, opusti se poribljavanja zaroda, mladice in odraslih potočnih postrvi atlantskega tipa. Če izvajalec ribiškega upravljanja ne more zagotoviti ustreznega zaroda potočne postrvi, se sonaravna vzreja lahko nadaljuje samo z odlovi odraslih rib, medtem, ko se mladice potočne postrvi žive vrne nazaj v gojitveni potok (novi način sonaravne vzreje-brez vlaganja zaroda). Določitev gojitvenih revirjev za sonaravno gojitev poteka na podlagi ugotovljenih dobrih ekoloških pogojev in dobrih rezultatov v preteklosti (uspeh vzreje večji od 5%), opušča pa se gojitev v revirjih, kjer so se življenjski pogoji za postrvi poslabšali in je uspeh vzreje manjši od 5%. Sonaravna gojitev se lahko nadaljuje z uporabo zaroda potočne postrvi, ki izvira iz plemenk znanega porekla in genotipom značilnim za lokalne populacije potočne postrvi. Izvajanje repopulacije-določitev obsega poribljavanja za posamezna območja mora biti v skladu s potrebami in ekosistemskimi značilnostmi območja. Vzdrževalna poribljavanja ribolovnih revirjev se izvajajo z velikostnima kategorijama polletne mladice in iker z očmi iz ribogojnice ter mladice in odraslimi ribami iz sonaravne gojitve. V posameznih revirjih ribiškega območja se iščejo izolirani odseki potokov, ki bi bili primerni za vzpostavljanje novih lokalno značilnih populacij potočne postrvi. Tem potokom/odsekom potokov se v RGN 2011-2016 določi status (način upravljanja) rezervata za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib (R2). Predhodno se preveri možnost prehajanja rib oziroma zanesljivost izolacije-fragmentacije izbranega dela potoka od drugih vod ribiškega okoliša. Pred vnosom lokalno značilnih populacij potočnih postrvi v rezervat, je potrebno obstoječo populacijo potočne postrvi 100% odloviti (izločiti). Odseke potokov, kjer so bile na podlagi genetskih raziskav ugotovljene čiste populacije potočne postrvi donavskega tipa, se razglasi za rezervate genetskega materiala (R4). Poseganje v te populacije potočne postrvi je do sprejema celovite strategije ali do izdaje ustreznega strokovnega mnenja ZZRS prepovedano. To pomeni prepoved odvzema spolnih celic, prepoved prenašanja posameznih osebkov v ribogojnice ali druge revirje lastnega ali drugega ribiškega okoliša, prepoved različnih gospodarskih rab (MHE,...) in drugih posegov v vodni prostor.

Gojitev za poribljavanja poteka samo v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja in to le na območju donavskega porečja. Plemenke se smukajo v naravi ali se za pridobivanje plemenskega materiala v ribogojnici vzdržuje plemenska jata vzrejena iz iker pridobljenih v naravi oziroma v primeru pomanjkanja iker iz narave tudi iz iker pridobljenih od plemenske jate iz ribogojnice. Zarod se prenese v gojitvene revirje (G1) za sonaravno gojitev potočne postrvi ali se z njim poribljavajo ribolovni revirji. V primeru prenosa zaroda v gojitvene revirje se po izteku dvoletnega ciklusa sonaravne gojitve izlovijo mladice in doseljujejo v salmonidne ribolovne revirje. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij potočne postrvi zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša.

5.1.2 Sulec

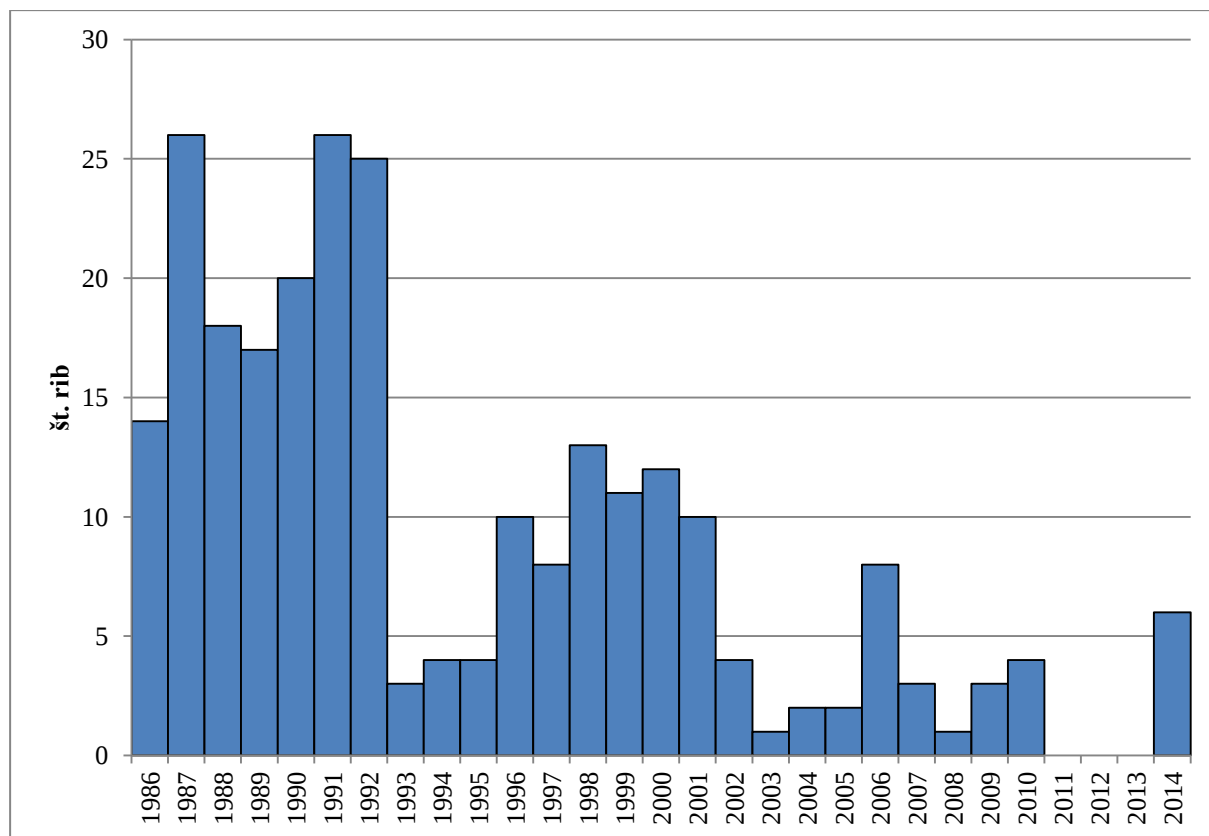
Sulec je endemit donavskega povodja, največji sladkovodni salmonid v Evropi in edini predstavnik rodu *Hucho* pri nas. Sulec sedaj živi na območju Nemčije, Avstrije, Češke, Slovaške, Poljske, Madžarske, Romunije, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Bolgarije in nekdanje Sovjetske Zveze (porečje reke Amur) (Skalin, 1982). Vrsta je številčnejša v desnih pritokih Donave. Zelo redko naseljuje spodnje tokove rek.

V zadnjih devetdesetih letih se je areal sulca v Sloveniji zmanjšal, podobno kot drugod po Evropi. Ocenjeno je, da je sulec nekdanj naseljeval 11.126 km vodotokov. Trenutno ga ni več kot na 4.353 km vodotokov, kar pomeni 39% prvotnega areala (Zabrc, 2008). Sulec je trenutno redek na 3.055 km vodotokov, kar predstavlja 27,5 % prvotne dolžine njegove

razširjenosti. Le na 3.718 km dolžine vodotokov, kar je 33,4 % prvotne dolžine naselitve, je sulec bolj ali manj pogost. Tudi območja, kjer trenutno še živi, ne naseljuje kontinuirano, ampak po fragmentih. V nekaterih rekah so tako nastale izolirane populacije. V glavnem je sulec izginil iz spodnjih tokov rek in je sedaj omejen na njihove predalpske odseke.

Nesonaravne vodnogospodarske ureditve rek in potokov kot na primer izravnavanje struge, utrjevanje dna in brežin, betoniranje in polaganje kamnitih oblog v poravnani obliki, odstranjevanje obrežne vegetacije in postavljanje za ribe neprehodnih vodnih pregrad so morda največji razlog za krčenje areala in zmanjšanje populacij sulca (Zabrc 2008). Uporaba t.i. trde regulacije pomeni veliko spremembo hidromorfoloških pogojev v strugi in s tem povezanih sprememb v fizikalnih in kemijskih lastnostih vode, počivališč, skrivališč in odsotnost ustreznih usedlin-substrata dna pomembnih za drstišča. Take regulacije ne nudijo pogojev za življenje sulca, sploh pa ne za njegove najobčutljivejše življenjske faze (ikre, zarod, mladice, drstnice). Posebej problematična je fragmentiranost habitatov z visokimi vodnimi pregradami. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je večina visokih vodnih pregrad za ribe pogojno prehodnih. Kolpo na odseku od Osilnice do Dola pregrajuje več jezov. Višine vseh so v mejah med enim in dvema metroma. Jezovi nimajo posebnih prehodov za ribe, vendar je njihova krona na enem delu znižana zaradi omogočanja prehoda raftom in čolnom, ki so sestavni del turistične ponudbe. Na ta način so prehodni tudi za ribe. Edini jez na tem odseku, ki nima znižane krone, je jez v Vrtu. Obnovljen je bil pred petimi leti, na levi strani ima staro mlinščico urejeno tako, da po pripovedovanju ribičev in čuvajske službe ZZRS (ustni podatek Andrej Hrovatin) ribe lahko prehajajo mimo jezu po Kolpi navzgor. Tudi na odseku od Dola do Božakovega Kolpo pregrajujejo številni jezovi. Prvi je jez v Prelesju, ki je za ribe prehodan samo ob povišanih pretokih. Ribje steze nima.

Najmanjša dolžina sulca, ki ga je danes v Sloveniji dovoljeno upleniti, je 70 cm (Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah). Pri dolžini 70 cm, je glede na rastno krivuljo (Munda, 1925; Svetina s sod., 1982) sulec star 5 let. Samice takrat šele spolno dozori, kar pomeni, da se v najboljšem primeru zdrstijo enkrat. Samci, ki spolno dozori nekoliko prej, v tretjem do četrtem letu starosti, pa se zdrstijo dvakrat. Z dvigom lovne mere sulca na 85 cm bi sulcu omogočili, da se zdrsti vsaj še enkrat, počasneje rastoče populacije sulca (Munda, 1925) pa bi lahko pri tej dolžini dosegle tudi osem let, kar pomeni, da bi se sulci lahko zdrstili še trikrat. Oba izvajalca ribiškega upravljanja kočevsko-belokranjskega ribiškega območja, ZZRS in Ribiška družina Črnomelj, kjer se sulec lovi, sta v svojih RGN že določila za 10 cm višjo lovno mero (80 cm) od splošno predpisane.

Slika 16: Uplen sulca (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

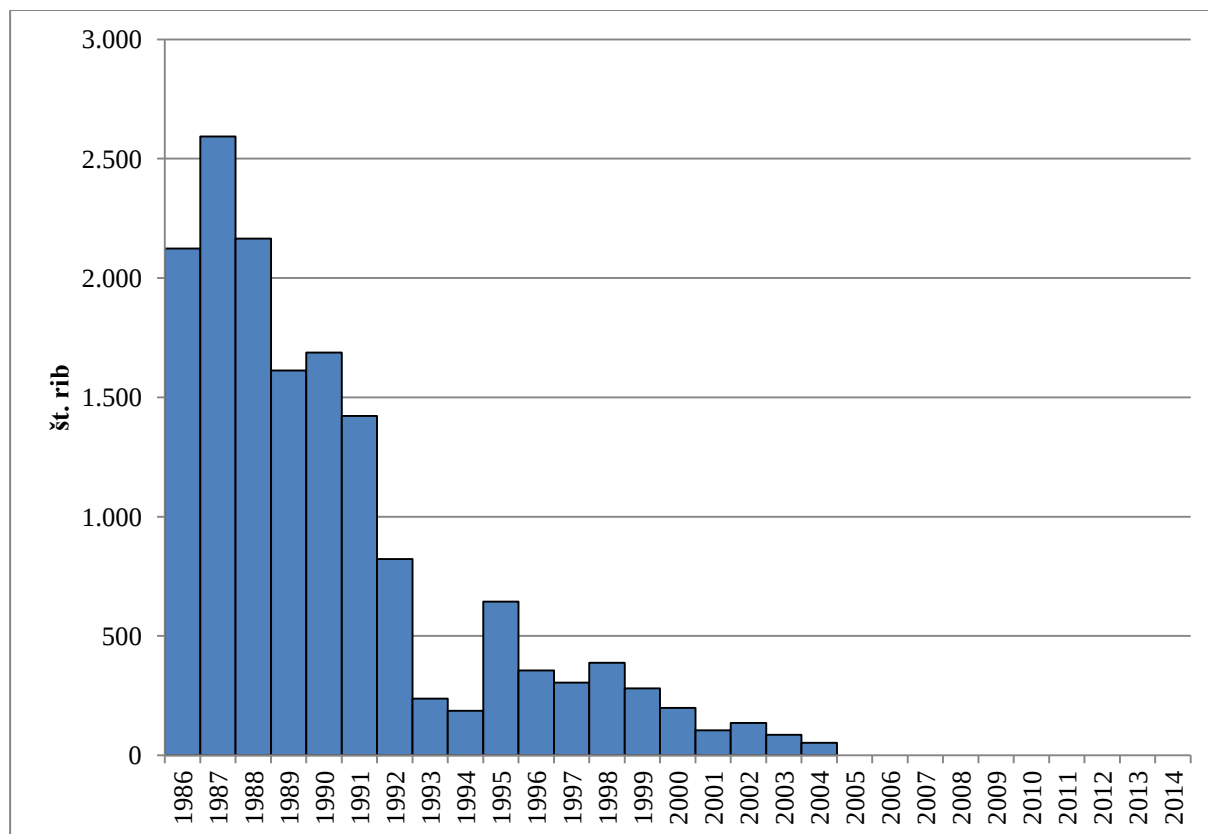
Analiza uplena sulca za obdobje 1986–2014 kaže, da je bil letni uplen v začetku opazovanega obdobja, do leta 1992, najvišji (14–26 sulcev/letno). V letu 1993 se je uplen drastično zmanjšal na manj kot pet sulcev letno. Nato pa se je med leti 1996–2001 ponovno nekoliko povečal, ko je bilo v Kolpi uplenjenih okoli deset sulcev letno. Nato je sledil ponoven upad uplena pod 5 sulcev letno z izjemama 2006 (8) in 2014 (6). Povprečni letni uplen v celotnem obdobju je 9 sulcev. Največji uplen je bil registriran v letih 1987 in 1991 (26), najmanjši pa 2011–2013, ko ni bilo evidentiranega uplena sulca.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko številnih jezov na reki Kolpi. Sprejeti restriktiven ribolovni režim, dvigniti najmanjšo lovno mero na 85 cm, določiti ribogojnice za gojitev sulca za izvajanje vzdrževalnih poribljavanj mladice sulca, omejiti in nadzorovati uplen ter izvajati ribolov sulca samo z dnevnimi dovolilnicami. Število dovoljenega uplena v posameznem ribiškem okolišu oziroma revirju se določi v RGN. Uskladiti je treba izvajanje ribiškega upravljanja z obmejnimi ribiškimi društvi na hrvaški strani.

5.1.3 Lipan

V osrednji Evropi je lipan razširjen v Franciji, Nemčiji, Severni Italiji in v nekaterih rekah donavskega povodja. V Sloveniji je razširjen v zgornjih tokovih večine slovenskih rek. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju ga najdemo v srednjem in zgornjem delu reke Kolpe. Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije oziroma degradacija habitatov, v zadnjem času tudi plenjenje vedno številčnejših kormoranov, ki so v posameznih revirjih dobesedno zdesetkali lipanske populacije.

Slika 17: Uplen lipana (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Na sliki (Slika 17) je prikazan uplen lipana v obdobju 1986–2014 v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju. Zelo izrazito, se kaže tendenca upadanja uplena. V prvih sedmih letih opazovanega obdobja je bilo letno uplenjenih okoli 1.500 do 2.500 lipanov, nato je uplen leta 1992 padel pod tisoč in v naslednjih letih pod 500. Po letu 2000 je bil uplen manjši od 100, od leta 2004 pa je razglašena zapora uplena lipana v Kolpi na območju Ribiške družine Kočevje. Eden od glavnih vzrokov za upad populacije lipana je plenjenje kormoranov. Različni avtorji ugotavljajo, da so populacije lipana izredno ranljive ob povečanju števila kormoranov (Budihna 1997 in Govedič 2007).

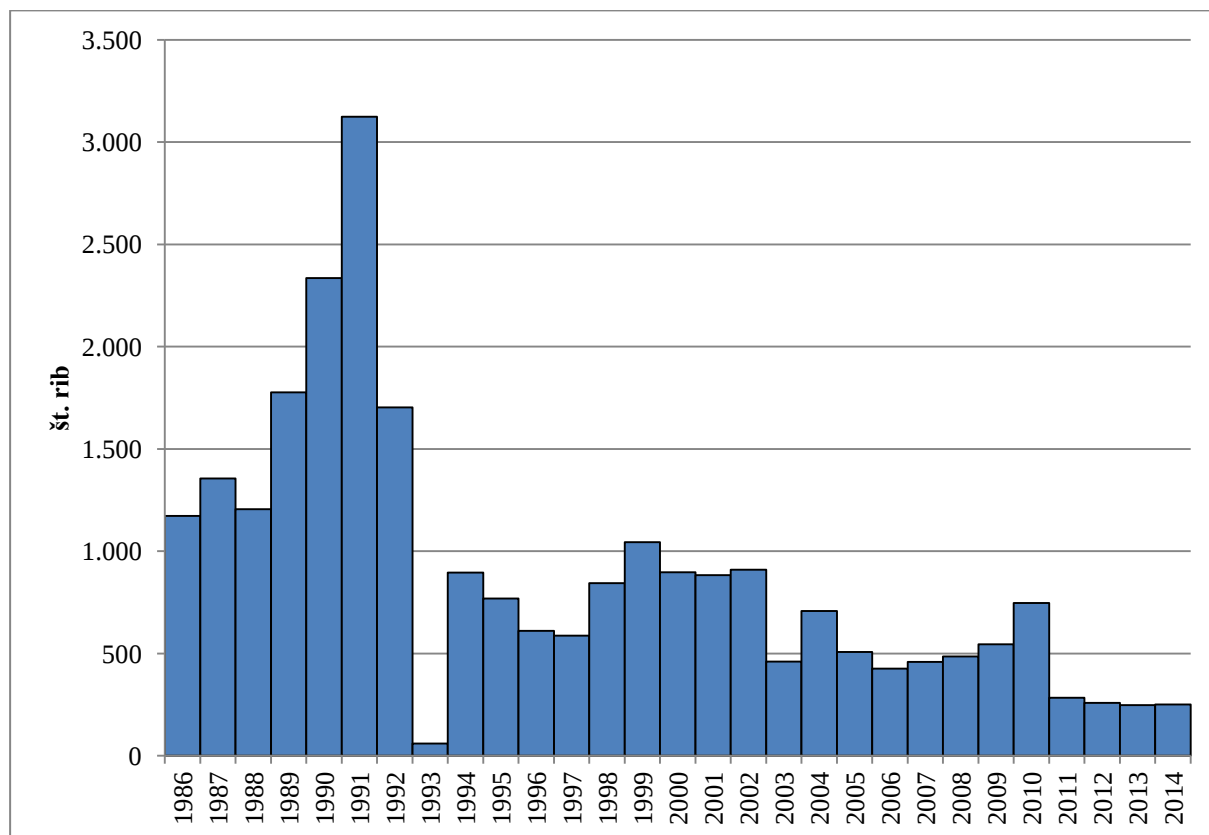
Varstveni cilji: vzpostavitev in ohranitev lokalne ekološko značilne populacije oziroma njeno povečanje. Ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, določitev ribogojnic za gojitev lipana, določitev dristišč, ki so primerna za smukanje lipana, izvajanje vzdrževalnih porabljanj lipanskih mladice, zmanjšanje vpliva kormoranov na lipanske populacije.

Zaradi drastičnega zmanjšanja populacije, ki je nastala zaradi pogina ob suši leta 2003 in vsakoletnega plenjenja kormoranov, je od leta 2004 pa do preklica, v ribolovnem delu Kolpe s katerim upravlja Ribiška družina Kočevje, prepovedano upleniti lipana. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij lipana zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša.

5.1.4 Podust

Razširjenost podusti na Kranjskem je podrobno obdelal Franke (Franke, 1892). Podust je bila v Kolpi po poročanju Franketa razširjena v naslednjih odsekih: v Kolpi od Broda na Kolpi do Dola, v Kolpi od Dola do Brega pri Sinjem vrhu in v Kolpi od Brega do državne meje. Razširjenost podusti v Sloveniji v novejšem času je obdelala Povževa (Povž, 1983), ki navaja, da je bila podust leta 1983 razširjena v vseh vodotokih donavskega porečja in njihovih večjih pritokih. Areal je segal do salmonidnega pasu in marsikje še dlje. Danes je podust prisotna v Kolpi od Osilnice do državne meje pod Božakovim (Bertok, 2008) in sega tudi v nekatere pritoke kot so Čabranka, Lahinja in Dobličica.

Slika 18: Uplen podusti (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Uplen podusti je v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju evidentiran predvsem v Kolpi. V prvem delu obdobja je izražena rast letnega uplena in leta 1991 je zabeležen največji letni

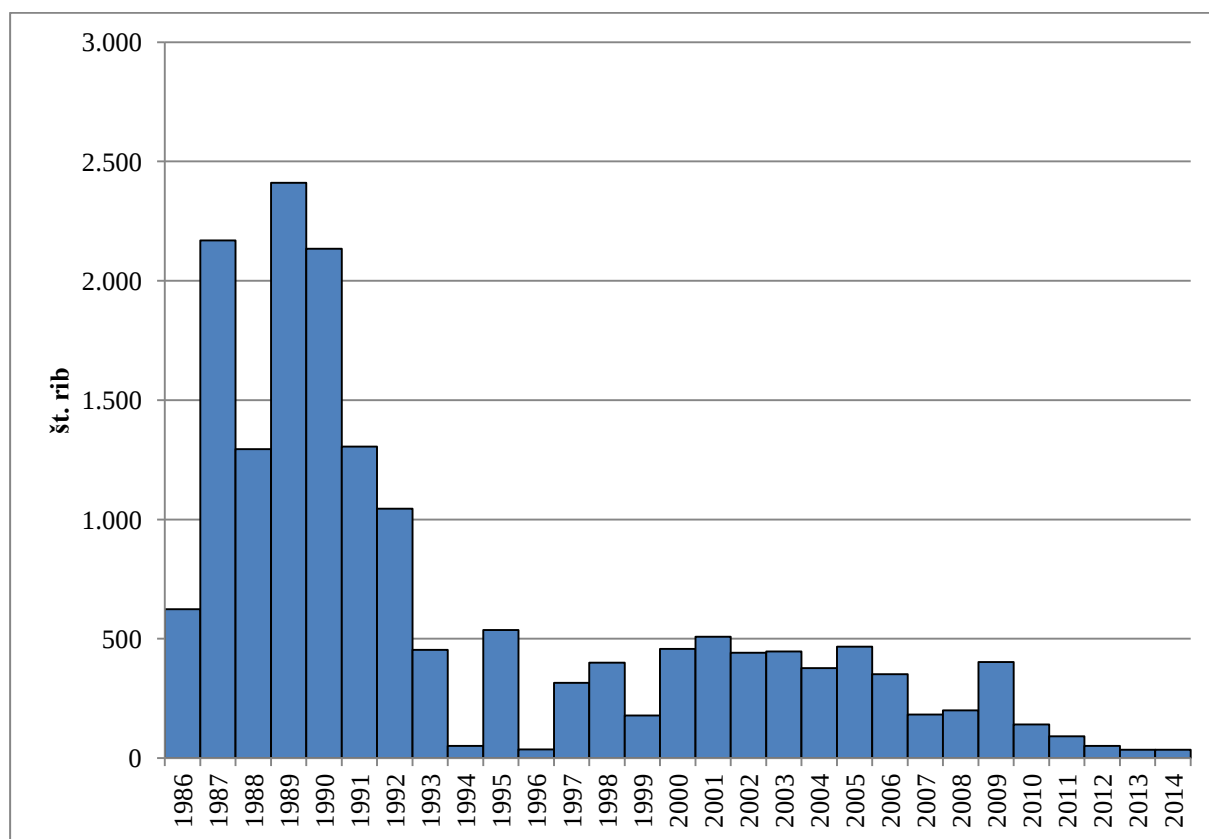
uplen obdobja (3.124), nato se je uplen zmanjšal pod mejo 1.000 podusti letno in te vrednosti ni več presegel, razen v letu 1999 (1.044). Najnižji uplen je bil evidentiran leta 1993 (59). Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil 881 podusti na leto.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, varstvo pred plenjenjem kormoranov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

5.1.5 Platnica

Platnica živi samo v reki Donavi in spodnjih tokovih njenih večjih pritokov od Bavarske navzdol. V Sloveniji je najpogostejša v porečju Save, kjer naseljuje Krko, spodnji tok Save, Dravo, Muro in njihove večje pritoke, predvsem v izlivnih delih. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je prisotna v reki Kolpi in pritokih (Lahinja, Dobličica).

Slika 19: Uplen platnice (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Uplen platnice je v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju evidentiran predvsem v reki Kolpi. Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil 591 rib. V začetnem delu obdobja, v letih 1986–1992 je bil uplen platnice precej večji kot kasneje, letno je bilo uplenjenih okoli 600 do 2.400 platnic. Najvišji uplen je bil evidentiran v letu 1989 (2.410), najnižji pa v

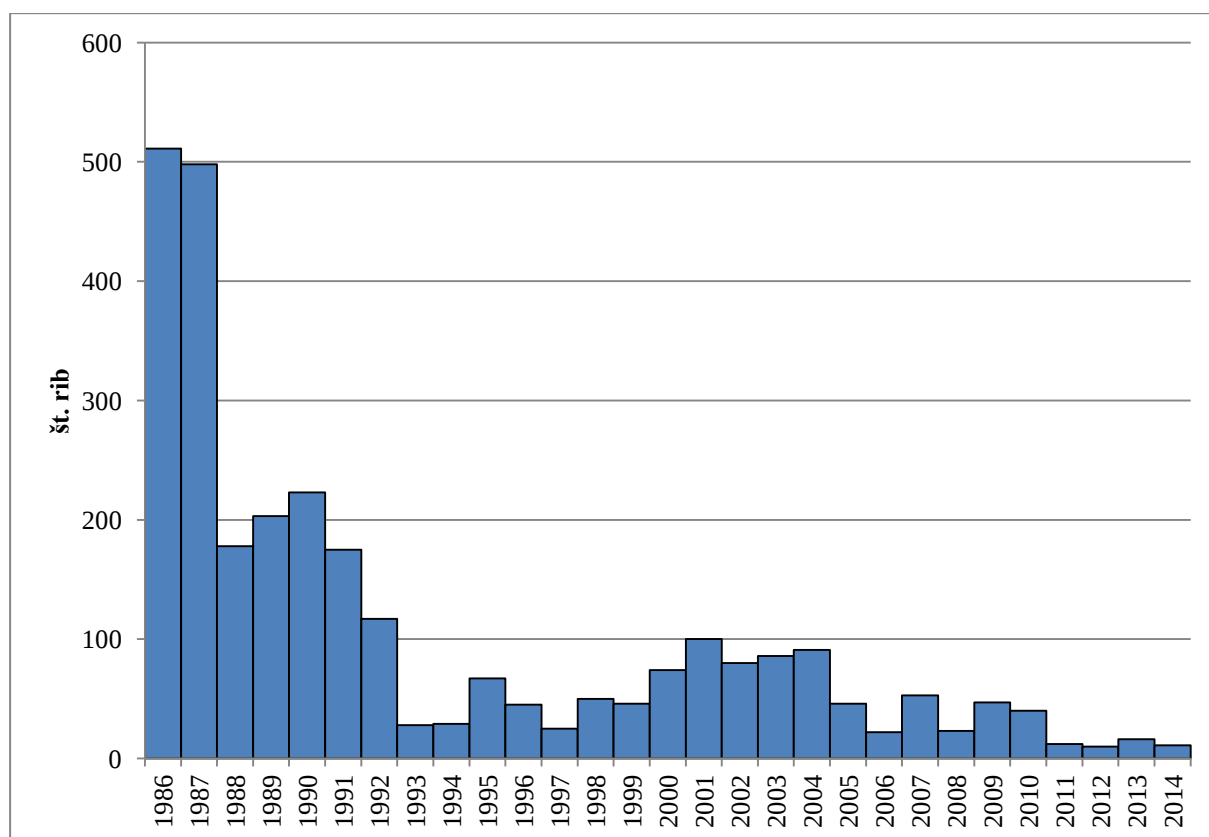
letih 2013 in 2014 (35). V obdobju 1993-2009 se je uplen gibal večinoma v mejah med 200 in 500 platnic letno.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

5.1.6 Linj

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjen je po vsej Evropi. V Sloveniji živi v jadranskem povodju in donavskem porečju. Glavni vzrok njegove ogroženosti so regulacije. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je prisoten v Lahinji in Rinži, v Rudniškem in Reškem jezeru.

Slika 20: Uplen linja (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

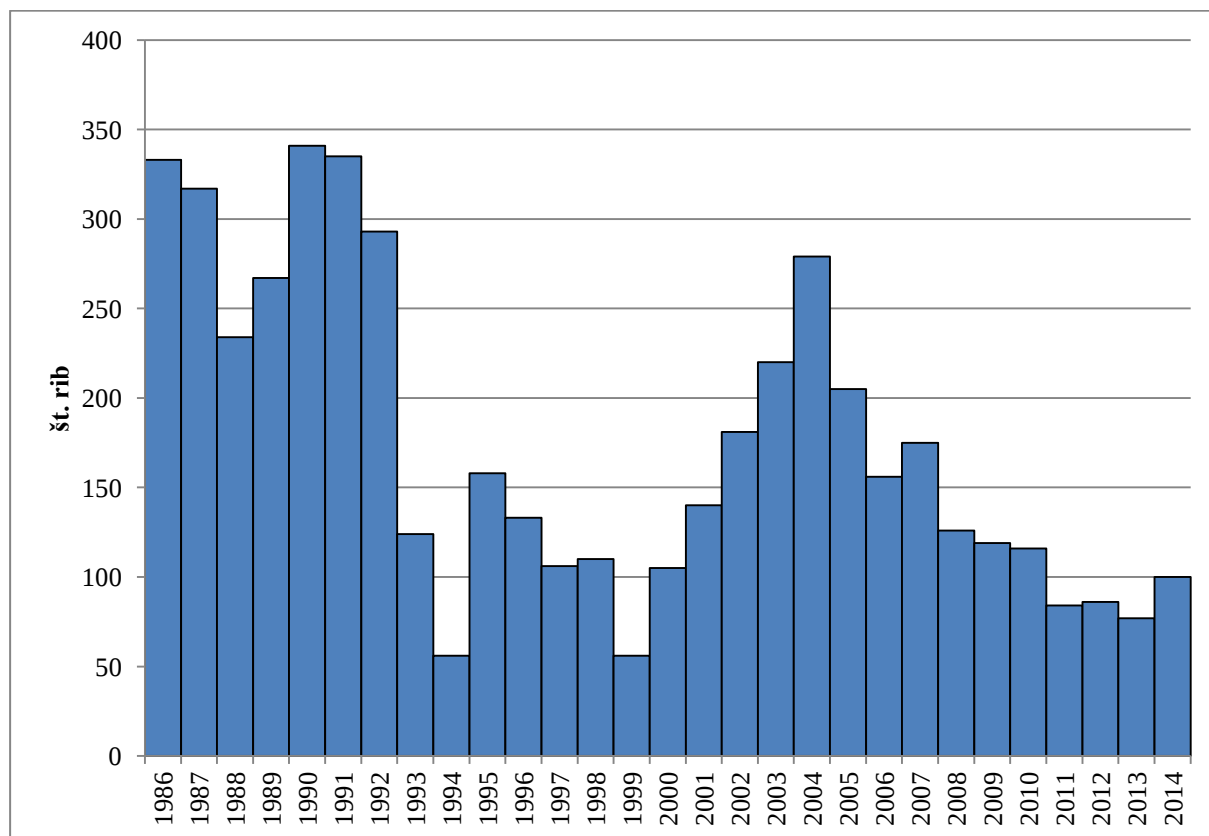
Analiza uplena linja v obdobju 1986–2014 kaže na zmanjšanje letnega uplena. Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil 100 rib. V začetnem delu obdobja, v letih 1986-1992 je bil uplen precej večji kot kasneje, letno je bilo uplenjenih okoli 100 do 500 linjev. Najvišji uplen je bil evidentiran v letu 1986 (511), najnižji pa v letu 2012 (10). V obdobju 1993-2014 uplen ni več presegel meje 100 uplenjenih rib letno.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanja, repopulacija v mešane in ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.7 Ščuka

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjena je po vsej Evropi. V Sloveniji je razširjena v donavskem porečju in jadranskem povodju. V Sloveniji živi v jadranskem povodju in donavskem porečju. Glavni vzrok njene ogroženosti so regulacije in uničevanje dristišč.

Slika 21: Uplen ščuke (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena ščuke v obdobju 1986–2014 kaže negativen trend letnega uplena. Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil 174 rib. V začetnem delu obdobja, v letih 1986–1992 je bil uplen največji in se je gibal med 230 in 350 uplenjenimi ščukami. Nato se je uplen zmanjšal in v letih 1994 in 1999 dosegel minimum obdobja (56). Nato je izraženo postopno vsakoletno naraščanje uplena do leta 2004, ko je bil dosežen višek uplena v drugem delu obdobja (279), temu sledi ponovno zmanjševanje letnega uplena. V zadnjih 7 letih se uplen giblje okoli 100 uplenjenih ščuk/leto.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, trajnostna raba in vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe (odnos plen-plenilec).

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanja, repopulacija v mešane in ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.8 Druge domorodne vrste

Druge domorodne vrste kot so klen, som, rdečeoka, rdečeperka, itd. se lahko poribljava iz ribnikov, ki imajo dovoljenje za gojitev rib za poribljavanje. Pri tem se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij, kar pomeni, da v vodna telesa, kjer obravnavana vrsta še ni prisotna poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

5.1.9 Tujerodne vrste

Povečanje vnosov tujih vrst rib je bilo po svetu opazno v drugi polovici 19. stoletja, naraščanje tega pojava pa je trajalo vse do sedemdesetih let našega stoletja (Leiner 1996). Isti avtor navaja, da je bilo do danes izvedenih kar 1.354 vnosov, gre za skupno 237 tujih vrst rib, ki so bile vnesene v 140 držav po vsem svetu. Tudi Slovenija glede tega ni izjema. Najbolj znana primera sta vnos potočne postrvi iz donavskega v jadransko porečje, njeno križanje s soško postrvjo in s tem v zvezi ogroženost soške postrvi. Podoben primer pa je poznan iz novejših zgodovine, to je vnos donavske podusti v Vipavo, torej prenos donavske podusti v jadransko povodje, konkretno v reko Vipavo. Zaradi tega danes ugotavljamo, da je jadranska podust iz porečja Vipave izginila.

Zaradi spoznanja negativnih ekoloških posledic prenosov je Evropska svetovalna komisija za sladkovodno ribištvo (EIFAC) leta 1987 sprejela Zakon o praksi.

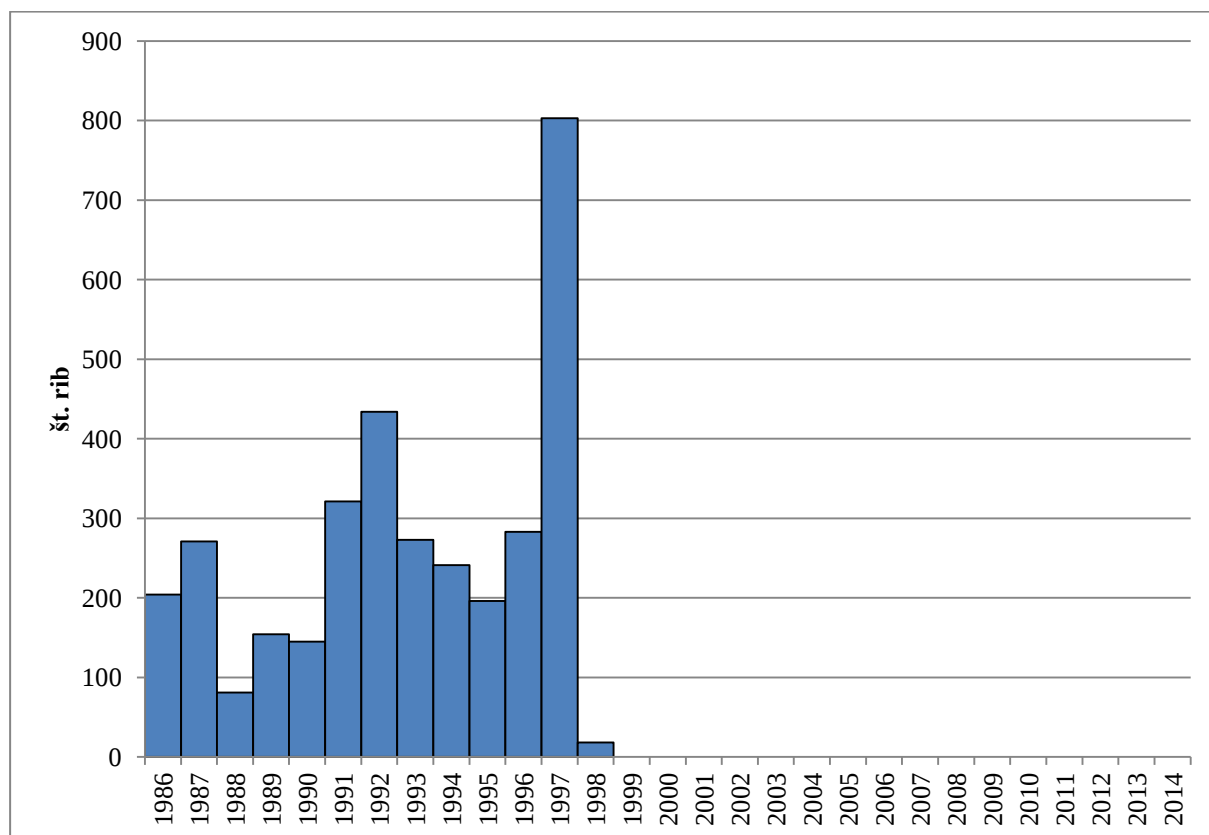
5.1.9.1 Šarenka

Šarenka je v Sloveniji tujerodna vrsta. Iz Severne Amerike je bila v Evropo prinesena v drugi polovici 19. stoletja, točno 1879 leta (Holdich, Lowery, 1988), v Slovenijo pa 1890 leta, predvsem za vzrejo v ribogojnicah. V zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja se je pričela množično uporabljati za dopolnilna poribljavanja (pod trnek) v ribolovne revirje. V nekaterih slovenskih vodotokih se redno drsti.

Šarenko uvrščamo med rečne, reofilne vrste, ki živijo v hitro tekočih vodah z veliko vsebnostjo v vodi raztopljenega kisika in nizkimi poletnimi temperaturami. Po ekoloških zahtevah je podobna našim postrvem, vendar se njen habitat ne prekriva v celoti z njihovimi habitatami.

Bertok (1999) navaja, da je po podatkih o uplenu rib za leto 1996 šarenka v Sloveniji razširjena v obeh vodnih območjih, jadranskem in donavskem ter v porečjih: Drave, Mure, Save, Kolpe, Soče in ponikalnicah ter v vodotokih z direktnim izlivom v jadransko morje. Od skupaj 64 ribiških družin, ki v Sloveniji poleg ZZRS izvajajo ribiško upravljanje, jih je v letnih poročilih za leto 1996 prikazalo njen uplen kar 44. Poleg teh ribiških družin pa so ribiči šarenko lovili tudi v vodah posebnega pomena. Samo 18 ribiških družin pri evidenci uplena salmonidov za leto 1996 ni prikazalo uplena šarenke. Torej je bila šarenka leta 1996 razširjena že v več kot 2/3 ribiških okolišev v Sloveniji. Primerjava podatkov po posameznih porečjih kaže, da je v porečju Save in Soče največ ribiških družin, ki poročajo o njenem uplenu oziroma v primeru Soče vsi upravljavci. Koristna vodna površina ribolovnih revirjev, kjer so ribiči v letu 1996 lovili šarenko je največja v savskem porečju 1.663,5 ali 47 % od skupno 3.536,7 ha, sledijo pa porečje Drave z 834,7 ha ali 23,6 %, Soče s 672 ha ali 19 %, Mure s 183,3 ha ali 5,2 %, vodotoki jadranskega povodja s 112,4 ha ali 3,2 % in porečje Kolpe s 70,6 ha ali samo 2 %. Kočevsko-belokranjsko ribiško območje je območje, kjer je šarenka dokaj

redka, ribiške družine šarenke ne poribljavajo. Šarenka je sicer prisotna (uhaja iz ribogojnic) vendar je njena številčnost majhna. Tako stanje je smiselno ohranjati tudi vnaprej.

Slika 22: Uplen šarenke (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

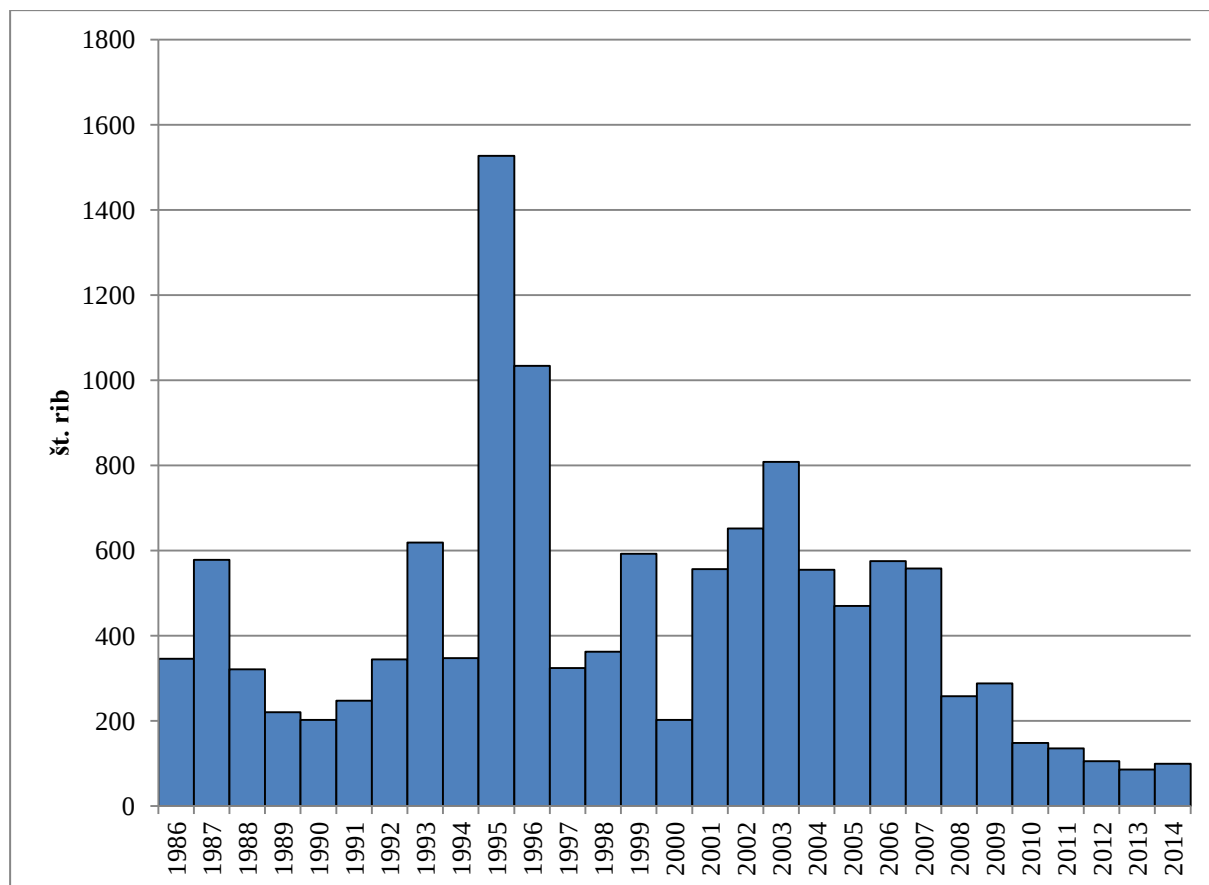
Analiza uplena šarenke v obdobju 1986–2014 kaže specifično situacijo. V prvem delu obdobja je bil uplen evidentiran v Rinži in Kolpi, po letu 1998 pa uplena šarenke ni bilo več. Izstopa leto 1997, ko je bilo uplenjenih največ šarenk (803), večina v ribniku Prilozje, kjer so tega leta izvedli dopolnilna poribljavanja. Izvajalci ribiškega upravljanja poribljavanja šarenke zadnjih 16 let ne izvajajo več, kar se odraža tudi v uplenu.

Varstveni cilj: nadaljevati sedanji način ribiškega upravljanja brez poribljavanj šarenke.

Ukrepi: uskladiti poribljavanja Kolpe z ribiškimi družinami na hrvaški strani, sproščen ribolovni režim za uplen šarenke.

5.1.9.2 Krap

Gojeni krap je v Evropi prisoten že več tisoč let. Poznanih je več, s selekcijo vzgojenih oblik, ras gojenega krapa. Z razmahom ribolova in ribolovnega turizma so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta. Najdemo ga predvsem v ribnikih in akumulacijah, pa tudi v večjih, počasi tekočih vodotokih. Za poribljavanja se uporabljajo gojeni krapji različnih ras. V skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah se gojeni krap šteje za tujerodno vrsto.

Slika 23: Uplen krapa (število rib) v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena krapa v obdobju 1986–2014 kaže upadanje letnega uplena. V letu 1995 je bil dosežen največji uplen obdobja (1.527), najmanjši pa v letu 2012 (86). Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je 433 krapov.

Varstveni cilj: prostorsko in količinsko omejena uporaba krapa (gojena oblika) na način, da ne ogroža populacij krapa (divja oblika), ter drugih domorodnih vrst rib.

Ukrepi: za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Le ta se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkemu in ekološkemu pogojem posameznega ribolovnega revirja, upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v RGN posameznega ribiškega okoliša.

5.1.9.3 Beli amur

V Evropi se je začel intenzivno širiti po letu 1950. V ribogojnicah ga gojijo zaradi okusnega mesa, medtem ko so ga v ribolovne vode začeli naseljevati ribiči zaradi okusnega mesa, relativno velike teže in velike borbenosti. V Evropi je splošno razširjen. V Sloveniji je bil naseljen v mnoge stoječe vode in tudi večje reke. Tako je tudi v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje belega amurja.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje z namenom poribljavanja in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

5.1.9.4 Srebrni tolstolobik

Srebrni tolstolobik je bil v Evropo in v Slovenijo prenesen iz Kitajske zaradi odstranjevanja rastlinskega planktona iz ribnikov, s katerim se prehranjuje. V Sloveniji poseljuje stoječe vode, kjer je zaradi velikosti relativno zanimiva vrsta. Naseljevanja s srebrnim tolstolobikom so bila v preteklosti nestalna in precej nenadzorovana.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje srebrnega tolstolobika.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje z namenom poribljavanja in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

6 Varstvo rib, potočnih piškurjev in rakov območij Natura 2000

V tem poglavju je prikazano varstvo vrst in habitatnih tipov zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000 razglašena zaradi varstva kvalifikacijskih vrst rib in njihovih habitatov. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju od ribjih vrst uvrščenih na seznam dodatka II Direktive o habitatih najdemo trinajst vrst rib, potočne piškurje (ena vrsta) ter rak navadni koščak. Od tega je tri vrste dovoljeno loviti in sicer sulca, platnico in pohro. Druge vrste rib, piškurje ter navadnega koščaka ni dovoljeno loviti.

V spodnji tabeli (Tabela 5) prikazujemo ekološke zahteve posameznih vrst rib, katerih habitat se varuje v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju.

Tabela 5: Razvrstitev rib glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev.

Vrsta/družina	H	R	Prehrana	Selitev-tip	Selitev-razdalja
Petromyzontidae					
donavski potočni piškur- <i>Eudontomyzon vladkovi</i> (Oliva & Zanan 1959)	reofilna	litofilna	filtrator		kratka - srednja
Salmonidae					
sulec- <i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	reofilna	litofilna	piscivor	potamodromna	srednja - dolga
Cyprinidae					
platnica- <i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	reofilna	fito-litofilna	invertivor	potamodromna	kratka
zvezdogled- <i>Romanogobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
kesslerjev globoček- <i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowsky, 1862)	reofilna	fito-litofilna	invertivor		kratka
pohra- <i>Barbus balcanicus</i> (Kot., Ts., Rab & Ber., 2002)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
pezdir- <i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	indiferentna	ostrakofilna	omnivor		kratka
pegunica- <i>Alburnus armaticus</i> (Freyhof & Kottelat 2007)	reofilna	litofilna	omnivor		kratka
Percidae					
upiravec- <i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
Cobitidae					
činklja – <i>Misgurnus fossilis</i> (Linnaeus, 1758)	stagnofilna	fitofilna	invertivor		kratka
navadna nežica- <i>Cobitis elongatoides</i> (Bacescu & Maier, 1969)	reofilna	fitofilna	invertivor		kratka
velika nežica- <i>Cobitis elongata</i> (Heckel & Kner 1858)	reofilna	fitofilna	invertivor		kratka
zlata nežica – <i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	reofilna	fito-litofilna	invertivor		kratka
Cottidae					
kapelj- <i>Cottus gobio</i> (Linnaeus, 1758)	reofilna	speleofilna	invertivor.		kratka

Legenda: Habitat: reofilna-hitro tekoče, s kisikom bogate in čiste vode; stagnofilna-počasi tekoče ali stoječe vode; indiferentna-vrsta s široko toleranco hidroloških pogojev, vendar ne reofilna. Drst: litofilna-ribe odlagajo ikre na ali v prod/kamenje; fitofilna-ikre odlagajo na rastlinje ali dele rastlin; fitolitofilna-ikre odlagajo na rastlinje ali na prod/kamenje, če rastlinja ni; psamofilna-ikre odlagajo na ali v pesek in drug drobnostmat substrat; ostrakofilna-ikre odlaga v školjke družine Unionidae; speleofilna-ikre odlaga na strop votlinice in jih varuje; litopelagofilna-ikre odloži na pesek/kamenje, ličinke pa se razvijejo med plavljenjem v pelagiku. Prehranjevanje: invertivor-hrana so pretežno vodni nevretenčarji; piscivor-hrana so pretežno ribe; invertipiscivor-del populacije se hrani pretežno z vodnimi nevretenčarji, del pa pretežno z ribami; herbivor-hrani se z algami in makrofiti; omnivor-vrste, ki so glede hrane brez jasnih preferenc (oportunisti); filtrator-organske delce prefiltrira iz sedimenta. Selitev-razdalja: kratka-znotraj enega rečnega odseka (v plitvejši vode na drst, iz enega habitata v drugega zaradi pobega pred nevarnostjo, za hrano itd.); srednja-v oddaljene odseke reke in

pritoke za hrano in zaradi reprodukcije. Potamodromna-se seli na krajše ali daljše razdalje znotraj rečnega ekosistema na dristišča in pasišča.

Ribiško upravljanje poteka v območjih, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, v skladu z njihovo osnovno namembnostjo. Območja, posebej pomembna z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti, so določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih in opredeljena kot ekološko pomembna območja ali kot območja Natura 2000, ki so opredeljena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) ali kot naravne vrednote določene s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot. V njih veljajo posebni varstveni režimi. Zakon o ohranjanju narave in drugi podzakonski akti s področja ohranjanja narave določajo, da morajo posegi in dejavnosti na vseh navedenih območjih upoštevati njihovo osnovno namembnost tj. ohranjanje habitatnih tipov, ogroženih vrst ter njihovih habitatov. V ta namen se z aktom o zavarovanju ustanovi zavarovano območje z varstvenim režimom.

V populacije zavarovanih vrst se posega le na podlagi dovoljenj in sprejetih akcijskih načrtov ter strategij, ki zagotavljajo ugodno stanje vrste. Doseljevanje rib se izvaja z vlaganjem avtohtonih, lokalno prisotnih populacij rib. Če to ni mogoče, se izbere najbližjo podobno populacijo rib. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN. Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje populacije vrst (potočne postrvi, podusti, soma...), ki niso iz istega porečja oziroma zaključene geografske enote. Naseljevanje in doseljevanje rib se ne izvaja v vodah, kjer se v preteklosti tega ni izvajalo.

Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje doseljevanje šarenke in hkrati krepí populacije avtohtonih vrst. Doseljevanje šarenke in krapa se omeji na revirje, kjer njuno vlaganje ni v nasprotju s cilji ohranjanja narave. Doseljevanje se izvaja s sterilnimi šarenkami, ostalih tujerodnih vrst rib se ne vlaga. Naseljevanje in preseljevanje tujerodnih vrst se ne izvaja.

Ribiška tekmovanja naj se usmerja izven območij z naravovarstvenim statusom. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN.

Odvzem spolnih celic naj se izvaja na način in v obsegu, ki ne bo ogrožal stanja ribjih populacij.

Predvidi se ukrepe za zmanjšanje oziroma odstranjevanje populacij tujerodnih vrst iz naravnega okolja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov, razen šarenke v tistih revirjih, ki bodo opredeljeni v RGN.

V nadaljevanju so podani varstveni cilji in ukrepi za ribje vrste v interesu Evropske skupnosti, ki se varujejo s Habitatno direktivo oziroma Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

6.1 Sulec

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 varovani naslednji območji pomembni za varstvo habitatov sulca: SI3000263 Kočevsko in SI3000175 Kolpa.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter

dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij, omejen in uravnotežen uplen, restriktiven ribolovni režim nadzor drstišč v času drsti.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, omejen in uravnotežen uplen, restriktiven ribolovni režim nadzor drstišč v času drsti.

6.2 Pohra

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 zavarovana naslednja območja pomembna za varstvo habitatov pohre: SI3000263 Kočevsko, SI3000175 Kolpa in SI3000075 Lahinja.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov pohre, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov.

6.3 Platnica

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 varovana naslednja območja pomembna za varstvo habitatov platnice: SI3000263 Kočevsko, SI3000175 Kolpa in SI3000075 Lahinja.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov platnice, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni), še posebej prodnatih z rastlinami poraslih plitvin in prelivov, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, restriktiven ribolovni režim.

Razen varstva habitatov treh zgoraj obravnavanih lovnih vrst rib so v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju zavarovani še habitat kaplja, keslerjevega globočka, navadne nežice, pegunice, pezdinka, upiravca, velike nežice, činklje, zvezdogleda in piškurja.

6.4 Navadna nežica

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 varovani naslednji območji pomembni za varstvo habitatov navadne nežice: SI3000263 Kočevsko in SI3000175 Kolpa.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata navadne nežice, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje neutrjenih brežin, kjer to ni možno pa se brežine urejajo sonaravno, ohranjanje zamuljenih, prodnatih in drobno peščenih plitvin ob brežinah, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.5 Zlata nežica

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 varovana naslednja območja pomembna za varstvo habitatov zlate nežice: SI3000175 Kolpa, SI3000075 Lahinja in SI3000263 Kočevsko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata zlate nežice, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje neutrjenih brežin, kjer to ni možno pa se brežine urejajo sonaravno, ohranjanje zamuljenih, prodnatih in drobno peščenih plitvin ob brežinah, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.6 Velika nežica

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 varovani naslednji območji pomembni za varstvo habitatov velike nežice: SI3000175 Kolpa in SI3000263 Kočevsko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata velike nežice, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje neutrjenih brežin, kjer to ni možno pa se brežine urejajo sonaravno, ohranjanje zamuljenih, prodnatih in drobno peščenih plitvin ob brežinah, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.7 Kapelj

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 varovana naslednja območja pomembna za varstvo habitatov platnice: SI3000263 Kočevsko, SI3000175 Kolpa in SI3000075 Lahinja.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata kaplja, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.8 Zvezdogled

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 varovani naslednji območji pomembni za varstvo habitatov zvezdogleda: SI3000175 Kolpa in SI3000263 Kočevsko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata zvezdogleda, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in naravne vodne dinamike (predvsem ohranjanje brzic), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.9 Pezdirk

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 zavarovana naslednja območja pomembna za varstvo habitatov pezdirka: SI3000175 Kolpa, SI3000075 Lahinja in SI3000263 Kočevsko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata pezdirka z obrežno in potopljeno zarastjo, preprečitev propadanja školjk, ki jih potrebuje za uspešno drst.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje naravne zaraščenosti brežin in stranskih rečnih rokavov. Kjer to ni možno se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato, peščenih do mivkastih območij – mikro habitatov, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.10 Pegunica

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 varovani naslednji območji pomembni za varstvo habitatov pegunice: SI3000175 Kolpa in SI3000263 Kočevsko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata pegunice z obrežno in potopljeno zarastjo.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje naravne zaraščenosti brežin in stranskih rečnih rokavov. Kjer to ni možno se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato, peščenih do mivkastih območij – mikro habitatov, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.11 Činklja

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi 2000 zavarovano naslednje območje pomembno za varstvo habitatov činklje: SI3000129 Rinža.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata činklje, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja vodotokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje naravne strukture dna, posebno mivkasto-muljaste frakcije ter brežin vodotokov. Kjer to ni možno, se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato, peščenih do mivkastih, muljastih območij – mikro habitatov.

6.12 Upiravec

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi 2000 zavarovano naslednje območje pomembno za varstvo habitatov upiravca: SI3000175 Kolpa.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata upiravca, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in naravne vodne dinamike (predvsem ohranjanje brzic), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.13 Kesslerjev globoček

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 varovani naslednji območji pomembni za varstvo habitatov pezdirka: SI3000175 Kolpa in SI3000075 Lahinja.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata kesslerjevega globočka s predeli s hitrim vodnim tokom.

Varstveni ukrepi: ohranjanje naravne strukture dna vodotoka, omejitev mehanskih posegov v strugo in v brežine, eliminacija onesnaženja in redni monitoring kvalitete vode, ohranjanje peščenih plitvin kot potencialnih drstišč.

6.14 Potočni piškurji

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 za varstvo habitatov potočnih piškurjev zavarovana Natura območja: SI3000263 Kočevsko, SI3000075 Lahinja, SI3000175 Kolpa, SI3000129 Rinža in SI30000 Gradac.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata donavskega potočnega piškurja, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje naravne strukture dna, posebno prodnato, peščene in mivkaste frakcije ter brežin vodotokov. Kjer to ni možno, se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato peščenih do mivkastih območij mikro-habitatov, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.15 Navadni koščak

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 zavarovana naslednja območja pomembna za varstvo habitatov navadnega koščaka: SI3000175 Kočevsko in SI3000048 Dobličica.

Varstveni cilji: ohranjanje narave biocenoze vodotoka in ekoloških značilnosti habitata navadnega koščaka.

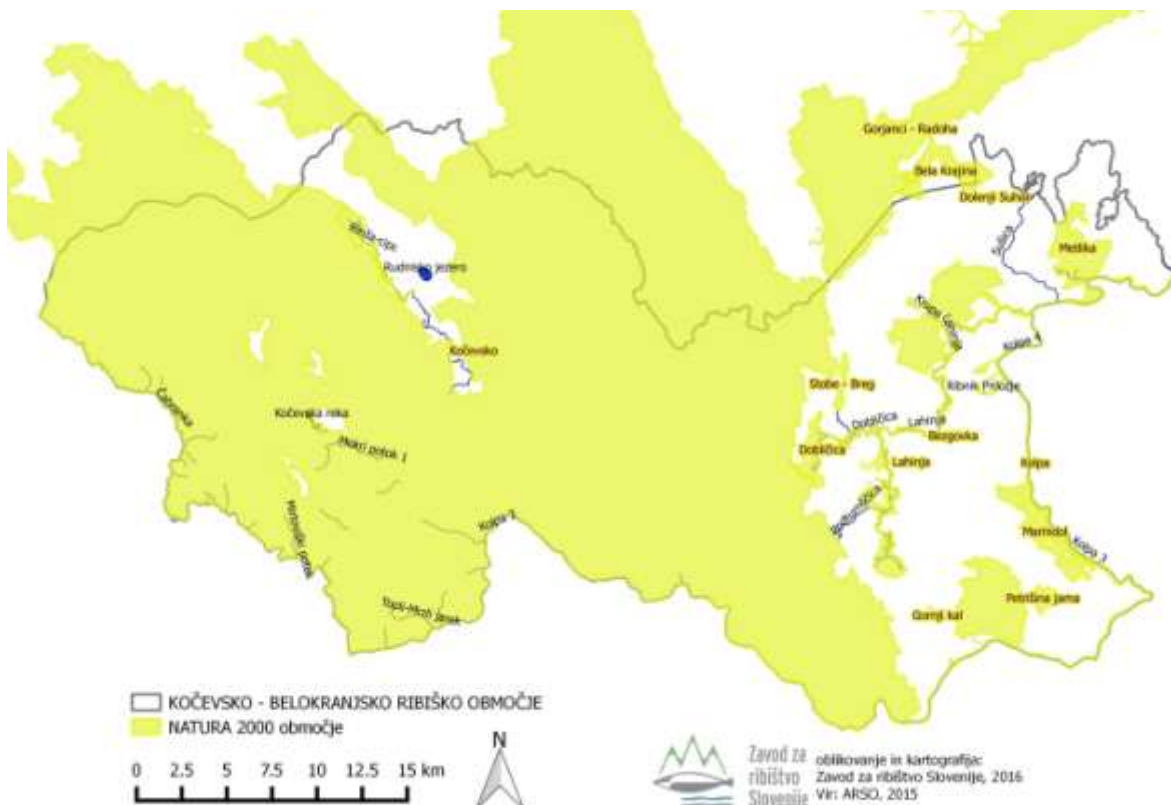
Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna in struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje onesnaževanja vodotokov, zmanjševanje števila gojitvenih potokov.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave je v letu 2009 na podlagi zahtev Evropske komisije predlagal nova območja za dopolnitev omrežja Natura 2000 in zanje opredelil kvalifikacijske vrste. Predlog novih območij z določenimi varstvenimi usmeritvami se bo upošteval pri pripravi RGN.

6.16 Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Ribiško upravljanje v vseh območjih, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom in usmeritvam na posameznih območjih. Operativni varstveni ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave. V nadaljevanju so prikazane pregledne karte ribiškega območja s prikazanimi območji, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in na katere ima lahko ribiško upravljanje vpliv.

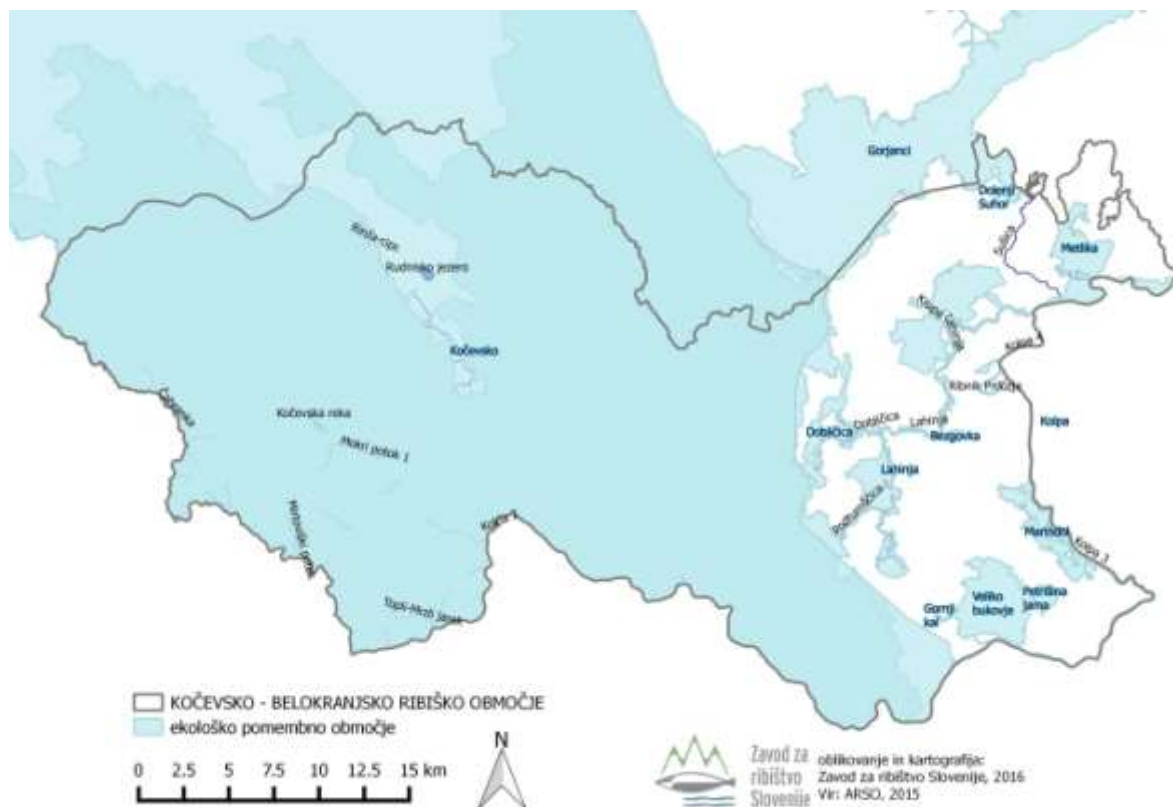
6.16.1 Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 24: Pregledna karta kočevsko-belokranjskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja

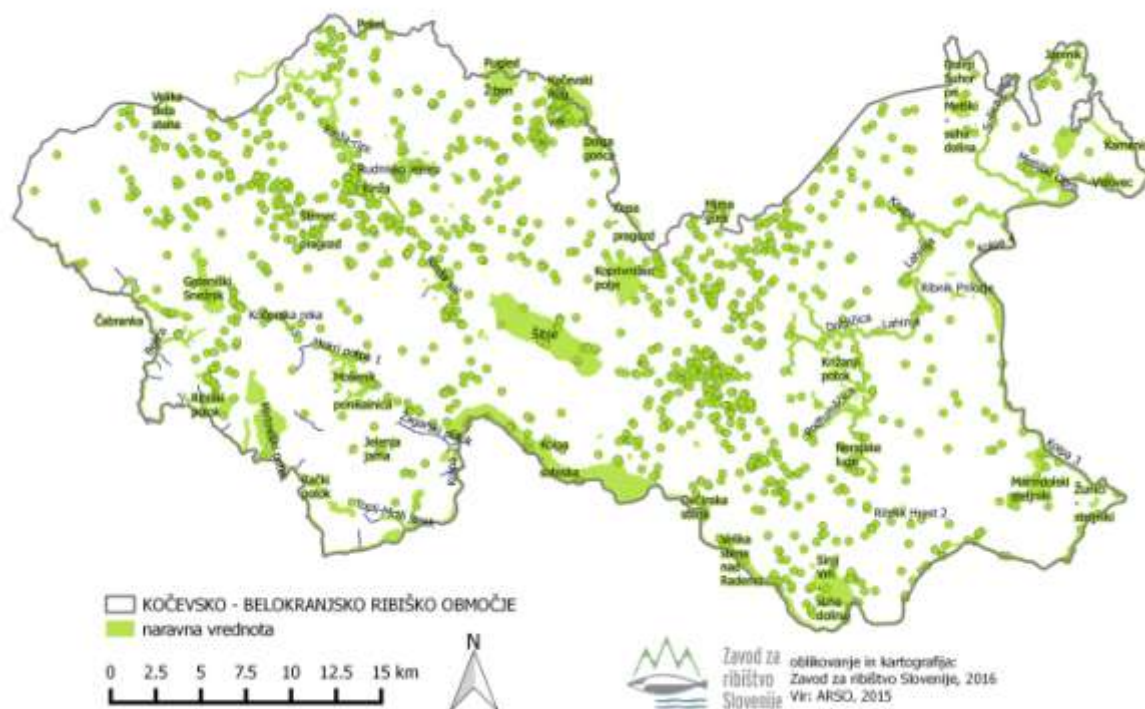
Na sliki (Slika 24) so prikazana Natura 2000 območja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske zveze pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju so zaradi varstva rib in habitatnih tipov sladkovodnih vrst rib, piškurjev in rakov deseteronožcev določena naslednja Natura območja: SI3000263 Kočevsko, SI3000175 Kolpa, SI3000075 Lahinja, SI3000129 Rinža in SI3000062 Gradac, SI3000048 Doblička.

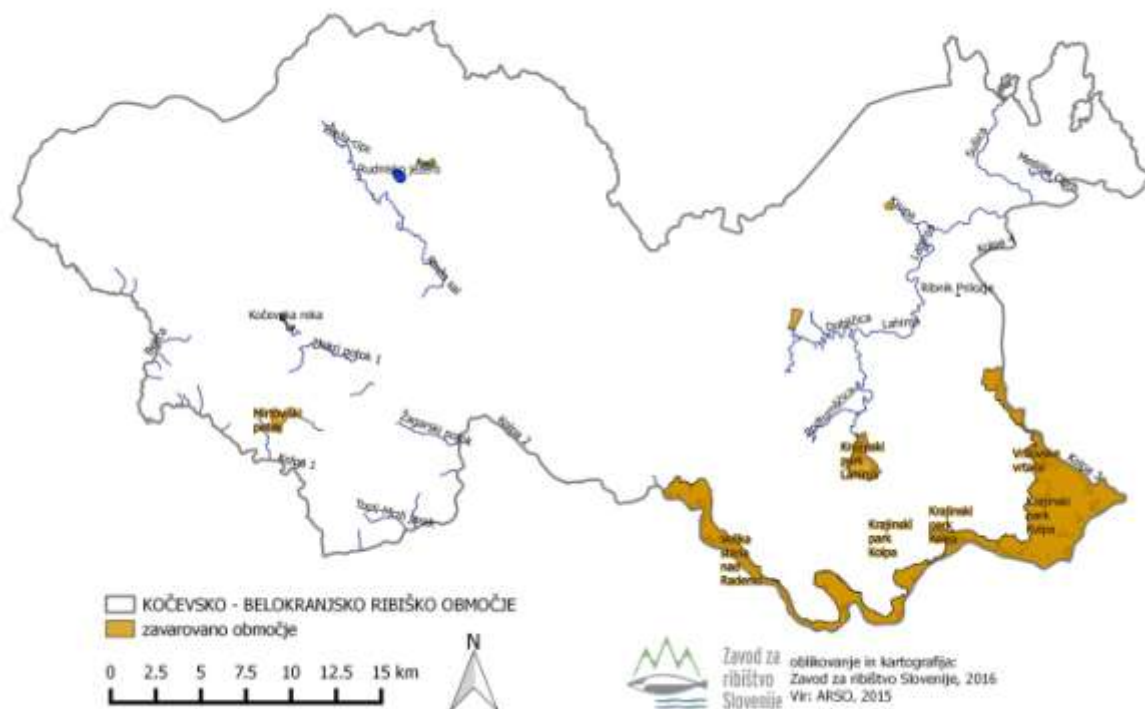
Slika 25: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja

Na sliki (Slika 25) so prikazana ekološko pomembna območja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Slika 26: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote

Na sliki (Slika 26) so prikazane naravne vrednote v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemske jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Zvrsti naravnih vrednot so: površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota, krajinska vrednota, mineral in fosil.

Slika 27: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja

Na sliki (Slika 27) so prikazana zavarovana območja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju. Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park.

7 Usmeritve za trajnostno rabo rib

Trajnostna raba rib pomeni izvajanje ribolova v obsegu, na način in v času, da se z naravnim samoobnavljanjem ali z ukrepi ribiškega upravljanja dolgoročno ohranjajo ribe ter se pri tem ne poslabšuje ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst. Z načrtom se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij.

Izvajanje ribiškega upravljanja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju bo načrtovano v skladu z načeli trajnostne rabe ribjih populacij. S tem je omogočeno, da se populacije rib v določenem vodnem okolju reproducirajo in vzdržujejo. Število ribolovnih dni (izdanih ribolovnih dovolilnic) v posameznih ribiških območjih je prilagojeno specifičnim ekosistemskim značilnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov.

Ribiško upravljanje mora biti usmerjeno v ohranitev domorodnih ribjih populacij tako, da se ohranja njihova velikosti in starostna struktura ter njihovo dolgoročno preživetje.

Podrobni ukrepi, ki so opredeljeni v Programu, se sprejmejo v posameznih RGN za izvajanje upravljanja v posameznih ribiških okoliših, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov.

Upravljanje s tujerodno vrsto šarenko v Natura 2000 območjih bo sledilo dolgoročnemu cilju postopnega zmanjševanja in v končni fazi prenehanja poribljavanja šarenke ter prehod na poribljavanja izključno domorodnih vrst. Za doseg tega cilja se izvajajo naslednji ukrepi: gojitev domorodnih postrvjih vrst. V donavskem porečju je to potočna postrv z genetsko preverjenim poreklom in upoštevanjem lokalnih populacij.

Za izdelavo strategije upravljanja s šarenko se predlaga izvedba projekta »Monitoring populacije šarenke, njene interakcije z domorodnimi vrstami in raziskave prehrane šarenke«

7.1 Načela posegov v populacije rib

7.1.1 Ribolov in obseg ribolova po posameznih vrstah rib

Obseg ribolova mora biti prilagojen naravni reprodukciji v posameznih delih ribiškega območja in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribiških okoliših oziroma ribolovnih revirjih ter taka, da ne predstavljajo nevarnost za ogrožene vrste rib ter druge ogrožene in zavarovane prostoživeče vrste.

Pri določanju obsega ribolova se uravnava največji dovoljeni uplen domorodnih vrst rib in določi obseg ter način izločanja tujerodnih, posebno še invazivnih vrst rib.

Povečan ribolovni pritisk se lahko kompenzira samo z dodatnim-dopolnilnim poribljavanjem domorodnih in tujerodnih vrst rib merske velikosti. Upravljanje s tujerodnimi vrstami se v

skladu z naravovarstvenimi smernicami izvaja samo v smislu pospeševanja ribolova ter mora biti takšno, da ne ogroža domorodnih populacij rib.

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način »ujemi in izpusti«. Tudi v teh primerih je potrebno določiti možen obseg ribolova. Obseg ribolova na način »ujemi in izpusti« in revirji oziroma odseki za tak način ribolova se določijo v RGN.

Podrobne usmeritve in ukrepi za izvajanje ribiškega upravljanja po posameznih vrstah rib v posameznih ribiških okoliših, bodo določeni v RGN.

7.1.2 Usmeritve za ribolovni režim

Ribolovni režim v celinskih vodah je določen s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007), v katerem so določene najmanjše dovoljene lovne mere in varstvene dobe za posamezne lovne vrste rib.

Doseganje cilja je trajnostna raba ribolovnih virov, kar je omogočeno s kakovostnim ribolovom na način, da ne ogroža velikosti in strukture populacij domorodnih vrst rib ter zagotavlja njihovo dolgoročno preživetje, obenem pa ne ogroža drugih živalskih in rastlinskih vrst.

Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih so prilagojeni specifičnim lastnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih, ribiških okoliših ali revirjih se zaradi razlik med posameznimi prostorskimi enotami razlikujejo od splošno veljavnega predpisanega s pravilnikom. Ribolovni režim v posameznem ribiškem območju, ribiškem okolišu ali revirju je na podlagi specifičnih ekosistemskih značilnosti lahko strožji od splošno veljavnega za Slovenijo.

V posameznem ribolovnem revirju se poleg običajnega ribolovnega režima po sistemu ujemi in upleni, lahko hkrati izvaja tudi ribolov po sistemu ujemi in izpusti tako za revir, kot za posamezno vrsto domorodnih rib.

Vse druge, v kočevsko-belokranjskem območju tujerodne vrste rib, ki v pravilniku nimajo lovne mere in varstvene dobe, se lovijo brez omejitev oziroma v skladu z ribolovnimi režimi v posameznih ribiških okoliših. Zaradi zaščite sulčjih populacij se v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju v RGN določi restriktiven ribolovni režim, to je omejitev možnega uplena in dvig najmanjše lovne mere vsaj na 80 cm ali več. Smiselno je, da se v Kolpi kot mejni reki, ribolovni režim usklajuje tudi z izvajalci ribiškega upravljanja na Hrvaškem.

Ribolovni režim v posameznem ROK se določi v RGN, kjer je določen tudi obseg ribolova.

Ribiška tekmovanja se lahko izvajajo samo na tekmovalnih trasah, ki se določijo v RGN. Nočni ribolov se lahko izvaja na posebej za to določenih mestih oziroma odsekih. Mesta za nočni ribolov se določijo v RGN.

7.1.3 Drugi posegi

Sladkovodni ekosistemi so bili v zadnjih stotih letih podvrženi številnim človekovim posegom. Rezultat tega je, da so številne vrste rib izumrle, postale redke ali ogrožene. Ocenjuje se, da trenutno 67 od 200 evropskih vrst rib ogrožajo človekovi posegi.

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjši delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij. Kot ukrep v primerih fragmentacije habitatov se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa. Funkcionalnost prehodov za ribe je odvisna od specifičnih pogojev in lastnosti pregrad, ki razdelijo habitate oziroma populacije.

Poleg fragmentacije vodnega prostora se ob gradnji visokih jezov spremenijo tudi lastnosti habitatov. Postavitev in obratovanje hidroelektrarn bistveno spremeni življenjsko okolje rib in ostalih vodnih organizmov. Biotska raznovrstnost je zmanjšana ali izgubljena. Hidromorfološke lastnosti habitatov ter fizikalne in kemijske lastnosti vode se spremenijo. Rečni habitati se spremenijo v jezerske ali pol jezerske. Posledično se spremeni vrstna sestava rib, sorazmerja vrst, njihova številčnost, prostorska razporeditev posameznih vrst, pogoji za drst in selitev rib. Populacije tipičnih rečnih (reofilnih) vrst rib, ki zaradi njihovih ekoloških zahtev potrebujejo tekočo vodo, se lahko hitro zmanjšajo ali celo izginejo. V novonastalih pogojih nastopi tudi pomanjkanje hrane za vrste, ki se prehranjujejo z organizmi rečnega dna. Naseljenost talnih organizmov in raznolikost vrst se močno zmanjša. Velik negativni učinek na ribje populacije ima tudi nihanje vode, ki je posledica obratovalnega režima posamezne hidroelektrarne. Posebno velik je vpliv dnevnega nihanja vode na zarod in mladice, ki ostanejo ujeti v depresijah, večjih ali manjših kotanjah, nastalih po umiku vode oziroma zmanjšanju njene globine. V takih primerih lahko pride tudi do pogina zaradi zadušitve, v vsakem primeru pa so v takih strukturah ujete ribe lahek plen plenilcev. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju velike hidroelektrarne niso bile grajene. Je pa na reki Kolpi nekaj jezov, ki ribam otežujejo ali v posameznih primerih tudi preprečujejo prehajanje in prosto razporejanje. Na vseh takih objektih je treba zadeve sanirati in na njih v bodoče zgraditi prehode za ribe.

Vzporedno z gradnjo velikih elektrarn se je že v preteklosti na manjših vodotokih gradilo različne vodosilne naprave, v zadnjem času pa vedno bolj tudi male vodne elektrarne, klasične s točkovnim ali kratkim odvzemom vode in derivacijske, kjer se voda od zajetja do strojnice vodi po cevovodu na daljše razdalje (več sto metrov, tudi km in več). Taka gradnja oziroma obratovanje malih elektrarn, potokom na velikih razdaljah odvzame vodo in s tem spremeni njihov značaj in biološke procese. Manj problematičen od obeh načinov gradnje malih hidroelektrarn je tako imenovani klasičen tip male hidroelektrarne, kjer se vodo praviloma odvzame na krajših razdaljah, na že obstoječih jezovih. Zmanjšani pretoki vode v potoke prinašajo spremembe hidromorfoloških lastnosti vodotoka, koristni vodni površini, hidro dinamiki in seveda tudi v življenjskih združbah. Spremenijo se lahko vrstni sestav, sorazmerje vrst, naseljenost na enoto površine in seveda s tem primarna, sekundarna in terciarna produkcija v potoku. V kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je bilo, predvsem na pritokih, zgrajenih nekaj malih hidroelektrarn, ki praviloma nimajo zgrajene ribje steze. Na vseh takih objektih je treba zadeve sanirati in na njih v bodoče zgraditi prehode za ribe.

Zaradi prevelikega odvzema rečnih naplavin so bili spremenjeni mnogi pomembni habitati, uničena številna drstišča. Odvzem proda je danes urejen s koncesijami, vendar se še vedno dogaja, da pod naslovom vzdrževalnih del prihaja do nekontroliranega in škodljivega

poseganja v prodišča. Pomen dobrega upravljanja s to naravno dobrino je izrednega pomena za biotsko pestrost vodnega in obvodnega prostora. Ohranjanje strukture naplavin-zrnaste strukture dna, ki je eden od pomembnejših abiotskih faktorjev, neposredno vpliva na vodne življenjske združbe, tudi na ribe in njihove najpomembnejše habitate-drstišča. Za litofilne drstnice, vrste rib, ki ikre odlagajo v prodno podlago, so to ključni habitati, zaščiteni tudi s predpisi.

7.2 Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib

Za nadomeščanje izpada rib zaradi ribolova oziroma za vzdrževanje optimalne številčnosti populacij domorodnih ribjih vrst, glede na nosilno sposobnost vode, ribiške družine izvajajo doseljevanje rib ali poribljavanje z odraslimi ribami ali mladimi. Za doseljevanje mladice domorodnih ribjih vrst v območja ribolova-v ribolovne revirje, izvajalci ribiškega upravljanja njihove mladice pridobivajo na dva načina. Mladice potočne postrvi, domorodne postrvi vrste v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju se sonaravno gojijo v njihovem naravnem okolju-gojitvenih revirjih ali pa tudi v nadzorovanih pogojih v ribogojnicah.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih kočevsko-belokranjskega ribiškega območja se nadomešča bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali z dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanje. Za dopolnilna poribljavanja se uporabijo merske ribe domorodnih in izjemoma tujerodnih vrst (šarenka, gojeni krap). Ukrep za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena.

7.2.1 Poribljavanja ribolovnih revirjev

Poribljavanja se izvajajo v skladu z ekološkim stanjem posameznih revirjev. Upošteva se značilnosti lokalnih populacij, ribolovni pritisk ter možnost ogrožanja drugih živalskih in rastlinskih vrst.

Poribljavanja ribolovnih revirjev kočevsko-belokranjskega ribiškega območja se izvajajo z zarodom, mladimi in odraslimi osebkami domorodnih vrst rib, v okviru tako imenovanih vzdrževalnih vlaganj, upošteva načelo lokalnih značilnosti ribje združbe. Ribe, ki so sicer domorodne za Slovenijo, niso pa prisotne v posameznih ribiških območjih, okoliših oziroma revirjih, se tja ne smejo poribljavati. Izjeme so možne na podlagi ugotovitev izvedenega postopka presoje tveganja za naravo in/ali na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

V času ribolovne sezone se izvajajo ukrepi dopolnilnega poribljavanja merskih rib domorodnih vrst rib ter šarenke in krapa, kjer to ni izrecno prepovedano. Dopolnilna poribljavanja šarenke se zaključijo en mesec pred zaključkom ribolovne sezone. Preprečevati je treba poribljavanja z drugimi tujerodnimi, še posebej invazivnimi, vrstami rib.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

7.2.2 Vrsta in obseg sonaravne gojitve

Sonaravna gojitev poteka običajno v varstvenih revirjih; gojitvenih potokih in vzrejnih ribnikih. Pri tem je potrebno upoštevati tudi morebiten negativen vpliv take gojitve na biotsko raznovrstnost. Za določitev gojitvenih revirjev za namen sonaravne gojitve je zato nujno

upoštevati primernost oziroma nosilno sposobnost posameznih potokov ob upoštevanju njihovega naravovarstvenega statusa. Ciljna vrsta sonaravne gojitve v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je potočna postrv.

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih rib iz narave. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno pač od produktivnosti in hitrosti rasti v posameznem revirju. Običajen cikel sonaravne gojitve v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju je dvoletni. Ob koncu ciklusa se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje. Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način opisan v prejšnjem odstavku) in odlovom mladice na koncu gojitvenega ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način, se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta se odlovijo dve oziroma tri letne mladice. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

V RGN se za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših določi revirje, kjer se izvaja sonaravna gojitev in obseg gojitve (količina vložnega zaroda). Opusti se sonaravno gojitev v revirjih, kjer so bili v preteklosti rezultati slabi ali kjer je to v nasprotju s predpisi o ohranjanju narave.

Cilj: sonaravna gojitev domorodnih vrst rib v izbranih gojitvenih revirjih s poudarkom na upoštevanju značilnosti lokalnih populacij in naravovarstvenih smernic v območjih z naravovarstvenim statusom.

Ukrepi:

- sonaravno gojitev izvajati le na način, da se v največji možni meri prepreči nadaljnji vnos rib, ki izvirajo iz domesticiranih ribogojniških linij potočne postrvi,
- zmanjšanje števila gojitvenih revirjev in določitev optimalne sonaravne gojitve za posamezen ROK, v povezavi s smiselnostjo poribljavanja ribolovnih revirjev tega ROK. V RGN se za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših določi revirje, kjer se izvaja sonaravna gojitev in obseg gojitve (količina vložnega zaroda).
- opusti se sonaravno gojitev v revirjih, kjer so bili v preteklosti rezultati slabi ali kjer je to v nasprotju s predpisi o ohranjanju narave.

7.2.3 Odvzem spolnih celic

Odvzem spolnih celic v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju se izvaja v skladu z načelom trajnostne rabe ribolovnih virov in v posebej zato določenih revirjih in drstiščih. Odvzem se vrši v obsegu in na način, da populacije prostoživečih vrst rib niso ogrožene ter v skladu s Pravilnikom o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst in potreb ribiškega območja oziroma posameznih ribiških okolišev.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

7.3 Spremljanje stanja prehranske ustreznosti vodnih organizmov

Z namenom preprečitve škodljivih vplivov na zdravje ljudi je treba zagotoviti, da se ribe, ki so predmet ribolova in ki niso primerni za uživanje, ne bodo uporabili za prehrano ljudi.

Pridobi in uporabi se razpoložljive rezultate vseh izvedenih študij biomonitoringa rib in vsebnosti onesnaževal v celinskih vodah. Na podlagi pridobljenih podatkov o virih onesnaževal (upošteva naj se tudi onesnaževanja iz preteklosti), se določi lokacije, kjer je voda pretirano onesnažena za uživanje rib. Na kraških območjih je treba upoštevati, da je lahko vir onesnaženja zelo oddaljen od samih vodnih teles.

Ukrepi:

- v času do vzpostavitve ustreznega državnega monitoringa glede prehranske ustreznosti rib se upošteva dodatne podrobnejše raziskave o kakovosti voda in prehranski ustreznosti rib na kritičnih območjih (kjer obstajajo obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na vode/ribe, npr. težke kovine v okolju, PCB...). Označi se vse ribolovne revirje (fizično s tablam ali pisno ob izdaji ribolovnih dovolilnic), da je uživanje ulovljenih rib na lastno odgovornost, ker prehranska ustreznost rib ni preverjena. V primeru, da je voda pretirano onesnažena, se v ribiško-gojitvenih načrtih označi vse tiste vode, kjer obstaja povečano tveganje na podlagi znanih podatkov. V teh revirjih se ribolov prepove ali se prepove uplen rib. Izvedbo ukrepa zagotavljajo izvajalci ribiškega upravljanja.

8 Viri

Bertok, M., Budihna, N. 1999. Vpliv vlaganja šarenke (*Oncorhynchus mykiss*) na avtohtono ihtiofavno v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Ljubljana. 77 f

Bertok, M., Budihna, N., Zabrc, D., 2003. Kategorizacija voda z vidika sladkovodnega ribištva, Donavsko povodje. Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok, M., 2008. Stanje in varstvo podusti (*Chondrostoma nasus*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 103 s.

Budihna, N., Zabrc, D., Bertok, M., 1998. Ribe, raki in bentos reke Kolpe na predelu Slavski Laz - Dol z oceno ribiškega upravljanja. Zavod za ribištvo Ljubljana.

Hudoklin, A. in sodelavci, 2010. Naravovarstvene smernice za načrt izvajanja ribiškega upravljanja v kočevsko- belokranjskem ribiškem območju. Zavod RS za varstvo narave.

Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016. Ljubljana, Agencija republike Slovenije za okolje, http://www.arso.gov.si/vode/podatki/arhiv/hidroloski_arhiv.html (v slovenščini, 12.1.2016).

Kolbezen, M., Pristov, J., 1998. Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, 98 str.

Kottelat, M., Freyhof, J., 2007. Handbook of European fresh water fishes. Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany, 646 str.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Register ribogojnih objektov in ribnikov.

Osnutek Načrta upravljanja voda (NUV) za vodno območje Donave, Ministrstvo za okolje in prostor.

Povž, M., Sket, B., 1990. Naše sladkovodne ribe. Ljubljana, Mladinska knjiga.

Povž, M., Šumer, S., Budihna, N., 1998. Ribe in raki Pokolpja : [razširjenost, biologija in ekologija sladkovodnih rib ter naravovarstvene smernice]. 1. izd. Ljubljana: 95 str., barvne ilustr., tabele.

Ribiškogojitveni načrti ribiških družin Kočevje, Črnomelj in Metlika za obdobje 2006-2010.

Zabrc, D., 2008. Stanje in varstvo sulca (*Hucho hucho*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 62 s.

Zavod za ribištvo Slovenije, Ribiški kataster.

<http://ptice.si/naravovarstvo-in-raziskave/monitoringi/iwc/>, Januarsko štetje vodnih ptic (IWC), (24. 12. 2015)

<https://storitve-mkgp.gov.si/dad/sir/Volos.startup>

9 Pripombe javne obravnave

Na osnutek načrta za izvajanje ribiškega upravljanja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022 v času javne razgrnitve ni bilo pripomb.

10 Priloge

10.1 Priloga 1: Seznam revirjev, ribiških okolišev v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju glede na dosedanja rabo (sezname so narejeni na podlagi veljavnih RGN za obdobje 2006 – 2010)

V tabelah so prikazani revirji ribiškega okoliša, njihovo ime, meje in površina. V zadnjem stolpcu je prikazana tudi dosedanja raba revirja, ki pa se lahko v fazi priprave ribiškogojitvenega načrta (v nadaljevanju: RGN) zaradi naravovarstvenih razlogov ali zaradi zagotavljanja trajnostnega izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu v obdobju 2017-2022, tudi spremeni.

Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Kočevski ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
31	Belica	Izvir	Izliv v Čabranko	1,1	G1
25	Bezgarski-Sovdaški potok	Izvir	Izliv v Čabranko	0,2	G1
4	Čabranka	Most v Čabru	Sotočje s Kolpo	14,1	RR
9	Črni potok	Izvir	Izliv v Rinžo	0,1	G1
23	Črni potok	Izvir	Izliv v Čabranko	0,3	R3
12	Grivški potok-Zali jarak	Izvir	Izliv v Kolpo	0,2	G1
10	Jazbečev potok-Mrzli studenec	Izvir	Izliv v Rinžo	0,1	G1
14	Jezero Kočevska reka	Kočevska reka	-	18	RR
3	Kolpa 1	Sotočje s Čabranko	Jez v Slavskem Lazu	68,9	RR
21	Kozji jarek	Izvir	Izliv v Kolpo	0,1	R3
8	Kuželjski potok-Malenski jarek	Izvir	Izliv v Kolpo	0,15	G1
7	Mirtoviški potok	Izvir	Izliv v Kolpo	0,81	G1
36	Mokri potok 1	Izvir	Do jezua	0,9	G1
37	Mokri potok 2	Jez	Poniknjenje	1	G1
11	Mrtviški potok	Izvir	Izliv v Rinžo	0,1	G1
19	Mrzli studenec	Izvir	Ponor	0,05	R3
18	Potok na brigi	Izvir	Ponor	0,1	R3
29	Potok na Prezi	Izvir	Ponor	0,1	R3
26	Potok pri Bezgovici	Izvir	Izliv v Čabranko	0,1	B
24	Potok pri Vurhih	Izvir	Izliv v Čabranko	0,1	R3
30	Potuharica	Izvir	Izliv v Kolpo	0,1	G1
33	Prifarski potok 1	Izvir	Slap Nežica	0,31	G1
32	Prifarski potok 2	Slap Nežica	Izliv v Kolpo	0,4	G1
15	Reški potok-Rečica	Iztok iz jezera Kočevska reka	Poniknjenje	0,6	B
22	Ribiški potok	Izvir	Izliv v Kolpo	0,5	G1
13	Rinža 1	Izvir	Jez na Bregu	1,68	R3

20	Rinža 2	Jez na Bregu	Zadnja zapornica v Kočevju	9	RR
35	Rožni studenec	Izvir	Izliv v Rinžo	0,07	G1
2	Rudniško jezero	Šalka vas	-	33	RR
28	Stalcaparski potok	Izvir	Izliv v Rinžo	0,02	R3
27	Strojiški jarek	Izvir	Izliv v Čabranko	0,05	B
5	Topli-Mrzli jarek	Izvir	Izliv v Kolpo	0,64	G1
34	Zanjski jarek	Izvir	Izliv v Kolpo	0,08	G1

Kočevski ribiški okoliš (vode posebnega pomena)

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
70	Kolpa 2	Jez Slavski laz	Jez Dol	66,8	RR
40	Potok-Lukežki potok	Izvir	Izliv v Kolpo	0,52	R3
132	Žagarski potok 1	Izvir	MHE Srednji potok	0,7	G1
133	Žagarski potok 2	MHE Srednji potok	Izliv v Kolpo	0,7	G1

Viniški ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
8	Dolski potok	Izvir	Izliv v Kolpo	0,11	R3
3	Kolpa 3 a	Jez v Dolu	Most v Žuničih	102	RR

Črnomaljski ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
5	Dobličica	Izvir	Izliv v Lahinjo	25,2	RR
12	Jelševniški potok	Izvir	Izliv v Dobličico	0,2	RR
7	Kal Krivače	Hrast pri Vinici	Y: 518232; x: 37597	0,1	B
8	Kal Kršeljivec	Perudina	Y: 518333; x: 37494	0,5	B
2	Kolpa 3 b	Most v Žuničih	Jez Krasinec	68,2	RR
4	Lahinja	Izvir	Vranoviči	26,9	RR
9	Nerajčica	Izvir	Izliv v Lahinjo	0,26	R3
10	Obrščica	Izvir	Izliv v Podturenščico	0,15	R3
13	Paški potok	Izvir	Izliv v Dobličico	0,42	R3
11	Podturnščica	Izvir	Izliv v Lahinjo	0,96	R3
20	Ribnik Hrast 1	Jugozahodni del	-	0,2	RR
6	Ribnik Hrast 2	Severovzhodni del	-	0,5	B
1	Ribnik Veliki Nerajc	Veliki Nerajc	-	0,09	RR

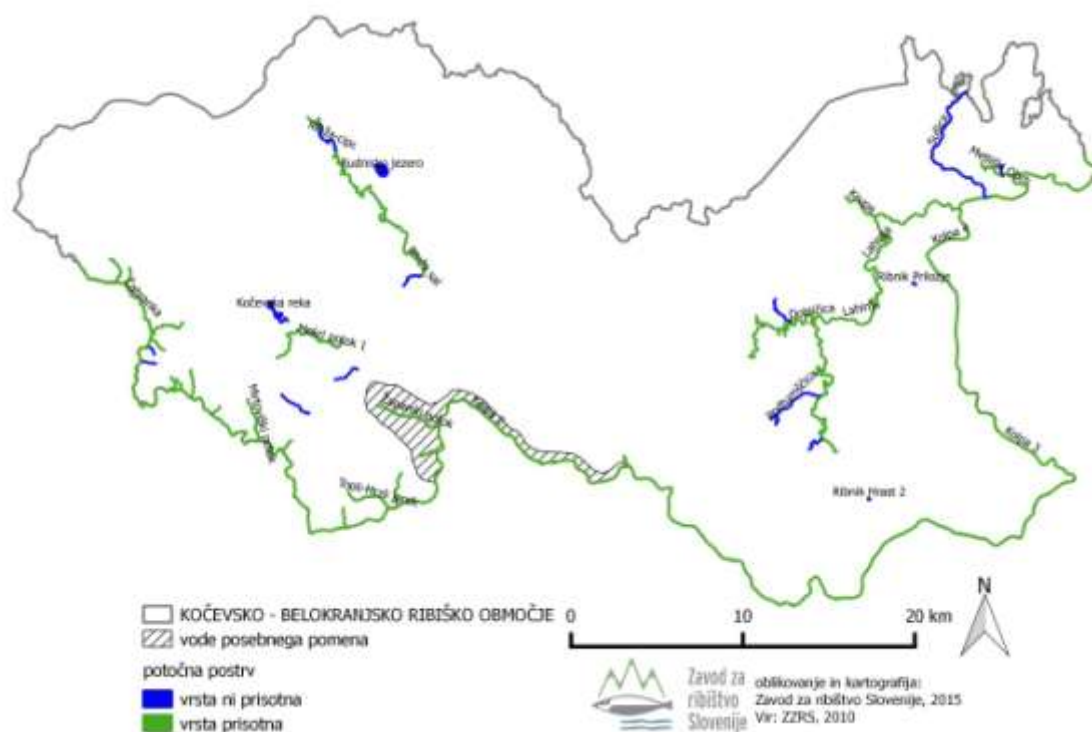
Metliški ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
1	Kolpa 4	Jez pri Krasincu	Državna meja Hrvaška	54,9	RR
5	Krupa	Izvir	Izliv v Lahinjo	3,4	RR
3	Lahinja	Vranoviči	Izliv v Kolpo	17,9	RR
7	Metličica	Izvir	Izliv v Kolpo	0,3	RR
6	Metliški Obrh	Izvir	Izliv v Kolpo	1,5	RR
9	Ribnik Prilozje	Prilozje	-	1,2	RR

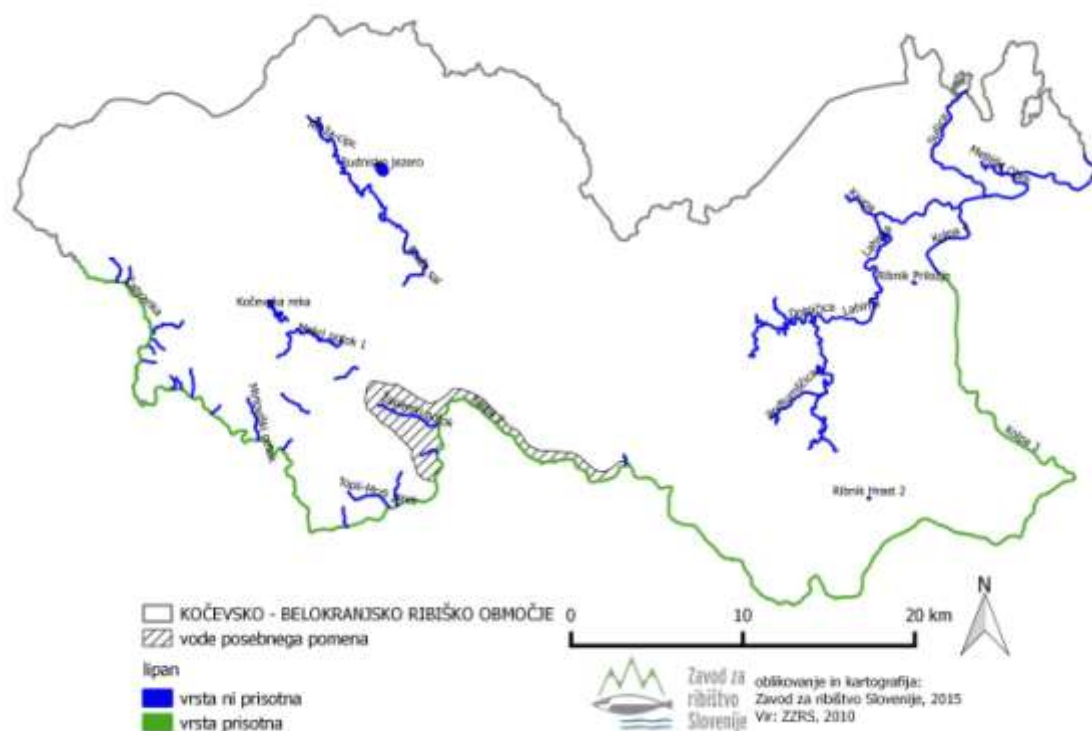
Legenda:

Šifra	Raba
RR	Ribolovni revir
G1	Gojitveni potok salmonidni G 1
G2	Gojitveni potok ciprinidni G2
G3	Vzrejni ribnik
R1	Rezervat za smukanje plemenk R1
R2	Rezervat za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst R 2
R3	Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst R3
B	Revir brez aktivnega upravljanja
P	Prizadeta površina

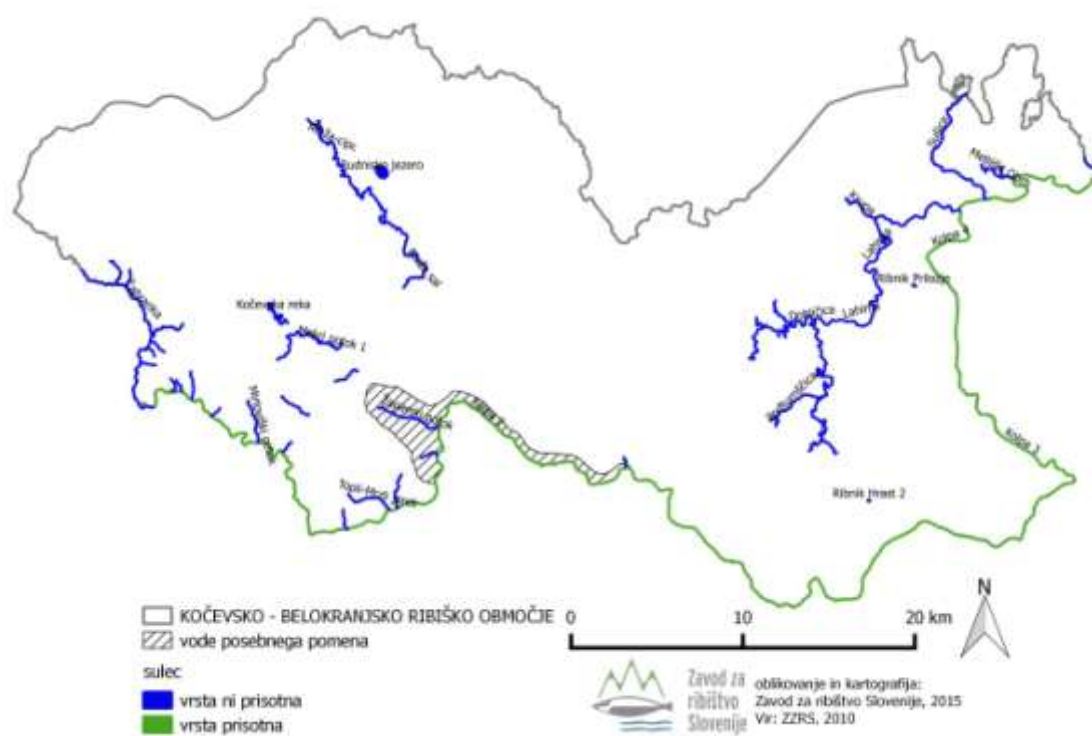
10.2 Priloga 2: Razširjenost posameznih v uplenu najpogosteje zastopanih vrst rib

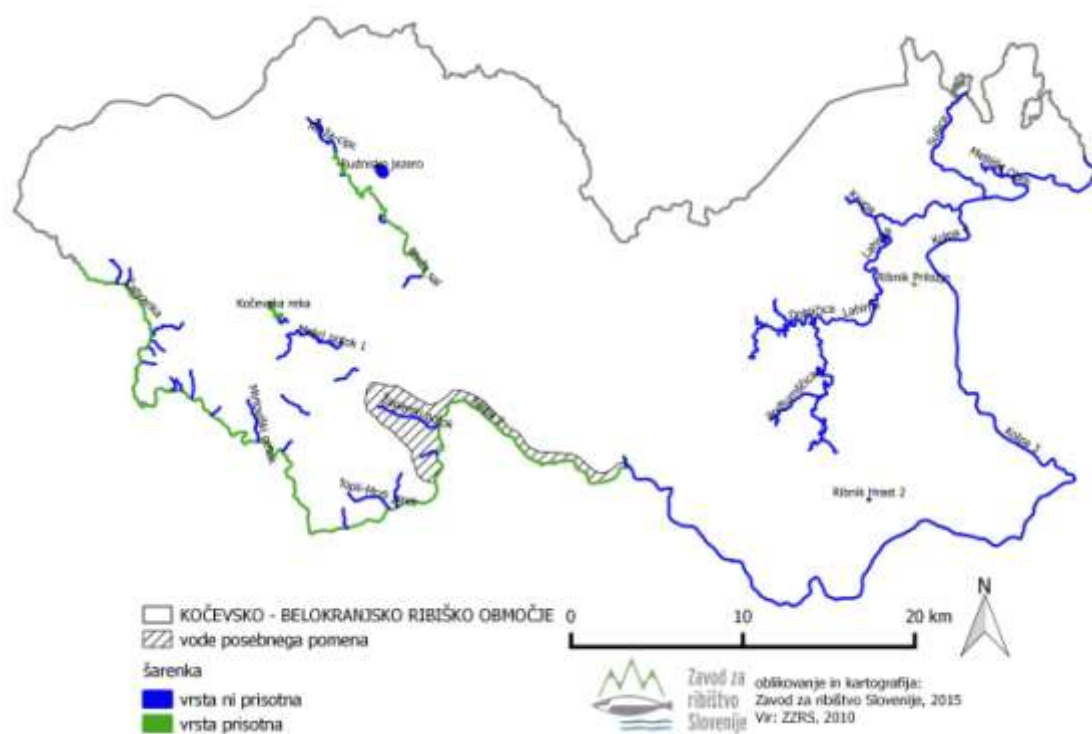
Slika 28: Razširjenost potočne postrvi v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

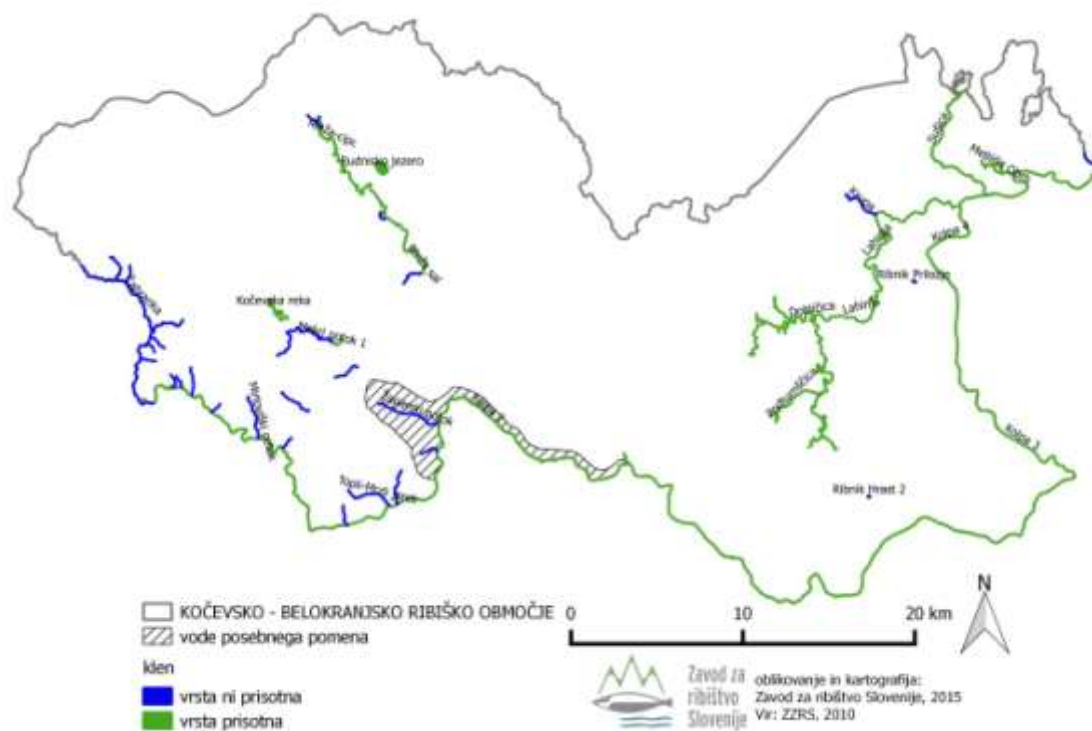
Slika 29: Razširjenost lipana v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

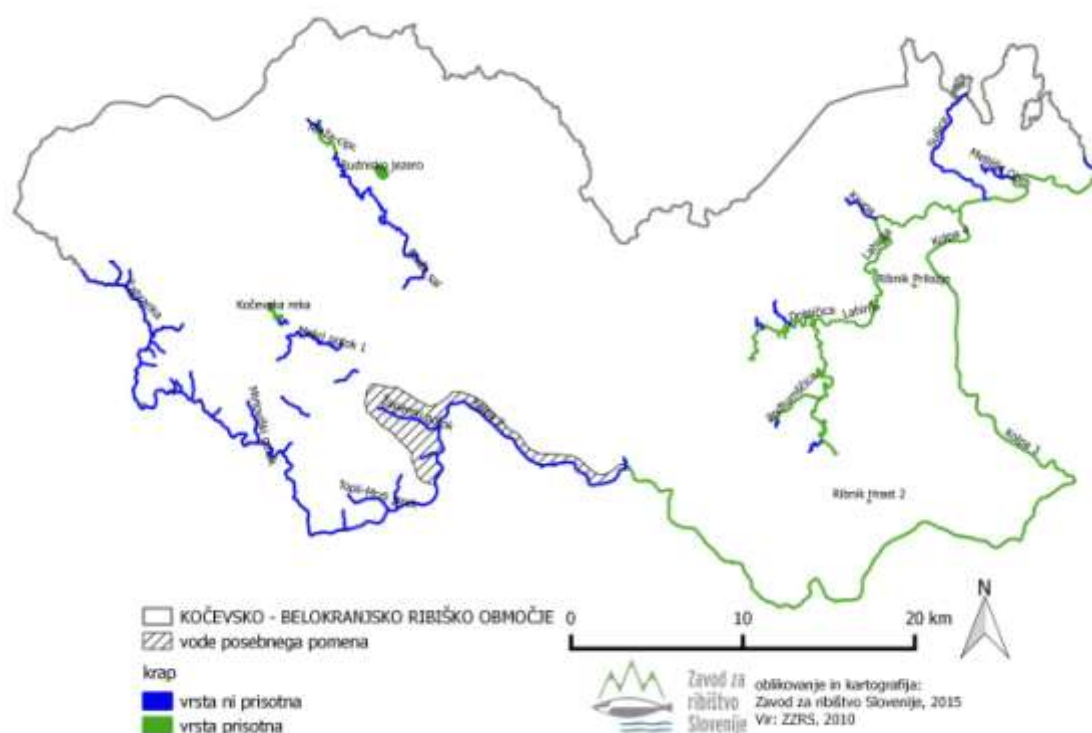
Slika 30: Razširjenost sulca v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

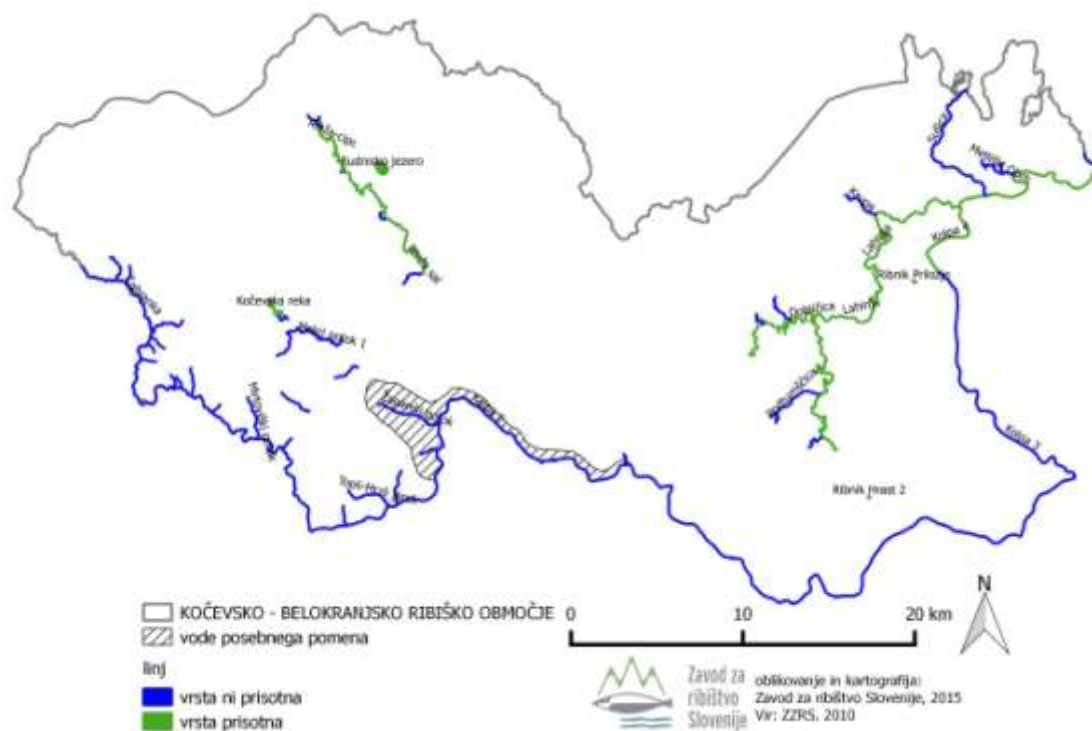
Slika 31: Razširjenost šarenke v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

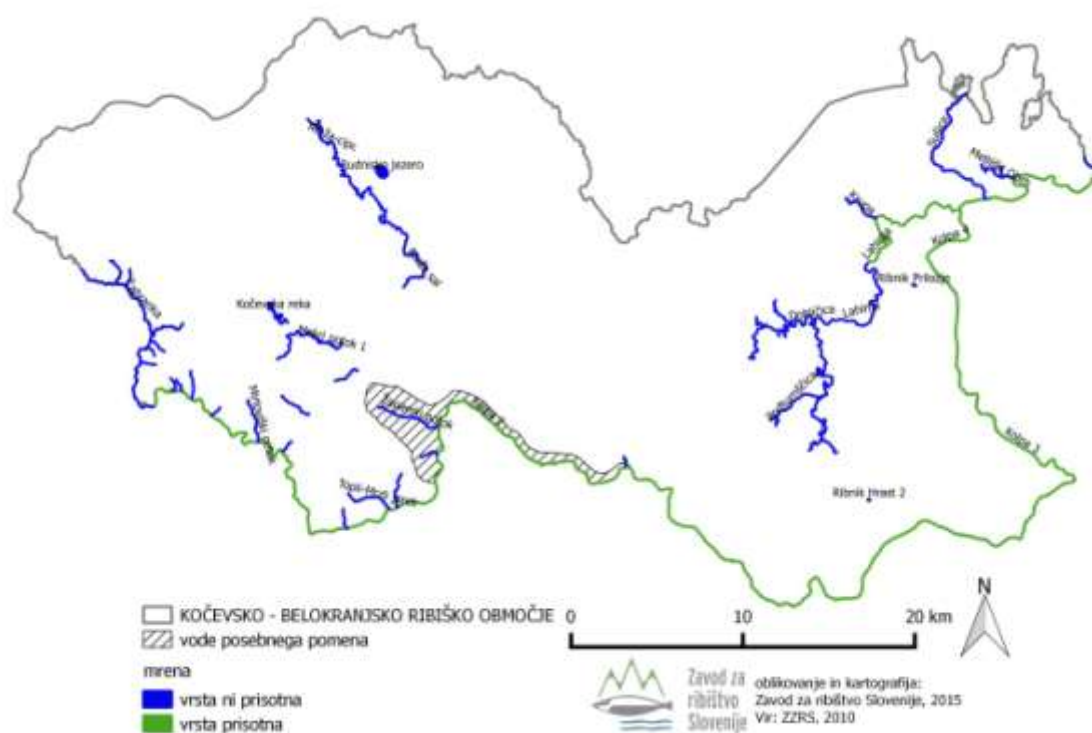
Slika 32: Razširjenost klena v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

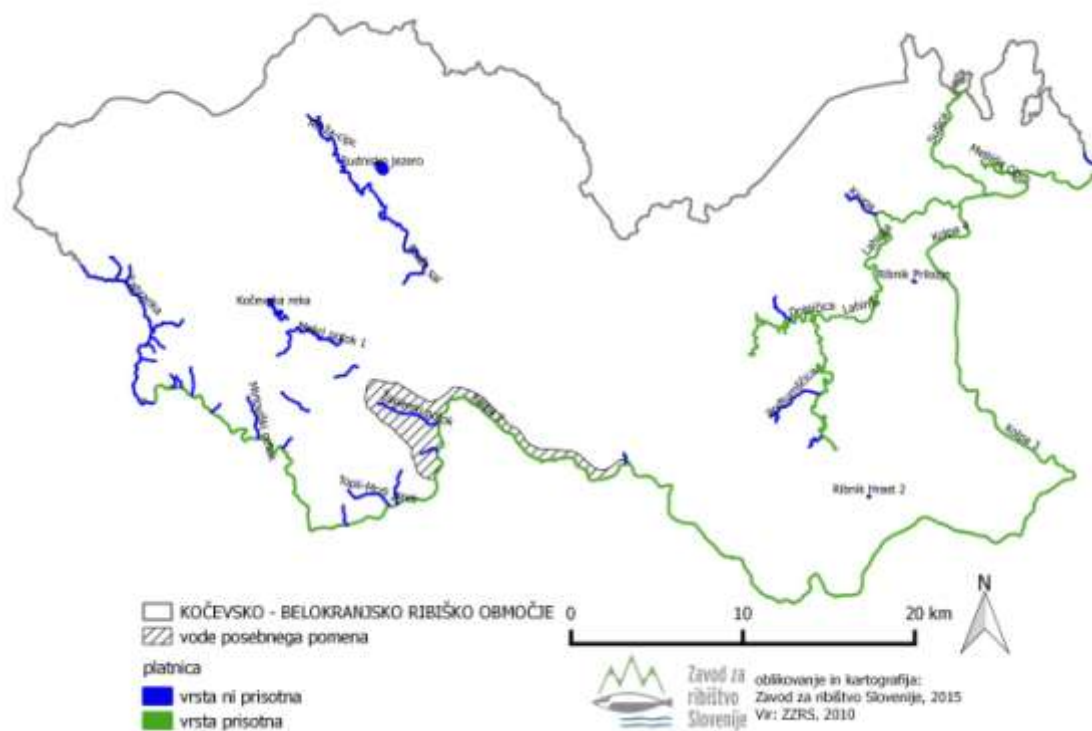
Slika 33: Razširjenost krapa v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

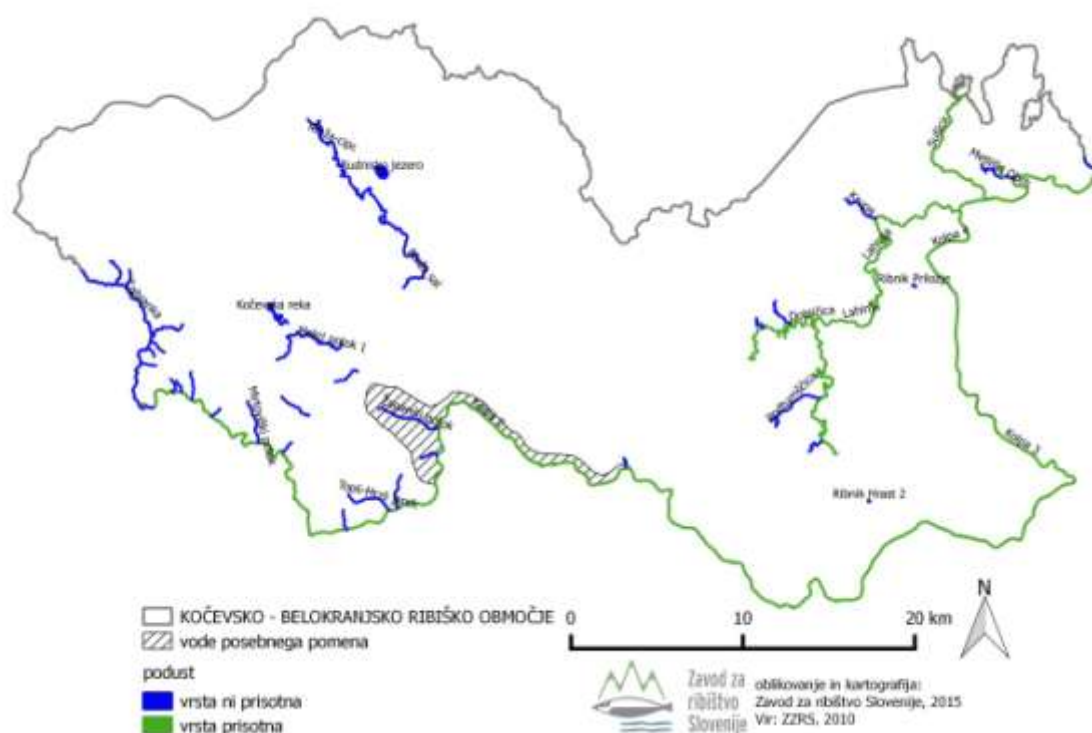
Slika 34: Razširjenost linja v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

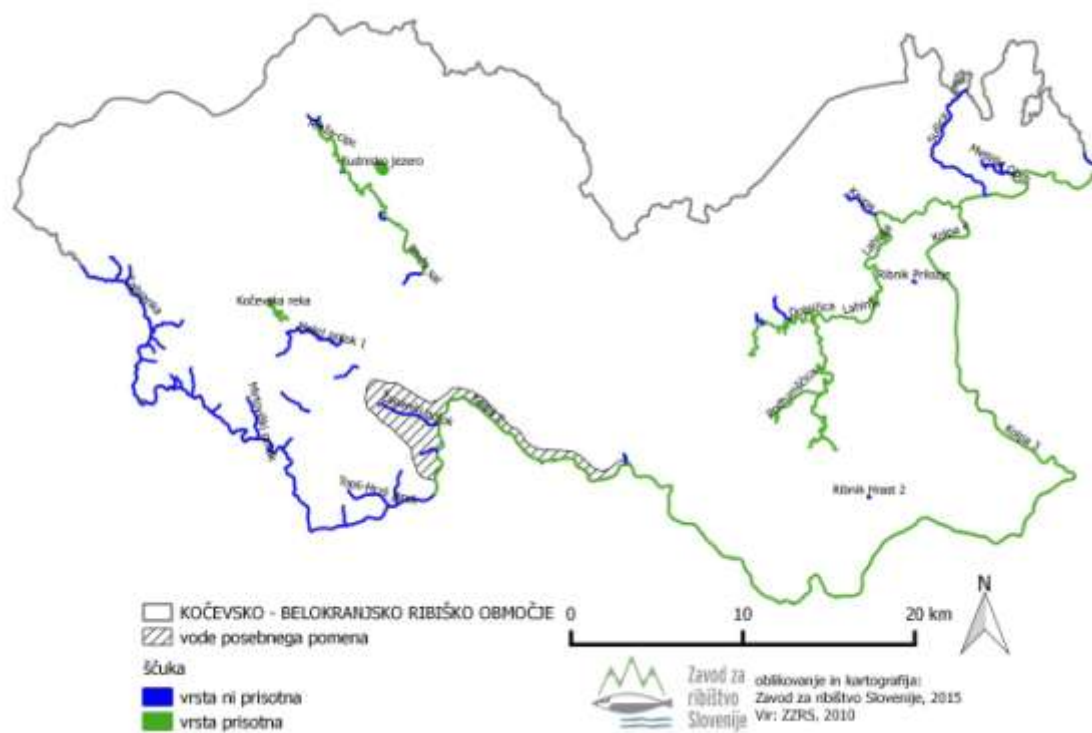
Slika 35: Razširjenost mreže v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

Slika 36: Razširjenost platnice v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

Slika 37: Razširjenost podusti v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

Slika 38: Razširjenost ščuke v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

10.3 Priloga 3: Seznam drstišč v kočevsko-belokranjskem ribiškem območju

Ribiški okoliš	Vrsta ribe	Površina m ²	Ime revirja	Čas drsti	X koordinata	Y koordinata
metliški	podust	4.800	Kolpa	april-maj	522511	50241
metliški	mrena	4.800	Kolpa	junij-julij	522490	50241
metliški	platnica	4.800	Kolpa	april-maj	522501	50241
metliški	klen	4.800	Kolpa	april-maj	522511	50262
metliški	podust	4.800	Kolpa	april-maj	523973	52054
metliški	platnica	4.800	Kolpa	april-maj	523973	52064
metliški	podust	4.900	Kolpa	april-maj	524385	52187
metliški	platnica	4.900	Kolpa	april-maj	524385	52198
metliški	podust	5.200	Kolpa	april-maj	524601	54340
metliški	mrena	5.200	Kolpa	junij-julij	524591	54340
metliški	platnica	5.200	Kolpa	april-maj	524591	54340
metliški	som	6.200	Kolpa	junij	526002	54587
metliški	linj	6.200	Kolpa	junij-julij	526002	54587
metliški	ščuka	6.200	Kolpa	april	526002	54587
metliški	krap	6.200	Kolpa	junij	525992	54597
metliški	krap	16.000	Kolpa	junij	527691	55905
metliški	podust	16.000	Kolpa	april-maj	527691	55905
metliški	platnica	16.000	Kolpa	april-maj	527691	55905
metliški	som	16.000	Kolpa	junij	527691	55905
metliški	som	9.000	Kolpa	junij	529359	55771
metliški	krap	9.000	Kolpa	junij	529359	55771
metliški	klen	3.800	Lahinja	april-maj	519162	51325
metliški	linj	3.800	Lahinja	junij-julij	519197	51343
metliški	ščuka	3.800	Lahinja	april	519197	51360
metliški	podust	3.800	Lahinja	april-maj	519232	51360
metliški	platnica	3.800	Lahinja	april-maj	519232	51378
metliški	som	4.200	Lahinja	junij	519442	52341
metliški	krap	4.200	Lahinja	junij	519442	52341
metliški	linj	4.200	Lahinja	junij-julij	519424	52341
metliški	linj	2.800	Lahinja	junij-julij	520335	53042
metliški	ščuka	2.800	Lahinja	april	520335	53042
metliški	podust	2.800	Lahinja	april-maj	520353	53042
metliški	klen	2.800	Lahinja	april-maj	520388	53042
metliški	platnica	2.800	Lahinja	april-maj	520353	53042
metliški	platnica	4.800	Lahinja	april-maj	522384	54268
metliški	podust	4.800	Lahinja	april-maj	522349	54250
metliški	klen	4.800	Lahinja	april-maj	522349	54250
metliški	ščuka	4.800	Lahinja	april	522367	54268
metliški	podust	4.500	Lahinja	april-maj	523505	53777
metliški	platnica	4.500	Lahinja	april-maj	523505	53795
metliški	potočna postrv	3.500	Krupa	november-december	517410	54408
črnomaljski	podust	870	Lahinja	april-maj	518561	47370
črnomaljski	ščuka	400	Lahinja	april	515838	45680
črnomaljski	som	3.800	Lahinja	junij	515838	40765
črnomaljski	ščuka	2.000	Dobličica	april	515900	47464
črnomaljski	podust	1.000	Dobličica	april-maj	515650	46838
črnomaljski	platnica	1.000	Dobličica	april-maj	513772	46494
črnomaljski	som	700	ribnik Hrast	junij	518581	36965

Načrt ribiškega upravljanja v kočevsko-belokranjskem RO

Ribiški okoliš	Vrsta ribe	Površina m ²	Ime revirja	Čas drsti	X koordinata	Y koordinata
črnomaljski	krap	700	ribnik Hrast	junij	518591	36948
črnomaljski	podust	9.000	Kolpa 3	april-maj	505069	38261
viniški	podust	9.000	Kolpa 3	april-maj	506978	36351
viniški	podust	9.000	Kolpa 3	april-maj	508982	34848
viniški	platnica	8.000	Kolpa 3	april-maj	512300	31499
viniški	mrena	3.500	Kolpa 3	junij-julij	521973	35819
viniški	mrena	3.500	Kolpa 3	junij-julij	525761	34504
viniški	klen	4.000	Kolpa 3	april-maj	529800	37854
viniški	klen	4.000	Kolpa 3	april-maj	523758	47527
viniški	sulec	4.000	Kolpa 3	marec-april	523727	48935